[ހަމައެކަނި ދިރާސާއަށް]

بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީސް
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ

ޔައުމިއްޔާ

ޢ- 004

އަހަރު: 2004

ޖަލްސާ: ހަތަރުވަނަ ޖަލްސާ

ޖަލްސާ ބޭއްވި ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގ

ތާރީޚް: 13 ޑިސެމްބަރު 2004 ވީ ހޯމަ ދުވަސް
1 ޛުލްޤަޢިދާ 1425

ޖަލްސާ ފެށި ގަޑި: ހެނދުނު 9 ޖަހައިރު

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: މެންދުރު 12:30 ގައި

ޖަލްސާގައި ހޭދަވި ޖުމްލަ ވަގުތު: 3 ގަޑި 30 މިނެޓް

ޔައުމިއްޔާއަށް ހިމަނާފައިވާ ލިޔުންތަކެއް*:

- ޖަލްސާގެ އެޖެންޑާ؛
- ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދިރާސާއި؛
- ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް 9 ޑިސެމްބަރ 2004 ގެ ނިޔަލަށް މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތައް.

---

* މި ޔައުމިއްޔާއަކީ ހަމައެކަނި ދިރާސާއަށް ކަމުގައިވާތީ، މިޔައުމިއްޔާއާއެކު އެޖެންޑާއާއި ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދިރާސާއާއި، ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް 9 ޑިސެމްބަރ 2004 ގެ ނިޔަލަށް މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތައް ނުހިމަނާނަމެވެ. މި ދިރާސާ ބައްލަވައި، މެންބަރުން ފާހަގަކުރާ އިސްލާހުތަށް ހިމަނައިގެން ޔައުމިއްޔާ ފުރިހަމަކޮށް، ނަމަވެސް ޤަވާއިދު ޔައުމިއްޔާއާއެކު އެއްކޮށް ހިމަނާނަމެވެ.

ތާރީޚު

ރިޔާސަތު: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޢައްބާސް އިބްރާހީމް

ވަޑައިގެންނެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: ޖަލްސާ ފުރުނުއިރު 72*

[illegible] ތިއްބެވި މެންބަރުން:

ފާދިއްޕޮޅުގެ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙަންމަދު
ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙަސަން ޝަރީފް
ހުވަދުއަތޮޅުގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ސަޢީދު
ފާދިއްޕޮޅުގެ މެންބަރު ހުސައިން އިބްރާހީމް
މުލަކަތޮޅުގެމެންބަރު އަނީސާ އަޙްމަދު
މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަރީދު
ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަބޫބަކުރު މުޙަންމަދު
ހުވަދުއަތޮޅުދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު [illegible] [illegible]
މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ [illegible]
މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުއްސައްތާރު އާދަމް [illegible]
އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޙަސަން ނާޞިރު
މާލެއަތޮޅު މެންބަރު [illegible]
ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ

ސަރުކާރުގައި ތިއްބެވި މެންބަރުން:

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު
ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު ޢުމަރު ޒާހިރު
ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢާދިލް
ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް މަނިކު

---

* މެންބަރުންނަށް ރިޔާސަތުން ދެއްވި [illegible]، ހައްދުންމަތީ މެންބަރު މުޙަންމަދު ނަސީމް އިބްރާހީމާއި ހައްދުންމަތީ މެންބަރު މުޙަންމަދު ނަޖީބާއި އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު މުޙަންމަދު ރަޝީދު ޖަލްސާއަށް [illegible] ވިދާޅުވިއެވެ. އެއަށްފަހު ތިއްބެވީ 68 މެންބަރުންނެވެ.

އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޖާސިމް އިބްރާހީމް
ފުވައްމުލަކު މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ދާއޫދު ހަސަން

ވަކި ސަބަބެއް ދަންނަވާ
ވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުން:

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޒަކަރިއްޔާ މޫސާ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަޢީދު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ކަމަންޑާ ހުސައިން ހަމީދު
މާލޭ މެންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާޢީލް
ތިލަދުންމަތީ ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުއްޝުކޫރު
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިލްޔާސް ހުސައިން އިބްރާހީމް
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުއްރަޝީދު ޢަލީ
އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ހުސައިން ޒަކީ
މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް
މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަލީ މުޙައްމަދު
ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް އަޙްމަދު
ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިސްމާޢީލް ޒާހިރު
ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން މަނިކު ދޮންމަނިކު
ހައްދުންމަތީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ މަޖީދު
ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ކަރީމް
ފުވައްމުލަކު މެންބަރު ޢަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު
އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު މުޙައްމަދު މުނައްވަރު
އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝާކިރު

ޖަލްސާ އަޅުއްވުމަށް ހާޒިރުވި 15

ޢާންމުންގެ އަދަދު:

އިދާރީ ޚުލާޞާ

1. ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޖަލްސާ ފެށުނުދުވަހުން، ޖަލްސާގެ އެޖެންޑާގައިވާ، ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމުގެ މަސައްކަތް ކުރައްވަން މަޖިލީހުގެ 3 ވަނަ ޖަލްސާއިން ހޮއްވެވި 25 މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި، ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެރިޕޯޓާއެކު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ހުށަހެޅުނެވެ. އަދި މިހާރު އެގަވާއިދަށް މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ 111 އިސްލާހުގެ އިތުރަށް، މިޖަލްސާގައިވެސް އިސްލާހު ހުށަހެޅި، އެއިސްލާހަށް ތާއީދު ލިބިއްޖެނަމަ، އެކަމާމެދުވެސް ބަހުސްކުރެއްވުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތްކަމުގައި ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވިއެވެ.

2. ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތުގެ ރިޕޯޓުގެ ކުރު ބަޔާނެއް، ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނާއިބުރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޝާހިން ޙަމީދު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

3. މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި 22 މެންބަރަކު ވާހަކަދެއްކެވިއެވެ.

4. މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމަށާއި ކޮމިޓީން ގަވާއިދު އިސްލާހު ކުރެއްވުމަށްފަހު އަލުން މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމުގައި، އަދި މިހާރު ގަވާއިދު އެކުލަވާލައްވާފައިވާ ގޮތަށް މާއްދާތައް ވަކިވަކިން އިސްލާހު ކުރައްވަމުން ގެންދެވުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމުގައިވެސް މެންބަރުންގެ ވާހަކަފުޅުގައި ވިދާޅުވިއެވެ.

5. ގިނަ މެންބަރުންގެ ވާހަކަފުޅުގައި ހާމަކުރެއްވި މުހިންމުކަން ދެގޮތަކަށްވިޔަސް، މިހާރު ގަވާއިދުގެ ދެރިޕޯޓު އެކުލަވާލެއްވުމުގައި ކޮމަންވެލްތު ޕާލިމެންޓަރީ އެސޯސިއޭޝަނުގެ އިންޓަރ ޕާލިމެންޓަރީ ޔޫނިއަން ޕާލިމެންޓަރީ ސިސްޓަމް ކުރަމުންދާ ޤައުމު ކޮމަންވެލްތު ޕާލިމެންޓަރީ އެސޯސިއޭޝަން އިންޓަރ ޕާލިމެންޓަރީ ޔޫނިއަން ބޭނުންކުރެވިއްޖެއެވެ.

6. ރައީސް [illegible] ޕާލިމެންޓަރީ ކޮމަންވެލްތު ޕާލިމެންޓަރީ އެސޯސިއޭޝަނުގެ [illegible] ކުރަމުންގެންދާއިރު، [illegible] ކޮމަންވެލްތު [illegible] ޕާލިމެންޓަރީ އެސޯސިއޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] މަޖިލީހުގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އެއިސްލާހުތަކާއެކު ގޮތެއް ނިންމަވައި އެމާއްދާއާ ނިންމަވަމުން ގެންދެވުމަށް ރިޔާސަތުން ވޯޓަށް
އެއްސެވުމުން އެވަގުތު ހާޟިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި 68 މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 43 މެންބަރުން
ފެންނަކަމަށް ވޯޓުދެއްވިއެވެ.

7. މެންބަރުން [illegible] ޕްރޮޕޯޒަލް އިސްލާހުތަކާއެކު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ [illegible]، ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައި، މެންބަރުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ އަލިގައި ގަވާއިދުގެ [illegible] އަލުން ދިރާސާކުރައްވައި ފުރަތަމަ ކުރައްވައި މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވުމަށްފަހު އަދި މި މަސައްކަތުގައި އިސްލާ ކުރެއްވި މެންބަރުން ބައިވެރިކުރައްވައިގެން ނުވަތަ އެމެންބަރުންގެ ޚިޔާލުފުޅު ހޯއްދަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް [illegible] އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު [illegible] އިންތިޚާބު [illegible] އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު [illegible] ހުސައިން ނަޝީދު [illegible] ރިޔާސަތުން ވޯޓަށް އެއްސެވިއެވެ. އެގޮތުން ހާޟިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި 68 މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ފެންނަކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ 31 މެންބަރުންނެވެ.

8. މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން މިދެގޮތްވެސް ފާސްނުވުމުން، މެންބަރުން ވާހަކަދައްކަވައި ބަހުސްކުރެއްވުމަށްޓަކައި އަލުން ކޮމިޓީ ވަގުތު ހުސްކޮށްދެއްވިއެވެ.

9. އެގޮތުން މަޖިލީހުން ކަމެއް ނިންމަވާއިރު ހާޟިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ނިންމެވުމަކީ މިހާރު މަޖިލީހަށް [illegible] ހާލަތުގައި ކޮމިޓީއަށް [illegible] ގަވާއިދުގެ [illegible] މަޖިލީހުގެ [illegible] މެންބަރުން [illegible].

10. މިއަދުގެ ޖަލްސާގެ ވަގުތު ހަމަވިއިރު ވަކިގޮތެއް ނިންމަވާފައެއް ނުވެއެވެ.

11. ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ މާދަމާ ހެނދުނު 9 ޖަހާއިރުކޮޅުގައި ޖަލްސާ ނިންމަވާލައްވަމުން ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވިއެވެ.

1. އެޖެންޑާގެ ފުރަތަމަ ނަންބަރު: ޖަލްސާ ފެށުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. ޖަލްސާ ފެށީ.

މިއަދުގެ މިޖަލްސާއަކީ، ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާ. މިޖަލްސާގައި އެޖެންޑާގައި މިއޮތީ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދެއް އެކުލަވާލެއްވުމަށް މިމަޖިލީހުން ހޮއްވެވި ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި ގަވާއިދު ފާސްކުރެއްވުމުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔުން. މިމުނާސަބަތުގައި މިދެންނެވި ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމަށް ނެންގެވި ކޮމިޓީގެ ކަންތައްތައް ހިނގާދިޔަގޮތް ދަންނަވާލުމުގެ ގޮތުން ބައެއް ވާހަކަ ދަންނަވާލާނަން.

އާދެ، ގަވާއިދު ކޮމިޓީ އެކުލަވާލެއްވީ، 26 އޮކްޓޯބަރ 2004 ގައި، މަޖިލީހުގެ 3 ވަނަ ޖަލްސާގައި. ގަވާއިދު ކޮމިޓީން މަސައްކަތްކުރެއްވީ، މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފަދައިން، ރަސްމީ ބަންދުދުވަސްތައް ނުހިމަނައި، 21 ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމަށް. ގަވާއިދު ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާތައް ފެއްޓުމުން، އެންމެފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނެ ގޮތެއް ކޮމިޓީން ނިންމަވައިދެއްވުމަށް. އާދެ ކޮމިޓީން ހަމަޖެއްސެވީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑު، އަދި ނާއިބު ރައީސްގެ ގޮތުން އަލްއުސްތާޛު ޝާހިން ޙަމީދު. އާދެ އަޅުގަނޑުމެން ދެމީހުން ކޮމިޓީގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަމުން ގެންދިއުމަށް. ވީމާ ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާތައް ހިނގަމުން ދިޔައީ އެގޮތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަމުން. ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ފަށައިގަތީ، 31 އޮކްޓޯބަރ 2004 ގައި. އަދި ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމަށް ނިންމަވާލެއްވީ 1 ޑިސެމްބަރ 2004 ގައި. ގަވާއިދުގެ ދިރާސީ އެކުލަވާލެއްވުމުގައިވެސް ދުވަހަކަށް. ފުރަތަމަ ބައި އެކުލަވާލެއްވީ 18

ނޮވެމްބަރާހަމައަށް މެންބަރުން ފާޅުކުރުއްވި ހިޔާލުފުޅުތަކުގެ އަލިގައި. ދެވަނަބައި [illegible] އޭގެ ވަރުން 25 ނޮވެމްބަރާ ހަމައަށް ބޭއްވި ބައްދަލުވުންތަކުގައި ފާޅުކުރުއްވި ހިޔާލުފުޅުތަކުގެ އަލިގައި. ކޮމިޓީން [illegible] ބައްދަލުވުން ފެއްޓީ 28 ނޮވެމްބަރުގައި. އެ މަސައްކަތް މުޅިން ނިންމަވާލެއްވީ 1 ޑިސެމްބަރުގައި. ޑިސެމްބަރު މަހުގެ 2 ވަނަ ދުވަހު ގަވާއިދުގެ [illegible] މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން އަރިސްކުރީމު. އާދެ، މެންބަރުންގެ އަރިހަށް ފޮނުވީމު. އަދި މެންބަރުން އިޞްލާޙު ހުށަހެޅުއްވުމުން ހަފްތާއެއްގެ މުއްދަތު އެރުވުނު. އެހަފްތާ ހަމަވިއިރު، އާދެ 9 ޑިސެމްބަރުގެ ނިޔަލަށް ގަވާއިދަށް އިޞްލާޙު ފޮނުއްވާފައިވަނީ 9 މެންބަރުން. އެ އިޞްލާޙުގައި [illegible] ތަރުތީބުން [illegible]، މެންބަރުންނަށް 9 ޑިސެމްބަރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފޮނުވީމު. އާދެ 32 ސަފްޙާގެ މައްކަން އެކުލެވޭ 75 އިޞްލާޙު. އެ އިޞްލާޙު ފޮނުއްވި [illegible] 9 މެންބަރުންނާއި އެ 9 މެންބަރުން ފޮނުއްވި އިޞްލާޙުގެ ޖުމްލަ އަދަދު [illegible] ގޮތުގައި މިއަދުވެސް ދިހަ ބޭފުޅުންގެ [illegible] މަތީގައި ބަހައްޓަވައި ވާން. [illegible] އިއްޔެ، އާދެ 12 ޑިސެމްބަރުގައި މާލޭގެ [illegible] މެންބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާއީލް ފޮނުއްވި 36 އިޞްލާޙުވެސް މިހާރު ބޭފުޅުންގެ [illegible] މަތީގައި އަޅުގަނޑުމެން އަދި އިދާރާއިން، މަޖިލީހުގެ މިކަމުގައި އާދެ [illegible]. [illegible] ހިޔާލުފުޅު މެންބަރުންގެ [illegible]، [illegible] [illegible] ފުރުސަތު ފާޅުކުރެއްވުމަށް [illegible] އޮތް ފާޅުކުރެއްވުން [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން އެގޮތުން އެހެންވީމާ [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] މިބޭފުޅުންގެ އިޞްލާޙުގައި [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އިޞްލާޙުވެސް [illegible] އިޞްލާޙުގެ [illegible] އިޞްލާޙު [illegible] މިގަވާއިދުގެ [illegible] [illegible] ފޮނުއްވައިދެއްވުމުން އިޞްލާޙު މެންބަރުން އާދެ 111. ޖުމްލައަކީ

އަރުވާފައި ކުރިން ދަންނަވާލާފައިވަނީ ހުރިހާ ފޯނުބަރުނަންބަރުތަށް އިސްތިހާރުކުރުމަށް ބައްލަވައިލުއްވުން ޢާއްމު ހުތުބާ ބެލުމަށް. ދެން އެކަން އާއްމުކުރުމަށް މިއަދުގެ ޖަމާޢަތްތަކުގައިވެސް އިޢުލާނުކުރި ފޯނުބަރުތަ ހިނާލުން ފޯނުކުރައްވައި އަދި އިސްތިހާރެއް ހުށަހަޅުއްވައި ހައްދަވައިދިނުމަށް، އެއަށް ތާއީދު ލިބިއްޖެނަމަ އެއިސްތިހާރަކާ ބެހޭގޮތުން މިޖަމާޢަތުގައި ވާހަކަދެއްކުމުން ގެންދެވޭނެ. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ފަދައިން ޙާދިސާތަކުގައި ފޯނަ އަދި އެގޮތަ ހުރަހެއް ތާއީދުލިބޭ އިސްތިހާރުތަކަކަށްވުމާ، މިއަދުގެ ޖަމާޢަތުގައި ބެހޭގެ ވަގުތުގައި އިސްތިހާރު ޚިދުމަތް ފޯނުބަރުނަންބަރު އިސްތިހާރު ހުށަހެޅުއްވުމަކާއި އަދި އެހާމެދު ވާހަކަދެއްކުމަކީ ވުޒާރާތުގެ އެރުވުން. އަދި އެވުޒާރާތުގައި އެއިސްތިހާރަކީ ތާއީދުލިބޭނަމަ ފޯނުބަރު ދަންނަވަދޭން. އެއީ ފޯނު ދަންނަވާލާއެވެ، އަވަސްނޭ މިހެން މިދަންނަވާ ސަބަބެއް އެވެ. އަވަސްކުރަން ކުރިމަތިވާ މިހާރު 111 އިސްތިހާރުގެ ފޯނަކަ އެބައޮތް. ފޯނު ނަމުގައި ފާސްކުރުމަށް ވަގުތު އަވަހަށް އެކަންތައް ހިންގުމަށްޓަކައި ވިދާޅު ގޮތުގައެވެ އެވަރު ޚިދުމަތުގައި 5 މިނެޓް އެބަހުރޭ. އެހެންކަމަކުން 111 އިސްތިހާރުން ފޯނަން އަރަނީ ހިސާބުންވާ އެއް 555 މިނެޓް. ނުވަތަ 9 ގަޑިއިރާއި 15 މިނެޓް. އެއީ އަދި ބަހުސްކުރުމުގެ ވަގުތު ނިހާޔަތައް ހަމައެކަނި ފޯނަން ދާންވަރު. ޚާއްޞަކޮށްގައި އަވަސްކުރުން ބޭއްވުން 3 ގަޑިއިރުގެ ޖަލްސާއެއް. އެހެންވީމާ 3 ދުވަހު އަވަސްކުރުން މަސައްކަތްތަކުގެ ކިބައިން އަވަހަށް ފޯނުހިފާފައެވެ ފޯނުއްވާ ނުލާނީ. އަދި ބަހުސްކުރާކަމަށްވާ 3 ދުވަސް ކިޔުންތެރިންގެ 5 ދުވަސް ނުވަތަ 10 ދުވަސްވެސް އެކަމުގައި އަވަސްކުރުމަށް ހުށަހެޅުމަށް ޖެހިދާނެ. މީގެ މިއިސްތިހާރުކަމަކީ ވަކިވަކިން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގައި ފޯނަ އަރާނަމަ، ހިނގާނެ ވަގުތު

ސަލާމަތްކުރުމަށްޓަކައި، އިސްތިހާރުތަކާދު ފޯނުބަރުން

ޒިޔާރަތްކުރުމުގެ ގޮތުން، އިސްތިހާރުކަން ބޭއްވުމައި ގަވާއިދު

ފުރިހަމަކުރުމުގެ މަސައްކަތް އަނެއްކާވެސް ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް އަލުން ހަވާލުވެސް ކުރެވިދާނެ. އާދެ މަޖިލީހުން އެގޮތަށް ނިންމަވައިފިނަމަ އެގޮތަށް އެކަން ގެންދެވިދާނެ. އަދި ހުށަހެޅިފައިވާ ބަޔެއް އިސްލާހުތަކީ ގަވާއިދު، މިހާރު އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގަވާއިދުގެ ބަޔެއް އަސާސީ މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ގަވާއިދުގެ އަސާސީ އުސޫލުތަކަށް އަސަރުކޮށްފާނޭ ބާވަތުގެ އިސްލާހުވެސް އޮތްކަމަށްވާތީ، މަޖިލީހުން އިސްލާހުތައް ފާސްކުރައްވަމުން ގެންދަވާއިރު، ފާސްވެގެންދާ އިސްލާހުތަކެއްގެ ސަބަބުން ގަވާއިދުގެ ބަޔެއް މާއްދާތަކަށް ނުވަތަ ބަޔެއް މާއްދާގެ ބައިބަޔަށް ކުރާ އަސަރު ފާހަގަކޮށް ދެނެގަންނަންވެސް ދަތިކުރުވާގޮތް ވެދާނެ. އެހެންވީމާ، އެއީވެސް ކޮމިޓީއަކަށް އިސްލާހުތައް ފޮނުވުން ބަނގަޅުވެދާނެކަމަށް ފެންނަ ސަބަބެއް. ކޮންމެއަކަސް މިއިން ކޮންމެކަމެއްވެސް ނިންމެވުން އޮތީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް، ތިޔަބޭފުޅުން ނިންމަވާގޮތަކަށް މިކަންދާނީ. އާދެ އަޅުގަނޑު މިހެން މިވާހަކަތައް ދަންނަވާފައި، ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެއްވުމަށް މަޖިލީހުން ހޮއްވެވި 25 މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި ގަވާއިދުގެ [illegible] މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައި [illegible] ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ޚިޔާލު ފާޅުކުރައްވައި، [illegible] ނިންމެވުމަށް އަޅުގަނޑު އެ ބަހުސްގެ ވަގުތު ހުޅުވާލަން ފަސްކުރެވުން. [illegible] ނިމުމުގެ ކުރިން މަޖިލީހުން ހޮއްވެވި ކޮމިޓީގެ ބޭފުޅުން އެމަސައްކަތާ ކުރެއްވެވީ ވަރަށްވެސް [illegible] އިޚްލާޞްތެރިކަމާއެކުގައިން [illegible] މަޖިލީހުގެ [illegible] އެ ޖަލްސާގައި އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible].

2. އެޖެންޑާގެ ދެވަނަ ނަންބަރު: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމުގެ މަސައްކަތްކުރެއްވުމަށް މަޖިލީހުގެ 3 ވަނަ ޖަލްސާއިން ހޮއްވެވި، 25 މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި، ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެރިކޮޕީއާމެދު ގޮތެއް ނިންމެވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރު އަޅުގަނޑު މިހުޅުވާލަނީ، މަޖިލީހުން ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމަށް، އެކަށައަޅުއްވި ކޮމިޓީން އެކުލަވާލައްވާފައިވާ، ގަވާއިދާ ބެލޭގޮތުން ބަހުސްކުރެއްވުމުގެ ވަގުތު. އާދެ ބަހުސްގެ ވަގުތުގައި އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަދެނީ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޝާހީން ޙަމީދު. އެއީ އެ ކޮމިޓީގެ ނާއިބު ރައީސްގެ ހައިސިއްޔަތުން ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލެއްވި، ގަވާއިދާމެދު [illegible] ބައެއް ނުކުތާތައް ފާހަގަކުރެއްވުމަށް.

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް ޝާހީން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم އާދެ ޝުކުރިއްޔާ. އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް، ދެންމެ ތިޔަ ފާހަގަކުރެއްވި ފަދައިން ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމަށްޓަކައި ކޮމިޓީން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަންނަވާލަން، [illegible] [illegible] [illegible] ބައްދަލުވުން. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 މަސައްކަތު ދުވަހުގެ [illegible]. މިގޮތުން 31 އޮގަސްޓް 2004 ގައި ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބޭއްވި، އަދި އެންމެފަހު ޖަލްސާ 01 ޑިސެންބަރުގައި ބޭއްވުނީ. ޖުމްލަ އިޖުތިމާޢު ރައީސް ވިދާޅުވި ފަދައިން، 15 ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާ ބޭއްވުނު. އާދެ ކޮމިޓީގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާގައި މި މަސައްކަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 ގޮތަކަށް ހުށަހެޅިގެން ދިޔައީ. މިގޮތުން ފުރަތަމަ ގޮތަކީ [illegible] [illegible] [illegible]

ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ބައްލަވައިގެން އެމަސައްކަތް ފެއްޓެވުން. ދެވަނަ ގޮތަކަށް ބައްލަވާފައި އޮތީ އަމަލުކުރަމުންދާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ބައްލަވައިގެން މަސައްކަތް ފެއްޓެވުން. އަދި ތިންވަނަ ގޮތަކަށް އޮތީ ކުރީގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާއި، އަމަލުކުރަމުންދާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާއި، އަދި ބައެއް އެހެން ޤައުމުގެ ޕާލަމަންޓްތަކުގެ ގަވާއިދުތަކަށް ބައްލަވައިގެން އިނގިރޭސިން ތައްޔާރުކުރައްވާފައިވާ ބައެއް ސުވާލުތަކަށް ފާހަގަކުރުމަށް، އެކުލަވާލުމުގެ މައްޗަށް ނުވަތަ އެ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ގަވާއިދުގެ އުސޫލުތަކުގެ މަގުން. އާދެ ބުނެލެވޭ ނިންމެވި މިންގަނޑު ތިންވަނަ ގޮތަށް. އެއީ ސުވާލުތަކާ ބޭނުމަކުން ވަޒަނުކުރެއްވުމާއި، އެގޮތަށް ބައެއް ދިރާސާކުރެއްވި އުސޫލުތަކުން ތައްޔާރުކުރެވުނު. އެ މަޝްވަރާތަކުގެ ކުރިއަށްދިޔަ ވަރަކުން ގަވާއިދުގެ ދިރާސާކުރުމުން ދިޔައީ ތައްޔާރުކުރެވުނީ. އާދެ، ކޮމިޓީގެ 15 ބައްދަލުވުމުގެ ތެރޭގައި ދެން ބަޔަކު އެކުލަވާ ގަރާރު އެކުލަވާ 4 ބައްދަލުވުމުން ޚާއްޞަކޮށްދިނުމަށް މެމްބަރުން ހުށަހެޅުއްވި ކޮމިޓީގެ ބޭފުޅުން، އެއީ ބައްލަވައިގެން ތައްޔާރުކުރެއްވި ހުށަހެޅުން ކޮމިޓީގައި ދިރާސާކުރެއްވުން. އަދި އެބޭފުޅުން ހުށަހެޅުއްވި ކޮމިޓީތަކުގެ ރިޕޯޓު، ތައްޔާރުކުރެއްވުމަށް ދެ ހަފްތާ، ޢިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުންނަށް 2 ދުވަސްދެއްވައި ހުށަހެޅުން. މިން އަދުގެ ޢަމަލީ މި ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދިރާސާގެ މަރުޙަލާ، މެންބަރުންނާ ކޮމިޓީން ބައްދަލުކުރައްވައި ގަވާއިދު ހިތަށް ބޭފުޅުންނަށް ހުށަހެޅުއްވުމާ ގަވާއިދުގައި ހުރި ރިޕޯޓު ބައްޔާ ނުކުތާތަކާ ބައްދަލުވުން. އެބަލަ ފުރަތަމަ އަދުގައި ޚާއްޞަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި ރައީސްވެރިޔާ ހުށަހެޅުއްވުމާ އިސްލާހުތަކާ އެކީ ބައްދަލުވުމުގެ ބަދަލުގައި، ޙާލަތު ފެންނަނީ މަޖިލީހުގެ ގޮތުގެ ބޭފުޅުންގެ ހާޒިރުވުމަކުން ބައްދަލުވުން ގޮތަށް އަދި މަޖިލީހުން ކޮމިޓީތަކުން ބަދަލުކުރެއްވުމާ ވަކިކުރުމަށް ފަހު މި ކޮމިޓީތަކުގެ ގަވާއިދުގައި ޤާއިމުކުރުން ޙަވާލުކުރެއްވުމަށް

އޮތުމުން. އެ މާއްދާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ޑްރާފްޓްގައި ހިމެނިފާވާނެ. ދެވަނަ ކަމަކަށް ފާހަގަކުރަނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މަގާމަކީ ބަހުސްތަކާއި މަޝްވަރާތަކުން އެއްކިބާވެ، ވަކި ފަރާތަކަށް ޖެހިވަޑައިނުގަންނަވާ މަގާމެއް ކަމުގައި ކަނޑައެޅުއްވުން. މިގޮތުން އެކަމާ ބެހޭގޮތުންވެސް ބަހުސްކުރެވިފައިވާ މާއްދާގައިވާނެ. ހަމައެއާ އެއްގޮތަށް އެއްވެސް ގޮތަކަށް ވޯޓެއް ދެއްވުމުގައިވެސް މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ބައިވެރިވެވަޑައިނުގަންނަވާ ގޮތަށް ހަމަޖެއްސެވި. މިހެން ދެންނެވިއަސް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅު މިކަމުގައި ދެގޮތަކަށް ހުރިކަމާއި މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވުން ވާނެކަމަށާއި ވޯޓުގައިވެސް ދެއްވުން ވާނެކަމަށްވެސް އެކަށީގެންވާ ޢަދަދަކަށް މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިކަން އަޑުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ނާއިބު ރައީސްވެސް ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ ވަގުތުތަކުގައި ބަހުސްގައި ބައިވެރިނުވުމާއި، ވޯޓުވެސް އެންމެ އުސޫލުން ނުދެއްވާގޮތަށް ހަމަޖެހިފައިވާކަން މެންބަރުންނަށް ފޮނުވިފައިވާ ޑްރާފްޓުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ. އާދެ، ދެން އޮތްކަމަކަށް އަޑުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ނުބެލެއްވި ދުވަސްތަކެއް ފާއިތުވެގެން ދިޔައިރު، ޖަލްސާތައް ގަވާއިދުން ބާއްވަމުން ބާރުއަޅާ މާއްދާއެއް ހިމެނިފައިވާކަން. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނޭ ފަދައިން ވަރަށް ގިނަ މެންބަރުން މިކަމާ ބެހޭގޮތުން ވާހަކަދެއްކެވި. އަދި ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާގައިވެސް ހަމަ ވަރަށްގިނަ މެންބަރުން ބާރުއަޅުއްވާފައިވަނީ ވީހާވެސް ގިނަ ޖަލްސާތަކެއް ބޭއްވި، ވީހާވެސް ފުރިހަމަކޮށްގައި ވީހާވެސް ގިނަ ޖަލްސާތަކެއް ބޭއްވި، ވީހާވެސް އަވަހަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތަކަށް. މިގޮތުން، މެންބަރުން އެދިވަޑައިގަންނަވައިގެން ޖަލްސާ ބޭއްވޭގޮތްވެސް ހަމަޖެއްސޭގޮތަށް ނުވަތަ ހަމަޖެހިފައިވާގޮތަށް ގަވާއިދު އެކުލަވާލެވިފައި އެވަނީ. ދެންހަމަ މިއާގުޅިގެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގެ ގަޑިއާ ބެހޭގޮތުންވެސް ވަރަށް ފުރިހަމައަށް ވާހަކަދެއްކެވުނު. މިދެއްކެވި

ޙަރަކާތުގައި ގިނަ މެންބަރުން ބުރަފޮޅުވަޑައިގަތީ ޖަލްސާތަކުގެ ދިގުމިން 3 ގަޑިއިރާއި 30 މިނެޓަށް އަންނަނިވޭގޮތަކަށް. ޖަލްސާތަކުގެ ކޯރަމް އަދަދަކީވެސް ވަރަށްގިނަ މެންބަރުން ޙަރަކާތްތެރިވެދެއްކެވި، އަދި ބަހުސްކުރެއްވި މާއްދާއެއް. ކޮމިޓީގެ ގިނަ މެންބަރުންނަށް ފާހަގަވެއިގަތީ މެންބަރުންގެ އަދަދު ދެބައިކުޅަ އެއްބައިހަމަނުވެ އެއް މެންބަރު އިތުރުވުން ކޯރަމް އަދަދު ފުރިހަމަވެފައިވާހަމަ ބޭއްވުމަށް. އެހެންނަމަވެސް ކޯރަމް އަދަދު ހަމަނުވި ގޮތުގެ ތަންތާނގައި ޢަމަލުކުރަންވެސް ބާރުއެޅުއްވައި ބަޔަކު މެންބަރުން ހާޒިރުވާކަށްނުވި. އަދި މިހާރުވެސް ހަރަކާތްތެރިވާ އިސްލާހުތަކުގެ ތެރޭގައި އެފަދަ ހާލަތުން ހިފެހެއްޓެން އެކުލަވާލާ ޤަރާރުތަކުރަން. ދެ ޖަލްސާގެ ދުރުމިނުގައި 3 ދުވަސް ފާއިތުވާނަމަ އެޖެންޑާ މެންބަރުންނަށް ކުރިން ފޮނުވުމަށްޖެހޭނޭގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމާއި އެޖެންޑާ ތަކްސީމުކުރަން އޮފީހަށް ބާރުއެޅި މެންބަރުން ހިފެހެއްޓުމެވެ. އަދި 3 ދުވަސް ކުރިއޮތުމަކަ އެޖެންޑާ ފޮނުވަންޖެހޭނެކަމަށް ހަމަޖެއްސުމަށް ހަމަ ކަރުދާސް ފޮނުވާދެވުނު، މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ބާއްވާވެސް އަވަސްވެސްމެގައި ބާއްވާޖަލްސާ ހަމަ 3 ދުވަހުގެ ކުރިއަށް ދުރުމިނުގައި ނޫނީ ހިނގައިދާނެކަމަށް ބޭއްވުމަށް، އެހެންކަމުންނަމަވެސް އެޖެންޑާ ފޮނުވާ މުއްދަތު ތަކުރާރުކުރާ ބަޔަކު ވެސް ދެވިދާނެކަމަށް ވެއެ. އެޖެންޑާގައި ނެތް ކަމެއް ޙަރަކާތްތަކެއް ބަޔާނާ އަދި އެޖެންޑާގައި ނެތް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމަށް ނިސްބަތްވެސް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާން. މައްސަލައެއް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމުގައި، ފުރަތަމަ އަޅާލި، އުސޫލު މައްސަލަތަކަށް އިސްކަންދީ އާދަޔާ ޚިލާފުތަކުގެ އަވަހައި މާއްދާތަކުގެ މައްސަލަ މަސްއޫލުބެލުމަށް ހަމަޖެއްސުމެވެ. މީގެ ބޭނުމަކީ އުސޫލު މައްސަލައެއް ވަކިތަކަށް ޙަރަކާތްކުރުވައި ނިންމުމުގެ ހުރާވުން، އެކަމާ ބާރުގެތިން އެ މެންބަރުން ދައްކާ ޙަރަކާތުގެ އަވަހައި ޖެހުނު ތެއްހަރުކުރުމަށް ފުރަހަމަ ގޮތެއްކަމަށް ބައްޓަވައިގެން. އަދި މެންބަރުންގެ

ވާހަކަފުޅުތަކުގައި ޑްރާފްޓް ކޮމިޓީއާ ބެހޭގޮތުންވެސް ވާހަކަދެކެވިފައިވާތީ، ޤާނޫނުއަސާސީ ޑްރާފްޓްކުރާ ކޮމިޓީއަކީ ހަމައެކަނި ޑްރާފްޓްކުރާ ކޮމިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި އޮތުމުގެ ބަދަލުގައި ދިރާސާތައްވެސް ކުރާ، އަދި ފަންނީ އެހީތެރިކަމާއި ލަފާއާއި މަޝްވަރާ ހޯދަން ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި އެކަންކަން ކުރެވޭގޮތަށް އޮތް ކޮމިޓީއަކަށް ހެއްދެވި. އަދި ކޮމިޓީއަށް އެހީތެރިވުމަށްޓަކައި ފަންނީ މާހިރުންނާއި ޤާނޫނު އެކުލަވާލުމުގެ ފަންނުގެ މީހުންގެ ދެ ޕެނަލެއް އުފެއްދުމަށްވެސް ކަނޑައަޅުއްވި. މަޖިލީހާއި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ އިދާރީ ކަންކަމާއި ސުލޫކީ ކަންކަމާއި މާލީ ހިސާބުތައް ބައްލަވައިދެއްވާން އިދާރީ ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުމަށް ނިންމެވި. މިކަން މިގޮތަށް ނިންމެވުމުގައި މައިގަނޑު ބޭނުންފުޅަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް މިފަދަ ކަންތައް ނިންމެވުމުގައި އެހީތެރިވެދެއްވުމުގެ ގޮތުންނާއިރުގައި. އެއީ ކޮމިޓީގެ ދުވެލި އަވަސްކުރުމަށް ބާރުއަޅާ މާއްދާއެއް ތައާރުފުކުރެއްވި. މިއީ ކުރިން އަޅުގަނޑު ދެންނެވި ނުކުތާއާވެސް ގުޅުންހުރި މާއްދާއެއް. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތް އަވަސްކުރުމާ ގުޅޭކަމުން، އެއީ ވޯޓުނެގުމުގައި އިލެކްޓްރޯނިކް ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރެވޭގޮތަށް، މާއްދާގައި ތަންދީފައި އެވަނީ. އަޅުގަނޑު އެނގިފައިވާގޮތުގައި، އިންޑިއާގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުމަށް އިދާރާއިން ބައްލަވަމުން ގެންދަވަނީ. ޖަލްސާތަކުގެ ތަރުޖަމާއާއި ކޮމިޓީތަކުގެ ފޮނުއްވަންޖެހޭތީ ގޮތަށް، މުއްދަތުގައި އެއަށް އިސްލާހާއި އުނިއިތުރު ގެނެވޭގޮތަށް ކަނޑައަޅުއްވި. މިކަން މިގޮތަށް ނިންމުމުގައި މައިގަނޑު ކޮމިޓީއެއްގައި ބައްލަވާފައިވަނީ ވީއެންމެ އަވަހަކަށް ކޮމިޓީގެ އަދި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގެ ތަރުޖަމާ މެންބަރުންނަށް ފޮނުއްވުމުން. މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑު އެނގިފައިވާ ގޮތުގައި ފެބްރުއަރީ 1 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އާންމުގޮތެއްގައި ދޭ. އެހެންނަމަވެސް ގަވާއިދު ބައްލަވާލެއްވުމުން، އެކަމަށްވެސް ހަމަ ބާރުއަޅާނެގޮތަށް ފިޔަވަޅުއަޅައި އެވަނީ. މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތުގެ މައުޟޫޢު

ހާމަކުރުމަށާއި، އެ މަޢުލޫމާތު ފެތުރުމަށް ބާރުއަޅާ މާއްދާއެއް ހިމެނުއްވި. މިއީވެސް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން [illegible] ދާއިރާއެއްގައި ވާހަކަދެއްކެވި ކަމެއް. އެއާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގައި ހަމަ ގިނަވަގުތު ހަމަ ވާހަކަދެއްކުމަށްވަރު، އެއާބެހޭގޮތުން މާއްދާ ހިމެނިފައިވަނީ. ދެން އިތުރުކަމަކަށްމި ހިމެނިފައިމިވާ މާއްދާއަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް މަޤާމުން ދުރުކުރެއްވޭނެގޮތާއި، [illegible] ކަނޑައަޅުއްވައި، ހަމައެގޮތަށް މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސްވެސް މަޤާމުން ދުރުކުރެއްވޭނެގޮތާއި، [illegible] ކަނޑައަޅުއްވުން. މީގައި މަޖިލީހުގައި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ވާހަކަދެއްކެވިއިރު ގާނޫނުއަސާސީގައި އޮތް އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން އޮތް މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރައްވައި އެއަށް ތަޢާރުޟުނުވާގޮތުގެ މަތިން މާއްދާއެއް ހިމަނުއްވާފައިވަނީ. ދެން އެންމެހާ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު މިފާހަގަކުރަންވަނީ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތް ވި އެންމެ ބާރުމިނެއްގައި އަދި ކުރިއަށްގެންދިޔަ ކަމުގައިވިއަސް، މަޖިލީހުގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތަކީ ގާނޫނުއަސާސީއަށް ގެންނަން ވިސްނަވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ އިސްލާހުތަކެއް ގެނެސްދެއްވުން. [illegible] ބައެއް އިސްލާހުތަކަކީ މަޖިލީހުން ވިސްނަވަޑައިގެންފިނަމަ، މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން، ނުވަތަ ބާބަކުން، ގާނޫނުއަސާސީއަކުގައި [illegible] ބަދަލުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ހުށަހެޅުއްވައިގެން [illegible] ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވުން. މިހެން އޮތްކަމުގައިވިޔަސް އެހެނަމަ މަޖިލީހުން ވިސްނަވަޑައިގެންފިއްޔާ އެއީ [illegible] [illegible] ކުރައްވަން މަޖުބޫރުވެގެން [illegible] ބައެއް މާއްދާތައް މެންބަރުންނަށް [illegible]، [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ހުށަހެޅުއްވައިގެން ތަސްދީޤުކުރެވި، [illegible] ގޮތަކަށް ވިސްނަވަޑައިގެންނެވިކަމަށްވާނަމަ، އެކަން ކުރެއްވޭނެތަން އޮތުން.

އާދެ، މިއީ ކުރުކޮށް ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑަށް މިވަގުތު ދަންނަވާލެވޭން އޮތްމިންވަރަކު. މިހާ އިތުރުންވެސް ގަވާއިދާ ބެހޭގޮތުން ނުވަތަ ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމަކާ ބެހޭގޮތުން ސުވާލުކުރު ކުރައްވައިދިނަމަ، އަޅުގަނޑަށް ޖަވާބުދެވޭން އޮތްމިންވަރަކުން އަޅުގަނޑު ޖަވާބު އަރުވާނަން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ، ނާއިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޝާހިން ހަމީދު. އާދެ، މިހާރު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 72 މެންބަރުން. މިހާ ހިސާބުން އެޖެންޑާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ގަވާއިދާމެދު މެންބަރުން ބަހުސްކުރައްވާ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ފުރުޞަތު ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އާދެ، ބަހުސްގެ ވަގުތު މިހުޅުވާލެވޭނީ.

[ވަގުތުކޮޅެއް ހުސްވުމަށްފަހު]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ކުޑަވަގުތުކޮޅެއް ބަލާލުމަށްފަހު، އެއްވެސް ބޭފުޅެއް އިސްލާހެއް ކޮށްދެއްވާފައިނުވާތީ، އަޅުގަނޑު އިތުރަށް އެއްޗެއް ދަންނަވާލަންނަކަން. އާދެ، އިސްލާހު ލިޔުއްވުމުން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ކަމުގައިވިޔަސް، މިހާތަނަށް ހަވަލުކުރުވުން އައިސްފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ޖަލްސާތަކުގައި އިސްލާހުތަކުގެ ވާހަކަދެއްކެވި އެޖަލްސާތަކުގައި އަލުން ވެ އިސްލާހު ހުށަހެޅި، ވެ އިސްލާހަށް ތާއީދު ލިބުނީމާ. އެހެންވީމާ، މިހާރު އިސްލާހުކުރައްވާފައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަށް އެގޮތަށް އެކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަދި އަޅުގަނޑު މި ގަވާއިދުގައި ކަންތަކާމެދު ގޮތް ނިންމުމުގެން، ބަހުސްގެ ވަގުތު ހުޅުވާލިއިރު، އަޅުގަނޑުގެ މަޝްވަރާއާ މިކަންތައް ގެންދާންޖެހޭގޮތެއްވެސް މަޖިލީހުން ނިންމަވައިދެއްވުމަށް. އާދެ، ދެންމެ ނާއިބު ރައީސްގެ ވާހަކަފުޅުގައިވެސް

ހިސާބުކޮށްދެއްވުމުގެ ފަދައިން، ގަވާއިދުގެ މާއްދާތަކަކުން އެހެނިހެނަކުން ގާނޫނުތަކުން ގެންދާނީ. ނުވަތަ ގަވާއިދުގެ އެކި ބައިބައި މިހިރީ އެކި ބުނެވޭ ދަރުގައި، އެހުރާ އެއްކޮށް ގެންދަވާނީ. މިގޮތަށްވެސް މިއަދު ބޭނުންކުރާ ހިނގާފައިވާ ގާނޫނުތަކުގައި ނިސްބަތްވުން އާދެން. ކުރިންވެސް ދެންނެވިން ހަމަ މިހާރު އިސްލާހުކުރުމަށް، މިއާ ދޭތެރޭގައި މަޖިލީހުގައި ހިމާޔަތްކޮށްދެއްވާ އަތުން ކޮމިޓީއަކުން ފޮނުއްވުމަށް ނިންމަވާފައިވުމުން، އެވެސް. އެހެންވީމާ، ކުރިން ދެންނެވިން މިބަހުސްގެ ވަގުތުކޮޅު ހުޅުވާލައިވަނީ. އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް މުހަންމަދު މަޖީދީ އިބްރާހިމަށް.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު މުހަންމަދު މަޖީދީ
އިބްރާހިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން. މިއަދުގެ އެޖެންޑާގައިވާ ފަދައިން ރިޔާސަތުން ދެންމެ ހާމަކުރުމުގައި ހާމަކުރުއްވާފައިވާގޮތުން އަޅުގަނޑު ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަރިހުގައި ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ، 9 ވަނަ ދުވަހު ހަމައަށްވެސް 32 ސަފްހާގެ އިސްލާހެއް މެންބަރުންނަށް ފޮނުއްވާފައިވޭ. މިހާރުވެސް މަޖިލީހުގެ 25 މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީއެއް ވަނީ އެކުލަވާލެވިފައި. އެ ކޮމިޓީ އަދިހަމަ އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، އެމެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހުތައް އެ ކޮމިޓީއަށް ގެންދަވައިގެން އެކަމާ ވިސްނަވާވަޑައިގެން ގޮތެއް ނިންމަވުމަކީ އަޅުގަނޑެން ފެންނަގޮތް. މިވާހަކަ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ހުށަހަޅަމުން އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތުގެ ބޭނުންކުރަން. އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް.

ރައީސަށް ޝުކުރު އަދާކުރުން
މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޖަމީލް

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އާދެ، އަޅުގަނޑުވެސް އެންމެ ފުރަތަމަ ހިތްވަރުބޮޑުކަމާއި ޝުކުރު ހައްދަވައިދެއްވި ވަރަށް ގާބިލް މޮޅުކަމަށް، ގޮތަށްޓަކައި،

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގަވާއިދުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށް ގެންދެވި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޑިއްޓަތްތެރި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް، އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތް ނިންމަވާލެއްވައި ވަރަށް ފުރިހަމަގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތަކަށް ޑްރާފްޓެއް ފޮނުއްވައި ދެއްވިކަމަށްޓަކައި. އާދެ، އަޅުގަނޑުހިތުން މިއީ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތުގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށްވާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެކަން ގެންދެވުނުފުށް ރަނގަޅުކަމާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑު އަމިއްލަގޮތުން ހިތްހަމަޖެހިފައިވާކަމާ، އަދި އެހީތެރިވާ ބޭފުޅުންނަށް ތަޢުރީފު ދަންނަވަން. އާދެ، އެހެންނަމަވެސް ދެންމެ ޑިއްޓަތްތެރި ރައީސް ވިދާޅުވިހެން، އާދެ، ނިންމަވާފައި އޮތްގޮތަކީ އެ ޑްރާފްޓް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތަކަށް ހުށަހަޅުއްވުމުގައި، ދެން ޑިއްޓަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވައި އެޑްރާފްޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތައް އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތްމައްޗަށް ފޮނުއްވުމުން ފެނުނުކަމި. ދެންއަދި އެއަށްފަހުވެސް ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ ފާއިދާ ފުޅާކަންދިޔުމަށްޓަކައި، އަޅުވަންވެސް ޑިއްޓަތްތެރި މެންބަރަކު އިސްލާހުތައް ހުށަހަޅުއްވަން އޮތްކަމަށްވާނަމަ އިސްލާހުތައް މިގޮތުގައި ހުށަހަޅުއްވަމުން ގެންދަވާގޮތަށް. އާދެ، އަޅުގަނޑު ހިތުންއަޔީ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅުކަމެއް. ދެން އަޅުގަނޑު ޑިއްޓަތްތެރި ރައީސް ނިންމުވު ނިންމުވުން، އެއީ ވިދުމަކަން އިސްލާހު ފެނުއްވިކަމުގައި ވިދާޅުވެސް، އެ އިސްލާހުތައް އަމުން މިތަނުގައި މަޖިލީހުގެ ޝަފްބަރުގައި ހުށަހަޅަންޖެހޭކަން. އަޅުގަނޑު ހިތުން އަޅުގަނޑުމެން އިދިރާކުރަންޖެހޭ ނިންމުމުވެ. ދެން ކޮންމެއަކަސް ވަރަށްގިނަ އިސްލާހުތަކެއް މިހިރީ ކުރިމަތީގައި ހުށަހެޅިފައި. އަދި، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އާދަވެގެން ޚިޔާލުގޮތުން އިސްލާހުން ކަރިފަޔަގެން ގޮފިރުކުއްގެން ފެނިކަންނުނެގެ. އެހެންވިޔާ އޭގެ ބަދަލުތަކެއްވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި އެސްޓިމޭޓްކުރެވިކަން ނުވާނެ. ދެން ދުސްތޫރުގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވި. އޮތްގޮތަކީ

މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ނުވަތަ މާއްދާއެއްގެ ނަންބަރަކުން ނަންބަރަކުން
އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލަން އެއަން ހިތައް އިސްލާހު އައިސްލައި އޮތްތޭ. ދެން
އެ އިސްލާހުތަކައް ހުރަގެއްވި ބާލުގުން ވަރަކަދައްކަވައި އެއަން ތޮއިދުވީ،
އެކަރަރަވަ ގޭތަކަން ދިރުން. ނުވަތަ އެއަރަންލުރެ ސިޑެ އަލަސްކޭން
ގެންދިއުމަށްޓަކައި ބާބަކުން ބާބަކުންވެސް ހިރާސަތުން ހިރާވު ލާޅުކުރުމަން،
ދަޅުވަތު ދެއްވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ހިއާވު ވާލުކުރުވިދާން ކަންނޫނެ.
އަޅުގަނޑު އެނގޭ ފުރަތަމަ އަތްއުފާލުވިދުގައި، އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި
ސުވާލެއް އުފެދިއްޔާސްއެކުވައި، އެހެންނަމަވެސް ދިރިޔަތްތަރި ހައިސް
ދެންމެ ދުއްކަލި ވަރަކަފުޅުވާ ސިފައިވަކަށްއުކޭގައި، ވަރަށް ބޭނުން ސާފުކޮށްދޭ.
އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރި ހަމަ އެނގޭ ފަރާތުގައި އުޅޭ މާއްދާއަކުންވެސް
ތަރާފަޔަކި އެއްކަޅު ދެންނަވިދާނަބާއޭ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން
ވިޔަސް ހިފާވައިތޮރުގޮތަށް ކޮންމެވެސް ތަރުޖަމާކުރުން ފުރިމެން ވަރަތަން
ދާކަރަވަ ގޭތަކަން ކަންނޫނެ. އެހެރުނާކަން އެއީވަގަ ނަތިކަމުގައި
ވިދާސް ދެން ކޮންމެހަކަސް އަޅުގަނޑު ފުރަނަވި ހަމަ ވިޔަސް
އެކަށީގަވާ އެކަލަވާއްވާވައިވާ ޑިޔާފޭ ފުށު ހިސާބުން ހަމަ 1 ން
ފުރިމެން، ނިހަލަން ދާގޭތަކަން، އެ މާއްދާއަކުން ކަމަށްވިޔަސް
ނުވަތަ ބާބަކުން ކަމަށް ވިޔަސްވެސް، ކޮންމެވެސް ތަރުޖަމާކުރުން
ގެނގޭސްދިއުމުން. ދެން އެއަށްފަރުގައި ދެންމެ ދުއްކަލި ގެންބަރަކު
ލިބުކަރުއްވި ހިއާވުފަށާ ބާރަގޮތުން ވިސްނުމަށްވިދާން. ހިއެހަން
އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރުގައި ދަކާލި ވަރަކާ ދެއްތަރުގައި ވިސްނާލާއްވުމަށް.
ކޭމިޖައަން އަނބުރާ ފުނުވިވެސްދާން. އެހެންނޫނިވިއްޔާ ހަމަ އިސްލާހުތަކުން
އިސްލާހުތަކުން ފުސްކުރަމުން ގެންދިވިސްދާން. އިސްލާހުތަކުން
އިސްލާހުތަކުން ހަރަކާތްކަމުގައި ތާއިދު ވިބުމަށްތަގައި، އަޅުގަނޑުމެން
ފުސްކުރި ކަމުގައިވިހަސްވެސް އަޅުގަނޑަކަށް ހިލަނި ކޮންމެވެސް
އެއްހިސާބެއްގައި އަނބުރާލާވެސް ހަމަ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ޑިޔާޖިނަށް

މަސައްކަތްތަކާއި ކޮންޒަރވޭޝަން ކަންކަމުގެ. އެހެންވީމާ ތަރުތީބަކުން ގެންދިޔުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަ ވާހަކަ، އެގޮތުން ބަދަލުވާ ވާހަކަވެސް ދަންނަވާލުމާއެކުގައި އުނދަގޫތަކަށް އޮތްކަމަށްވާތީ އަޅުގަނޑުވެސް ތަންކޮޅެއް ވާހަކަގެ ހިސާބުކުރާއިރުވެސް ބާރާ އިސްލާހުކުރެވޭނެ ދެތިންގައި ހިއްސާ ވާހަކަތައް ހަދަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު މިހެން ދަންނަވާގެ ވަޒީފާދާރީ އަޅުގަނޑުވެސް ހަމަ ހިތްވަގައިއްޔޭ މިހާ ވިދާޅުވި އާދެ، މިތަނުގެބޭފުޅުން ގެންދިޔުން. އެއްޗެއްކަމަށްވެސް ގަވާއިދުގެ އެކި ތަންފީޒުކުރުން އަދި އެހެން ގެންދާނެކަމުން. ދެން އަޅުގަނޑަށް އެއީ ދަންނަވާލީ މިޖަލްސާގައި ވާހަކަދެއްކެވި ހުރިހާ ޤާއިދު ވިދާޅުވަނީ. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ އެހެންދަންނަވައިދުވެސް އަޅުގަނޑުގެ ވަޒީފާދާރީ މި އިސްލާހުތަކާއި ވޯޓަށް އެހުމަށް، ގޮވާލުމުގައި ހުށަހެޅި، އެކަން ޤާއިދު ވިދާޅުވަނީ ދަންނަވަން. ވާހަކަ ދެއްކުނުކަން އެކަށޭނެއްނުނުން އޮއި، ޤާއިދު އެހެން ދަންނަވުން. އާދެ، އެއީ މިގޮތަށް ހިނގަމުން އައިސްކުރައިވާގޮތް، ގަވާއިދުގައި ވަކިން ޖެހޭބައިތަކަން އިސްލާހު ހުށަހަޅާނަމަ އެކަން ގެންދަންވެސް ޖެހޭބައިތަކުގައިވެސް އެކުލެވިފައިވާނީ މިކަން ގަވާއިދުގައިވެސް އެކުލެވިފައިވާނީ އެގޮތަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ގަޑިއިރުގެ ގަވާއިދު އަދި ހަމަޖެހިފައި [illegible] މިހާތަނަށް ކަންތައްތައް ހިނގަމުން އަންނަގޮތަށް އެކަންތައްތައް އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދަން ބަސްގަނޑުވާންކަމަން ފެނިގެން އެހެން ދަންނަވައިލީމޭ. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު މިފުރުސަތު އަރުވަނީ ގާފުއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޝާކިރު.

ގާފުއަތޮޅު މެންބަރު

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ

އަބްދުﷲ ސަޢީދު ވާހަކަދައްކަވައިން:

އިސްލާޙެއް ހުށަހަޅާކަށްވެސްނޫން. އަދި އިސްލާޙަކަށް އިސްލާޙެއް ހުށަހަޅާކަށްވެސްނޫން. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ މީގައިއޮތް ކުޑަކުޑަ ފިކުރުގެ ކުށެއް ނުވަތަ އަޅުގަނޑަށް ސާފުނުވާ ކުޑަވާހަކައެއް. މިއިސްލާޙާ ބެހޭގޮތުން ވާހަކަދައްކަން ފެށުމުގެ ކުރީގައި އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން. އެއީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާޢީލް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މިއިސްލާޙުގެ ސިޓީގައި، އެއީ 2 ވަނަ ސަފްހާގައި މިއޮންނަނީ (ހ) (ށ) މިދެމާއްދާގައިވެސް ގާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުސްވެގެން، މިހެންއޮތް ޢިބާރާތް "ހުސްވެގެން" މިގޮތަށް ބަދަލުކުރުން. އަޅުގަނޑަށް ތަފާތުކުރެވުނީ ފިކުރުގެ ކުށެއްކަމަށް. އެއީ އިސްލާޙެއް ހުށަހަޅުއްވާ ބޭފުޅަކު އިސްލާޙެއް މިހެން ހުރަހެއް ނައަޅުއްވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ ފަހަރުގައި ފިކުރުގެ ހުރަހަށްވެސް ވެދާނެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ދަންނަވަން ބޭނުންވާ އެއްވާހަކައަކީ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ އަނެއްވާހަކައަކީ އަޅުގަނޑުވެސް މިޖަލްސާއަށް އަދި ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މިއިސްލާޙުތަކަށްވެސް، އިސްލާޙު ހުށަހަޅަން ބައްދަލުވެގެން، އަދި އެހެނިން ޚިޔާލުތައްވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މިކަމުގެ ދޭތެރޭގައި ދެންނެވުން. އެހެންނަމަވެސް މިޖަލްސާއަށް އައުމުން އަޅުގަނޑަށް މިވުނީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރު އިބްރާހީމް އިސްމާޢީލް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙު ސިޓީގައި. އެހެންވުމުގެ ސަބަބުން މިމެމްބަރުގެ އިއްޒަތްތެރި ޚިޔާލުފުޅުތަކަށްވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިޙްތިރާމްކުރަމެވެ. އެހެންވުމުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިމައްސަލައަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ނަޒަރު ހިންގާ ޚިޔާލުބަދަލުކޮށްލަވާލައި ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް، އަޅުގަނޑަށް ވަރަށްދަތި، ދެންމިހުރި އިސްލާޙުތަކާ ބެހޭގޮތުން ކުރިއަށްގެންދަން އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލަށް. އަޅުގަނޑު ޖަލްސާއަކަށް ކަމެއް ހުށަހަޅަންޖެހޭނީއެއްނޫން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް

ޚިޔާލުކުރެވިފައި އޮތްގޮތުގައި މި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޚިޔާލުތަކަކީވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ޚިޔާލުތަކާ ގުޅޭ އެއްގޮތެއްވެސް ބަލައިލާ މިޚިޔާލުތަކުންވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިޢްތިރާފް ކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ވާތީވެ، މިކަމަށްވެސް މިމަޖިލީހުގައި މިވަގުތު މިޖަލްސާގައި މިކަންކަންވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދަތިވާނެހެން، މިޚިޔާލުތަކާއި އެޚިޔާލުތަކާއި އެއްކޮށްލައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލާލެވުނުވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިތަނުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ޚިޔާލު ފާޅުކުރެއްވި ފަދައިން، މިކަމުގެ މައްޗަށް އަޅުގަނޑަށްހީވަނީ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ދިރާސާކޮށްފާ ބަލާފާ ހިނދުވަން ކޮންމެވެސް އެހެންގޮތެއްވެސް ޚިޔާލުކޮށްލަން އަޅުގަނޑުމެންވެސް ފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް.

އައްޑޫއަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހީމް ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ކޮންމެ ޚިޔާލުތަކީވެސް ކޮންމެ ބަހަކުންވެސް ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް އިބާރާތްކުރެވިދާނެ ޚިޔާލެއް. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންބޭނުންވަނީ މައިގަނޑު އުސޫލީ މުހިންމު ނުކުތާއެއް މުޅިރާއްޖޭގެ އިސްލާހުތަކުގެ ތެރޭގައި އޮތްތޯ. އިސްލާހުއް ހުރިހާކަމުގެ ނިޒާމުގައި އިސްލާހުއް ހުށަހެޅުމަކީ ބޭނުންތެރި ކަމެއްނޫން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަގުތުތަކެއް ދެވުނާ، ގެއްލި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން މިއުޅޭ މުހިންމު މަސައްކަތުން ހުރަސްއެޅި ވަގުތު ގެއްލި ހިނގައިދާނެކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިކަމާމެދު ބަހުސްކުރައްވާއިރު މިނުކުތާއަށް ވިސްނާވަޑައިގަތުމަކީ އަޅުގަނޑު ވަރަށް އެދޭކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިގަވާއިދު އެކުލެވިފައިވަނީ ވަރަށް އާދައިގެ މިޒަމާނުގައި މީހުން ވާހަކަދައްކާ ބަހުރުވައިން. އޭގެ ބޭނުންކުރަންވާއިރު މިއޮތީ އެންމެންނަށް އެނގޭ އޭގެ މާނަ ސާފުވާގޮތަށް އޮތުން. ހަމައެއާއި ދިވެހިބަސްގޮތަކަށް

މާނަކުރެވި އެމާނައިގައި ހިފައިގެން އެކި މީހުން އެކިގޮތަށް ބަހުސްކުރުމަށް ފުރުސަތު ނުދިނުން. އިޖްތިހާދީ ހަދީސް، މިގަވާއިދުގައި އެކުލެވިގެންވާ މައިގަނޑު މުހިންމު ނުކުތާތަކެއް ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ ދަލީލުގެ ނާއިބު ހަދީސް [illegible] ނާދިރު ފެންވަރަކަށް އޮޅުންފިލުވައިދެއްވައިފި. އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުތަކަށް [illegible] [illegible] ބަޔަކަށް ތަފާތު ހިޔާލެއް ހުށަހެޅިފައި އޮތްކަމަކަށް ނުފެނޭ. ހުށަހެޅިފައިވާ އިޞްލާޙުތަކުގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އިބާރާތްތަކާއި، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުއްވިގޮތުގައި [illegible] [illegible] ހުރިކަމަށް ވާހަކަދައްކަވާ. އިޖްތިހާދީ ހަދީސް، މިޖަވާބުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، އަޅުގަނޑު ދަރުސްތަކުގައި [illegible] އޮންނަންވާނީ މިޖަވާބުގެ މީހުން ވާހަކަދައްކާ، [illegible] [illegible] [illegible] އާދައިގެ [illegible] އޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ދެކެން. މިގަވާއިދު [illegible] އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަނީ އެންމެ ބޮޑު ތަފާތަކީ މިދެންނެވިގޮތަށް މިގަވާއިދު [illegible]. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން، އިތުރު ބޭފުޅުން ތަފާތުގޮތްތަކަށް [illegible]، މިހާރު މިއޮތް ގަވާއިދު މިއޮތްގޮތަށް [illegible]. ތަފާތު ދިރާސާ ނުކުތާ ހުށަހެޅިއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުވެސް މިހުރި އެކަމަށް ތާއީދުކުރަން. އެކަމަކު މިމަރުޙަލާގައި ބަހުސްކުރާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަންޖެހޭކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީ ހެދުމަށް، އިޞްލާޙުކުރުމަށް [illegible] މިގަވާއިދު ވީހާވެސް އަވަހަކަށް ޤާނޫނުން. މީހުން މިދެންނެވި އަޅުގަނޑުމެން ފަހަރެއްގައިވެސް މިގަވާއިދު [illegible] ހުރި [illegible] ވާތީ، މިގަވާއިދު ހަމަ މިއޮތްގޮތަށް ފާސްކުރަން ބާރުއެޅުމެއްނޫން. [illegible] [illegible] އަދި

މިގަވާއިދު ފުރިހަމަ ކުރުމަށްޓަކާ ބޭނުންވާ އިސްލާހެއްކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑުވެސް މިހުރީ އެހެން ތާއީދުކުރަން. އެހެން ނަމަވެސް އިސްލާހެއް ހަމަހަމަކުރުމުގެ މަޤްސަދުގައި އިސްލާހުގައި ބަހުސްކުރެވިއްޖެކަމުގައި ވަނީވިއްޔާ ދުވަހަކުވެސް މިގަވާއިދު ނުނިމި ފަސްވެގެންހިނގައިދާން ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ސަމާލުކަމަށް އަޅުގަނޑު ގެންނަން ބޭނުން. ޝުކުރިއްޔާ.

މާލޭ މެންބަރު
އަޙްމަދު ޒާހިރު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލަން ބޭނުންވާ ފުރަތަމަ ހިސާބަކީ، މިމަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމައްޗަށް މިހާރު އައިސްފައިމިވާ މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހުތައް، އާދެ އެއީ ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލައްވި [illegible] މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހުތައް މިމަޖިލީހަށް ހުށަހެޅޭން ގޮތްގެ އިންތިޒާމްވެގެން ދިއުން. މިހެން އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާލީ މިތާނގައި ދެކޮޅަކަށް ވާހަކަދެއްކެވިއްޖެ. އެއީ އެފަރަ އިސްލާހެއް އެމެންބަރަކު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން އެހެން ވޯޓަން އެހެނީ އެހެން ވިދާޅުވެފާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އެއިސްލާހުތައް މިމަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި އެހެން ތާއީދު ލިބޭކަމަށްވަންޏާ އެއިސްލާހުތައްވެސް މިތަނުން ހުށަހެޅި ވޯޓަން އެރިންދިއުން. ހަމަ ދުންފެ ސ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝަރީފް އެދުއްކެވި ވާހަކައަށްވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް އެއަށް އެއްކޮށްލަން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވާ މަސައްކަތެއް. ޝަރީފްވެސް އެވިދާޅުވެފި އެގޮތް މިގޮތަށް ގާނޫނުކުރެވޭގޮތަށް ހުރުން ބޭނުމޭ. އެޕޮއިންޓަށް އަޅުގަނޑުވެސް މަސައްކަތެއް ބާރުލަން ބޭނުން. އެއްގޮތަކަށްކަމަށް އަދި ބައެއްބޭފުޅުންނަން ފެނިވަޑައިގަތުމަށް ބައެއް އިބާރާތް އެބަހުރީ ކުޑަ ތަފާތުތަކެއް ފުރުސަތުން ގާނޫނުކުރޭ. އެހެންވީމާ، އާދައިގެ އިބާރާތަކުން ދަންނަވަނިއްޔާ އަކުރުގައި ހިފައިގެން ނުދެއްކޭކަހަލަ

ގޮތަކަށް އިބާރާތްތައްކުރެވިފައި ހުރުން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވޭ. އެހެންވީމާ އެއްވާހަކަ ދަންނަވާލުމަށްޓަކައި މިފުރުސަތުގެ ބޭނުންކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ، ދެންމެ އިސްކަންދެއްކެވި ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ މިހާރުސްޓަފުން އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ. އެއީ މަޖިލީހުގެ އިޖުރާއަތުން ވިދާޅުވުން ހުށަހަޅުއްވާފައި ދެން މެންބަރުންނަށް އެޖެންޑާގައި ހުށަހަޅުއްވަން ވަޑައިގެންނެވުން ނުވަތަ ނުކުތާ އެކުލެވޭ ސުވާލު. އާދެ، ބަޖެޓުގައި އެވާހަކަ އަޅުގަނޑު މިދެންނެވިފަދަ އެހެންވީމާ މިހާތަނަށް ކަންކަންހިނގާފައިވާގޮތް އަޅުގަނޑުމެން މިފެންނަނީ. މިދުވަހުން ހިނގަމުންދަނީ ރާއްޖެ ބަޖެޓުގައިވެސް އަދި އެހެން ބައެއް ބަޖެޓުގައިވެސް އެގޮތަށް މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުންނަ ޒާތުގެ ޖަލްސާގައި ހުށަހަޅުއްވާފައި ވަޑައިގެންނެވުމުގެ ސަބަބުން ކޮންމެހެންވެސް ސަބަބަކީކަމުން. އެހެންދިމާވަނީ އިސްތިސްނާގަރަން ވަރަށްކަނޑައެޅި އަދި ވޯޓަށްވެސް ނާރި އެހެންނިޔަވައި އެބަހުރި. އެހެންވީމާ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިމައްސަލައިގައި ތަރައްޤީއަށް މެދުވެރިވާ މަޝްވަރާ ބަޖެޓުން ނިންމަވާ ގޮތަކަށް ނިންމުމުން އެކަން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. އެހެންވީމާ އެހިސާބަށް ދިއުމުން އެވާހަކަ އެހެން ދަންނަވަން ޚާއްސަކޮށްގެން އަޅުގަނޑު މިހިރީ. އެސްޓޭޓުގެ ގޮތުން ހަމަ މިހާތަނަށް ހިނގަމުން ޖަލްސާތައް ގޮސްފައިވާނީ މިދެންނެވިގޮތަށް، އެއީ ބަޖެޓުގެ [illegible] ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް، ހިޔާލެއް ނުވަތަ އިސްލާހު އެމެންބަރަކު މަޖިލީހުގެ ބަދަލުތައް ހުށަހަޅުއްވުމުން އެއީ އެހެންވެގެން މަޝްވަރާކޮށްފައި ދެން ވާހަކަދެއްކި އެއީ ވޯޓަށް އެރުވައި އޮންނަނީ. އެހެންވީމާ އެވާހަކަ އެދެންނެވީ. އާދެ، އަޅުގަނޑު އެކަން ހަމަ މިމައްސަލަ ދުރަށްގެންދަން ގޮތާބެހޭގޮތުން ބޮޑަށް ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން ގެންދެވުން. އަދި އިސްލާހުތަކާއި ދޭތެރޭގައި ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން

ގޮތަކާއިދޭތެރޭގައިވެސް ވާހަކަދެއްކެވުން. އާދެ، މިހާރުވެސް އެހެންކަން ގެންދަވަނީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން.

ޔަހޫދުންގެ އުމުރުބުރި
މުންބަރު އަބްދުލް ސަލީމު
ވާހަދެއްކުން:

ސުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް މިދަންނަވާލީ އަޅުގަނޑު އިސްލާހަށް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއިން ކުރައްވާފައިވާ މަސައްކަތްކުރު އަޅުގަނޑު ވަރަށް އިޙްތިރާމާއެކު ބަލައިގަން، އެބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތްތަކަށް ތަޤްދީރުކުރަމުން އަދި އެއާއެކުގައި އަޅުގަނޑު އެކުރައްވާފައިހުރި ބައެއް މަސައްކަތްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެނިގެން ބައެއް އިސްލާހުތައް ހުށަހަޅުއްވާފައި އެއިސްލާހުތައް ހުށަހަޅާލަމުން. އެއިސްލާހުތައް ހުށަހަޅުއްވުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކުވެސް ހުށަހަޅުއްވުމަކީ އެއީ ބޭކާރު އެއްޗެކަން ވެސްނުދާނެކަމަށް އަޅުގަނޑު އެހެން މެންބަރުންނަށްވެސް ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އިސްލާހުހުށަހެޅުއްވުމުގައި ހަމަ ހުރިހާ މެންބަރުން އެއްމެންބަރަކު އަނެއް މެންބަރަކާ ކުރައްވަންޖެހޭނީކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެއީ ހާލަތުތަކެއް ކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގައިވެސް އެއްވެސްގޮތަކަށް ކޮންމެހެން މަޖިލީހުގެ ތޮއްޓަކައި އިޢުތިރާފުކުރެއް އެކޮޅުގެ މަތިން ނިމިގެންދާނެ އެއްޗެއްކަމުގައި އަދި ނުވެގެން ހިގައިދާން. އެހެންނަމަވެސް އިޢުތިރާފުކުރަން އަޅުއަހަރެމެންނާ އެކަށައެޅުއްވެވިއެކު މަޖިލީހުގެ އެހެން ބޭފުޅުންވެސް ވިސްނާލައިގެން، އެކަމާމެދު ގޮތަކަށް ވިސްނާލާ އަދި އަދަބުއަސްދާ އެކަންތައްތައް ބަލައިލާއިރު ނިންމަވާ ހަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅޭ ޖުމްލަ މަސައްކަތެއް ކުރަނީ. އެހެން އަޅުގަނޑު ދެންނެވި މަޝްރޫޢުގެ އިސްލާހުތަކާ އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވިފަދައިން ހުށަހެޅުއްވުމަކަށް ހުށަހެޅުއްވި މިދޮރުއަޅާ ނަމޫ، ހުރި މިކަމަށް ހުށަހެޅުމުގެ އެހެން ވިދާޅުވުމާ އެކަމާ އަޅުގަނޑު ހިތާމަކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު

ޤަސްދުކުރަނީ އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅި މާއްދާތައް އަޅުގަނޑު މިގަވާއިދަށް އަލުން ހުށަހަޅައިދިނުމަށް. އެއީ ފިޔަވަޅުން ފޮނުވާލައިވާ މާއްދާތައް. މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި ނިންމުން .....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން އިނގޭތޯ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ މިނިންމަނީ މާއްދާއަކުން ގެންދާނީތޯ ނުވަތަ އެގޮތުން ނިންމެވުމަށްފަހު އެމާއްދާއަކުން އިޞްލާޙެއް އަރުވުން އެމާއްދާއެއް ހުށަހެޅުއްވުން އޮތް ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމު ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންކަމަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑު އެވަގުތުން މަޖުބޫރުވާނަން ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ސަލީމު. ދެން އަޅުގަނޑު ވަގުތު އަރުވާނީ މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ފާއިޒަށް.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ފާއިޒު ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް ފުރުޞަތަކަށް މިއަދިނީފުރަތަމަކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން ވާހަކައަކީ އަދި އޭގެ އިތުރުންވެސް ހުރި އެއްކޮށްވެސް ދަންނަވާލުމުގެ ބޭނުމުގައި. އާދެ، ފުރަތަމަކަމަކަށް އަޅުގަނޑުވެސް ބޭނުންވަނީ ކޮމިޓީ މިކުރެއްވި މަސައްކަތަށް އަޅުގަނޑުވެސް ތަޢުރީފުކުރަން އައްސަރިބަހުން ސާބަސް ދޭވާރަކަ، އާދެ، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރައުމިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވިސްނުންދިރައި ތާވަލަށް ފުރުޞަތު ނުލިބޭ ދެންނެވިއަސް އެންމެ ރަނގަޅުވާން. ހަމަވިޔާތީން، ރަނގަޅުކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެލިބުނުން ދިޔައީ. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން

ބޭނުންވީ މިހުށަހެޅިފައި ހުރި އިސްލާޙުތަކަކީ ފުދޭވަރެއްގެ ގިނަ
އިސްލާޙުތަކަކަށްވާތީ މިހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާޙަކުން
އިސްލާޙަކުން އެބަހުސްކުރުން ނުވަތަ ވޯޓަކަށް އަހާއެހުމުގެ ބަދަލުގައި،
އަޅުގަނޑަށް ވިސްނޭގޮތުގައި މަސައްކަތް [illegible] ކުރުކުރެވޭނެ ގޮތެކޭ، މި
އިސްލާޙުތައް އަނެއްކާވެސް މިގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވި ކޮމިޓީއިން
[illegible] ބައްލަވާ، އެހެން ގެންނަން އެބޭފުޅުންނަށް ފެނިވަޑައިގެންނަވާ
ބަދަލުތަކެއް އަނެއްކާވެސް މިއޮތް ގަވާއިދު [illegible]، ގޮތެއް
ނުނިންމުވުން ނުކުތާތަކަށް ނުވަތަ އިސްލާޙުތަކަށްހުރިނަމަ [illegible]
ފަހުން ގޮތެއް ނިންމަވަން އަނެއްކާވެސް މަޖިލީހަށް ގެންނަވާނީ. އާދެ،
މިގޮތުން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ [illegible] ކޮމިޓީއަށް އަނބުރާ
އިސްލާޙުތައްގޮސް އެކަން އެބޭފުޅުންގެ [illegible] އަނެއްކާވެސް
[illegible]. ދެން މިގޮތަށް މިކަން ވެއްޖެނަމަ މިއަދު [illegible]
ސުވާލުވެސް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ޙައްލެއް އައިސް އޭގެ
ހިތްހަމަޖެހުމެއްވެސް އަންނަ ހިސާބެއްވެސް ހިނގައިދާނެ. މިދެންނެވި،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާޙު [illegible] [illegible]
މިފެންނަ [illegible] އޭރުން [illegible] [illegible] ނުވަތަ ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ
[illegible] އައީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު
ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އިސްލާޙުތަކާ [illegible]
ވިސްނާވަޑައިގެންވެސް، މަޖިލީހުން [illegible] [illegible]
ބަހުސްތަކުގެ [illegible]، [illegible] ފަރާތުން [illegible] އެންމެ
[illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible].
މިހާރު ހުށަހެޅިފައިހުރި އިސްލާޙުތަކާ ނޫނީ ގަވާއިދުގެ ބައެއް ނުކުތާތަކަށް
[illegible]، ގާއިދާ [illegible] [illegible] [illegible] ހުރިކަމުން
އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، މިއީ އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމެއް.
ދެން އަނެއްކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ، [illegible]،

އެއިބާރާތްކުރެވިފައި އޮންނަގޮތް ވީއެންމެ ބޮޑުމިނަކުން ތަފާތު މާނަ ނުކުރެވޭ ގޮތަކަށް އޮތުން އެއީ ހަމަގައިމުވެސް އަޅުގަނޑު އެދޭކަމެކޭ. އެއީ އިބާރާތްކުރެވިފައި ހުންނަގޮތް ތަފާތުގޮތަކަށް މާނަކުރުމުގެ ހޫން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އަޅުގަނޑު ދެކެވިން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ދެކެމުންވެސް އެބަ އަންނަން. އެހެންވީމާ މިވާހަކަ ދަންނަވާލުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
މެންބަރު އަޙްމަދު ޒާހިރު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް ދަންނަވާލީ މިމަސައްކަތް ގެންދާނެ ގޮތަކާމެދު އަޅުގަނޑު ހިޔާލެއް ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑަށް ހީވާގޮތުގައިވިއްޔާ މިހާރު މިއޮތީ ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ ވަގުތެއް ނޫންކަންނޭގެ އައިސް. އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅިގެން މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދާނެ މިސްރާބެއް ނިންމަންއެބަޖެހޭ. ވަގުތުތަކެއް ބޭކާރުވެގެންދާނެ. އަޅުގަނޑުވެސް ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދައްކަވާ ވާހަކަފުޅަށް ތާއީދުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިމަޖިލީހަށް ހުށަހެޅޭ ކޮންމެ އިސްލާހަކީ އެއިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވަރަށް ބޮޑަށް ވިސްނާވަޑައިގެން [illegible] ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހެއް. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވިއްޔާވެސް އަދި ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައިވިއްޔާވެސް އެއިސްލާހަކީ [illegible] [illegible] އިސްލާހެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެހެންނަމަވެސް އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ހިޔާލު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ހަމަ [illegible] [illegible]. ވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑަށް [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] [illegible] ކުރިއަށް މަސައްކަތް

ގެންދަވާގޮތަށްވެސް. އެވެސް ރަނގަޅު ހިޔާލުފުޅެއް. ނަމަވެސް މިހާރު ކަންތައްތައް ހިނގަމުން މިދާގޮތަށް ބަލައިލާއިރު، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަގުތު ސަލާމަތްކުރެވޭ ގޮތަކަށް އޮތީ މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިއޮތް މަސައްކަތަކައިގެން ކުރިއަށް ދިއުމޭ. އަޅުގަނޑުގެ ހިޔާލަކީ ނިއްޔަތްތެރި ރައީސް، މަޖިލީހުގެ ނިއްޔަތްތެރި މެންބަރުން މިހާރުވަނީ ހިޔާލުފުޅެއް ފޮނުއްވާފައި. މާލޭގެ ނިއްޔަތްތެރި މެންބަރެއްގެ ހިޔާލުފުޅު މިއޮތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަންކޮޅެއް ފަހުން އައިސްފައި. އެވެސް އޭނައަށް އެހިޔާލުފުޅު ފޮނުވުމުގެ ދަރިފުޅުގެކަށް ހުރީ. އެހެންނަމަވެސް އެހިޔާލުފުޅާހަމަހަމަކަން، ވަރަށްގަދައި އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ މަސައްކަތް ފަށައިފިއްޔާ، ނުގޮސް ޖަލްސާ ނިމުމަކަށް ދިއުމަކީވެސް އެކަށިގެންވާކަމެއް. އަދި ކޮންމެ ގޮތަކަށްވިޔަސް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ވަރަށް ފުރަތަމަ މާއްދާއިން ފެށިގެން. އެންމެ ފުރަތަމަ މާއްދާއަށް ހުށަހަޅުއްވުމަށްފަހު އެމާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިހުރި ހިޔާލުފުޅުތަކާއިގެން ކުރިއަށްދާނީ. އެހިޔާލުފުޅަށް މާލޭގެ ނިއްޔަތްތެރި މެންބަރު ހިޔާލުފުޅެއް ހުށަހަޅުއްވައިފިއްޔާ އެއާއިގެންވެސް ހުރަސްއަޅާނީ. ދެން އެހިސާބަށް ދާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމިދާން ނިއްޔަތްތެރި މެންބަރުންގެ އައިރު ހާޒިރުގައި ކުރިއަށްގެންދިއުމޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ. އެބަހުސްކުރަމުން ހިނގައްޖެއްޔާ އެބަހައިވެސް ކުރިއަށްގެންދާނީ. އަޅުގަނޑު ކުއްލިއަކަށް ނަޒަރަށް ހިނގައިދާއިރު، އަޅުގަނޑުމެން ހީވާގޮތުގައި މާލޭގެ ނިއްޔަތްތެރި މެންބަރަކު ހިޔާލުފުޅު ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ ދެވަނަ މާއްދާއަށް. އޭގެ މާނައަކީ އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ މާއްދާއާއި ހިސާބުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުން. ދެން މިހިޔާލުފުޅުތައް ގެންދާއިރު ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅިފައިމިއޮތް 133 ނުވަތަ 111 ހިޔާލުފުޅުތަކާއިގެން ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ ޖަލްސާ ނިންމާލެވޭއިރުގައި ބާކީހުރި ހިޔާލުފުޅުތަކާބެހޭގޮތުން

ވާހަކަދައްކަންވެގެން ޑްރާފްޓިންގ ކޮމިޓީއަށް ނޫނިއްޔާ ގަވާއިދު ހަދާ ކޮމިޓީއަށް ގެންދެވިދާނެ. އޭރުން ދެންއަންނަ ޖަލްސާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭއްވާއިރުގައި ގަވާއިދު ހަދާ ކޮމިޓީގެ ޚިޔާލުފުޅާއިއެކީގައި ތައްޔާރުވެވަޑައިގެން، މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ހުންނަވާނެ. ނޫނިއްޔާ އަދި ނާއިބު ރައީސް ނަމަވެސް، އެޚިޔާލުފުޅާއިބެހޭގޮތުން އިތުރު ޚިޔާލުފުޅެއް ދެއްވާނެ ބޭފުޅެއް ހުންނާނީ ތައްޔާރުވެވަޑައިގެން. ވީމާ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ހަލުވިކަމާއެކު ދަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހީވާގޮތުގައިވިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިހުރި ޚިޔާލުފުޅުތަކާއިގެން ކުރިއަށް ދިއުމުގެ ފުރުސަތެއް ދެއްވިއްޔާ. އޭގެ މާނައަކީ މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކަށް ކުރިއަށް ގެންދަވަން [illegible] ހުށަހެޅުން ޚިޔާލުފުޅާއިއެކު ކުރިއަށް ގެންދަން، އަދި އެއާއެކީ ގޮތެއް ނިންމަން އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ. ދެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް މިހާރު މަސައްކަތްކުރަން ގަވާއިދު ހަދާ ކޮމިޓީއަށް މިޚިޔާލުފުޅުތަކާއިބެހޭގޮތުން [illegible] ޚިޔާލުފުޅުތައް ހޯދަން ފޮނުވީ. އެކަމަކު އޭގެ މާނައަކީ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިހުރި ޚިޔާލުފުޅުތަކަށް [illegible] އެއްނޫން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހަމަ އިޚްތިލާފުވާން ހުރިހާއެއްވެސް. ވީމާ [illegible] ބަލައިލާއިރުގައި ބަހާރު މަސައްކަތް ކަމުގެ ކުރުވެރި. އެހެންނަމަވެސް އުއްމީދާއިން އަނެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ ގަވާއިދު ހެއްދެވި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމަކީ އެއީ ރަނގަޅުކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުމަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ މިހާރުގެ މަސައްކަތުގައި ހަމަ މާއްދާއަކުން ކުރިއަށް ގެންދަވާފައި، އަދި އޭގެ އިތުރުން ގަވާއިދު ހައްދަވަން މިނަންގަވާފައި އޮތް ކޮމިޓީއަށް މިހާރު ހުށަހެޅިފައިމިވާ އިސްލާހުތަކާއިބެހޭގޮތުން އިތުރު ދިރާސާކުރައްވައި ކުރައްވަން ފޮނުއްވަން. އަދި

އެބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލުފުޅުތައްވެސް ފަހުން ދެން އޮންނަ ޖަލްސާއަކަށް އަންނާނެ ކަހަލަ ގޮތަކަށް އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސަވާދެއްވުމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، ދެންމެ އެވާހަކަފުޅު ދެއްކެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެހާމަކޮށްދެއްވި މިމަސައްކަތްކުރިއަށް ގެންދުވުމަށް އެންމެ ފަސޭހަ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތްކަމަށްވުންއެކަށީގެންވޭ. މަޖިލީހުން އެގޮތަށް ނިންމެވީމާ އެގޮތަށް ކުރިއަށްގެންދުވުމަށް އަޅުގަނޑު މިހިރީ ތައްޔާރަށް.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިހާބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އާދެ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީގައިމިވާ ގަވާއިދާ ބެހޭ ގޮތުން ކުރިއަންނާނެ ގޮތަކާބެހޭގޮތުން ބަހުސްކުރެވުންމިދަނީ. އަޅުގަނޑަށްވެސް ފެންނަނީ ބ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވިހެން، މި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިމިވާ އިސްލާހުތަކާބެހޭގޮތުން އިތުރަށް މިގަވާއިދު އެކުލަވާލަން މިއިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ނަންގަވާފައިމިވާ ކޮމިޓީއަށް މައްސަލަދިއުން. މައްސަލަ ގޮއްސަ އެއިސްލާހުތަކާބެހޭގޮތުން ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށްފަހު، މީގެ ތެރޭގައި ބައެއް މައްސަލަތައް އެބަހުރި އުޞޫލީ މައްސަލަތައް. އަނެއްބައި މައްސަލަތަކީ އެޑިޓޯރިއަލް ނުވަތަ ލިޔުމުގެ މައްސަލަތައް. އެހެންވީމާ މިހުރިހާ ކަންތައްތަކާބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކޮމިޓީގައި ވާހަކަދެއްކެވުމަށްފަހު، އަނެއްކާ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވިޔަސް، އެބޭފުޅުންކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ. ދެން އެހިސާބުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ އަނެއްކާވެސް އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ބޭފުޅުންނަށް އިސްލާހުތައް ހުށަހަޅުއްވިދާނެ. ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެކްސްޕްލެނޭޝަނެއް އެރުވީމާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ކޮމިޓީއިން،

މިދެންނެވި ގަވާއިދު ހަދަން އެކުލަވާލެވިފައިމިއޮތް ކޮމިޓީއިން ނިންމާފައިއޮތް ތަންކޮޅެއް ބޮޑަށް އެނގިވަޑައިގެންވިއްޔާ ޤަބޫލުކުރައްވައިގެން ނުވަތަ އިތުރަށް ވާހަކަދެއްކެވިދާނެކަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ބޮޑަށް ފެންނަނީ ތަންކޮޅެއްބާރަށް މިކަންތައް ކުރިއަށްގެންދެވޭނީ ހަމަ މިހުރިހާ އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީއަށް ގޮސްފައި ކޮމިޓީގައި ވާހަކަދެއްކެވުމަށްފަހު، އުނބުރި ބޭނުންކުރަން ހުށަހެޅިގެން ފޮނުވިގެން ދެންވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މިއަށް އިސްލާހުތައް ހުށަހެޅިގެން ބޭނުންކުރުވާލަންވަންޏާ، ލިޔުމުން ނުވަތަ ގަޑީތަކުގައި ހުށަހެޅޭގޮތަކަށް ބާއްވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. މާލޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަލީ ވަޙީދު. އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އަޅުގަނޑު މިހާރު ވާހަކަދައްކަމުން އެދިވަޑައިގެންވާ ތަރުތީބުން ގެންދެވޭކަމަށްވާނަމަ، މާލެ އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަބްދުﷲ ޝާހިރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަންޖެހޭ. އެހެންނަމަވެސް ކުރިން އެއްވަރަކު ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައި އޮޅުމާއިގައި އެހެން ބޭނުމުންނަން ފުރުޞަތު އަރުވަމުން މިގެންދަނީ. މާލޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަލީ ވަޙީދު.

މާލޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު ޢަލީ ވަޙީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލިއޮތީ ތާރި ދެންމެއަކު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ވިދާޅުވި ފަދައިން މަސައްކަތް އަވަހަށް ހަދުވިކަމާއެކު ގެންދެވޭނެކަމުން އަޅުގަނޑުމެންވެސް ފެންނަނީ ފުރަތަމަ މާއްދާއިން ފަށައިގެން ތަރުތީބުން ގެންދެވޭކަމަށް ގޮތަކަށް ހަމަޖެހުނިއްޔާ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކަށްވާނީވެސް އެއީކަން. ދެންހަމަ އާއްމު ދަންނަވާލިއޮތް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި އެންމެ ފުރަތަމަ މާއްދާ ބެހޭގޮތުން ބަހުސްކުރަމުންގޮސް ނުވަތަ މާއްދާ ފާސްކޮށްލުން ނުވަތަ މާއްދާ ފާސްނުކޮށް ގޮސް، ދެވަނައަށް

މިދިމާވާ މައްސަލައަކީ އުޞޫލީ މައްސަލައެއް. އެހިސާބުގައި ދެން އަނެއްކާ ކަންތައްވާނީ [illegible] ދަންނަވާކަށް ނޭނގެ. އެމައްސަލަ ނިމިއްޖައިވީމާ އަނެއްކާ އިތުރު މާއްދާއަކަށް ދެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު [illegible] އެގޮތަށް ހުރިމައްސަލަތައް ރަނގަޅުވާނެ ކަންނޭނގެ، މިއަދު [illegible] [illegible]، ނުވަތަ ނިންމާލެވޭތޯ މަސައްކަތްކުރައްވާ. ނުވަތަ [illegible]. އެހެންވީމާ، މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވައިފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ ވަރަކަ ދެކެވޭ. ދެން ޚާއްޞަ ކޮމިޓީގައި އަދި [illegible] [illegible] މަދު މެންބަރުންކުރެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] އިސްލާހުތަކުގައިވެސް އަދި މި ޖަލްސާއަށް [illegible] [illegible] ބައެއް އެހެން މެންބަރުންގެ އިސްލާހުތައްވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެބަހުރި. އޭގެ ތެރޭގައި އަދި: އަތޮޅުގެ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހިމްގެ ބައެއް އިސްލާހުތައްވެސް އެބަހުރި. ހަމަ އެއާއެކު، މ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އިސްލާހުތަކެއްވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން މިބިލު [illegible] [illegible] މަސައްކަތްކުރަން [illegible] ސަލާމަތްކުރުން [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ނަމަވެސް މިޒަމާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސައްކަތްކުރުމުގައި، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭނެކަމެއް. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] މި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރި [illegible] ކުރީގެ ދުވަސްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރެވިފައި

ނެތްނަމަވެސް އަދި އޭގެ މާކުރީ ފަހަރެއްގައި އެގޮތަށް ކުރެވިފައި ހުރެވެސްދާނެން ކަންނޭނގެ. އެހުރިހާ ދިރާސާއެއް ކޮށްދެގެން، ކޮންމެހެން އެއަކަށް ނޫން ކަންނޭނގެ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންމިއުޅޭނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ބަލަން މިއުޅޭނީ އެބޭފުޅަކު ނުވަތަ އެބަޔަކު، އެބަޔެކޭ މިދެންނެވީ މިސާލަކަށް މާލޭގެ މެންބަރުންނަށް ނިސްބަތްކުރާނަމަ މާލޭގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ބަޔަކު ފަހަރުގައި އެމީހުން ހޯދާފައިވާ މެންބަރަކު ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި އިސްލާހު [illegible] މަޖިލީހުން މި ވާހަކަތަކެއް މިކަހަލަ ބަހުސްނުކުރުވި. ބަލައިގަތުމަކީ އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކަށްވެސް އަޅުގަނޑު މި މަޖިލީހުން ބަލައިގަންވޭން އިސްލާހުތަކައްވަމަން ޤަބޫލުކުރެއްވުން. ދެންހަމަ މިއާއެކު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާހިތްވޭ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑުވެސް ޤަބޫލުކުރަން ޚާއްޞަ ގޮތެއްގައި މިއޮންނަނީ އެއިސްލާހުއް [illegible] [illegible] [illegible] އަމިއްލައަށް އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުން. އެ އިސްލާހަކަށް ތާއީދު ލިބޭފަދައިގެންވިއްޔާ، ދެން އެ އިސްލާހަކާއިގެން ކުރިއަށް ދެވޭނީ. އަޅުގަނޑު އެކަން ހަމަ ހިތުގެ އަޑިން ޤަބޫލުކުރަން.

އެހެންނަމަވެސް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު [illegible] މިސާލަކަށް މިއަދުގެ ޖަލްސާ ފުރުމުގެ އެންމު ފުރަހަމަ ވަގުތުކޮޅު. ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގައި މީގެކުރިންވެސް އެހާ ދިގު [illegible]. ސަބަބަކަށްވީ ބައެއް ބޭފުޅުން [illegible] އަޅުގަނޑުބޭއް އެންމެ ފުރަހަމަ އިސްލާހެއް ހުށަހަޅަން، ނޫނީ އެކަމާ ބަހުސްކުރަން [illegible]، ނޫނިއްޔާ [illegible] ހިޔާލެއް ދިނީ. [illegible]، އަޅުގަނޑު [illegible] މެންބަރުން [illegible]، ރިޔާސަތުން ކޮންމެ [illegible] ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ މެންބަރަކު އަމިއްލައަށް

ވާހަކަދެއްކުމުގެ ބަދަލުގައި، ދިޔުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހެއް އޮތްނަމަ، އެމެންބަރަކު މިތަނުގައި ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނުވި ނަމަވެސް އަދި އެމެންބަރަކު ހާޒިރުވެވަޑައިގެން އިންނެވި ނަމަވެސް، ރިޔާސަތުން އެގޮތަށް ވިދާޅުވެ، މިވެނި އަތޮޅެއްގެ މިވެނި ބޭފުޅަކު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހޭ، ހުށަހެޅުއްވި ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވުމުން ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކޮންމެ މީހަކު ވަކިވަކިން އަދި އެއީ ހުށަހެޅުމެއްކަމުގައި ބަލަމުން، ބަލަމާ ހިނގާ ބައެއް ބޭފުޅުން ފަހަރެއްގައި އެކުވެރިވުމުގެ ހުންނަހެޔޮމުންނެއް ވާހަކަދައްކާ އުޅުމުގެ ދަތިކަމަކަށްވުރެން. އަދި އެހެންނޫންނަމަވެސް މިއަދުގެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންގެ އަދަދަށް ބަލާލުމުންވެސް އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ އެއްޗަކާ ކައިރިއަށް ދިޔުމަށް ފަސޭހަފުޅުވާނެ. ސަބަބަކީ އެބަހުރި މެންބަރުން މިބާ ޖަލްސާއެއްގައި ހާޒިރުވެވަޑައިގެން މިވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ދެންނެވީ ނިސްބަތުން ވަރަށް މަދު މެންބަރުންކަމެވެ. ޚާއްސަކޮށް މިހާ ކުރީކޮޅު އަދި މިއުޅެނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނައްތާލުމުގެ ޚާއްސަ މަޖިލީހުގެ ބޭނީ އަމަލީ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގައިވާ ގާނޫނުއަސާސީ ހުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަމަލީ މަސްއޫލިއްޔަތު ނޫނީ. ގާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމަކަށްޖެހިކަމާ ކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ކުރިން ކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތު މިހާރު ކުރަމުން މިގެންދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ނުޖެހި އަދިވެސް އިޖުތިމާޢީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ އަރިހުންނާއި އަދި އެންމެހާ މެންބަރުންގެ އަރިހުން އެދެން، އަޅުގަނޑުމެން މިތަނަށް އިދާރާއަށް ތިބެވަޑައިގެންނަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވުމުގައި، ފުރަތަމަ ރިޔާސަތުން އެ އިސްލާހާއި ވިދާޅުވުމުން، ދެން ގާނޫނުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ވޯޓިން އެއިސްލާހަކަށް ތާއީދުކުރައްވާ ބޭފުޅަކު އިންނެވިނަމަ އެބޭފުޅަކު ތާއީދުކުރައްވާ ގޮތަކަށް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ހަމަޖެއްސެވީ ދެއްވުން، ނުވަތަ ގަވާއިދު ފާސްކުރެއްވުމުގެ ކުރިން މިހިނާ ޖަލްސާތަކުގެ އުސޫލަކީ އެގޮތަށް ބައްލަވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދެވުން.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުވެސް އިތުރަށް ކުރިއަށް ގެންދާކަށް ނުކުޅެން މިފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑުގެވެސް ވަރަށް ބައިވަރު އިސްލާހުތަކާއި ވަރަށް ގިނަގުނަ ޚިޔާލުތަކާއި ޝުޢޫރުތައް އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުވެސް ދެކޭގޮތުގައި ކޮންމެ މާއްދާއަކުން މެމްބަރަކު ހިމެނޭގޮތަކަށް ފަހަރަކު ވާހަކަދެއްކުމުގެ ބަދަލުގައި ހަމަޖެހިފައި އޮންނަ އުސޫލުން މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނަމަ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް މާ ހަލުވިކަމާއެކު ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެކަމަށް ފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވާލުން.

ޝުކުރިއްޔާ.

މާލޭ މެންބަރު
އިލްޔާސް އިބްރާހީމް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އާދެ އަޅުގަނޑުވެސް މިކަންތައް އަވަހަށް ގެންދިއުމާ ބެހޭގޮތުން ވިސްނާއިރު، އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލަށް އަންނަ އެއްޗެއް ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއެކު މިތާ ފާހަގަކުރަންކަމަށް. އާދެ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރާ އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުލްމަޖީދު ހުށަހަޅުއްވި ޚިޔާލުފުޅަށް. އާދެ، އެއަށް އަޅުގަނޑު ބައެއް އިތުރުކުރާނަން. އެއީ މިހާރު ހުށަހެޅިފައިހުރި އިސްލާހުތައް ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވި ކޮމިޓީއަށް އަލުން ފޮނުއްވާލައި އެކޮމިޓީން އެއިސްލާހުތަކާއެކު އަލުން ވިސްނާލައި، ދެވަނަ ފަހަރަށް މިތަނަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް އެއްވުން ވިސްނާލާ، އެއަށް ގެންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ އިސްލާހު އޮތްކަމަށްވަންޏާ އެބަދަލުތައް ގެންނަވާއިރު، އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުން އެކޮމިޓީގެ އެޖަލްސާތަކުން، އާދެ އެމާއްދާއަކުން ހުށަހެޅުއްވާފައި އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުން ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާއަކަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބަވައިގެން އެއިސްލާހު ހައްދަވާގޮތަކަށް ނުވަތަ ބަދަލުކުރައްވާ ގޮތަކަށް. އެހެންނޫނީ އެއް މާއްދާއަކަށް ތިން ހަތަރު ބޭފުޅުން ތަފާތު ޚިޔާލު އަރިސްވެރިޔާ، އެކެވެސް ދެވަނަ ފަހަރަށް އަންނައިރު، މިދެންނެވި ދެވަނަ ފަހަރަށް މަޖިލީހަށް އަންނައިރު ހަމަ މައްސަލައަށް ވެދާނެ. އަޅުގަނޑުމެން

ހީވަނީ މިދެންނެވި ގޮތަށް މިކަން ގެންދެވިއްޖެކަމަށްވަންޏާ ހަމަގައިމުވެސް
އެބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލުތައް އެއްގޮތްވެގެން އެމާއްދާއަކަށް ބަދަލުގެނެވިފައި
އޮންނާނީ. ދެން ނުކުންނަން އޮންނާނެ މައްސަލައަކީ ރިޔާސަތުން އެބަ
[illegible] ލިޔުމުން ހުށަހަޅާފައި ނެތް މައްސަލަވެސް އަނެއްކާ
މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރެވިދާނެ، އަލުން މަޖިލީހުން އިސްލާހު
ހުށަހެޅުއްވައިގެން. އާދެ އެހެންކަމުންވިއަސް އަޅުގަނޑެން ހީވަނީ މި
ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންވެސް ވިސްނާވަޑައިގަންނަވާނޭހެން
އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަގުތާއި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހިފައިއޮތް މަސައްކަތް.
އާދެ، ގާނޫނީ ބޮޑު މަސައްކަތް އަދި އޮތީ ކުރިއަށް. އެއީ ގާނޫނުއަސާސީ
އިސްލާހުކުރުމުގެ މަސައްކަތް. މި ގަވާއިދަކީ ގާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެން
އެކަން ހަމަ ނިމުމުން މި މަޖިލިސް އުވުމާއެއްކޮށް [illegible] ގަވާއިދެއް.
އެހެންކަމާއެކު މިމަޖިލިސް އާދެ، ޚާއްޞަ މަޖިލިސް ހިނގަމުންދާއިރު
އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައްތައް ގެންދަނީ އުސޫލުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ
ތެރެއިން ގިނަބަޔަކަށް ފެންނަގޮތަކަށް ނިމިގެން ދިޔައިމާ އަޅުގަނޑެކަން
ހިޔެއްނުވޭ މާބޮޑު މައްސަލައެއް އޮންނާނެހެނެއް. އެހެންކަމާއެކު އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ، ނުވަތަ އަޅުގަނޑު އެދޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދުކުރަމުން އަޅުގަނޑު އެއަށް
މިއިތުރުކުރަނީ މިހާރު ލިޔުމުން ހުށަހަޅާފައި ހުރި އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީން
[illegible] ބަހުސްކުރަންވާގޮތަށް ނިންމަވާއިރު [illegible] ގުޅިގެން އިސްލާހު
ހުށަހެޅުއްވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންވެސް އެކަލްސާއަކަން ވަޑައިގެން ތިއްބަވައިގެން
އެ ހުރިހާ ބޭފުޅުންވެސް އެއްބަސްވެވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ކޮމިޓީއަށް
ފުދިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް އިސްލާހުތައް ގެންނަވާފައި، އަލުން މި
މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުން. އާދެ މަޖިލީހުގެ މިއަދުގެ ޖަލްސާ ފެއްޓެވުމުން
ރިޔާސަތުން އިޢުލާންކުރެއްވުމުން އެއްވެސް ކަހަލަ ހުއްޓުމެއްނެތި ސާފު
އިތުރު ވަގުތެއް ނުގެއްލިދިޔަސް ހަމަ އެކަނި އަޅުގަނޑުމެންގެ ވޯޓެއް

ގުނާވަންވެސް 5 މިނެޓު އެބަދޭ. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އަދި ދާންވީ މިސްރާބެއް ނޫނީ މިހާރު 1 ގަޑިއިރު ފުރިހަމަވެގެން މިދިޔައީ. އެހެންވީމާ މިދެންނެވި ޤާނޫނުއަސާސީ އަވަހަށް އިސްލާހުކުރުމުގެ މަސައްކަތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭތޯ ބެއްލެވުމަށްޓަކައި، އަޅުގަނޑެން ފެންނަނީ މިފަހަރު ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީއަށް އަލުން ފޮނުއްވަން. ކޮމިޓީން އެކަން ހިންގަވަމުން ގެންދަވާއިރު އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުން، އާދެ އެ މާއްދާއަކާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުންގެ ހާޒިރުގައި ގެންދެވޭނެގޮތެއް ވޯޓު ބެއްލެވޭން. އާދެ، ވޯޓު ބެއްލެވުމާ އަޅުގަނޑު މިދެންނެވި ބައެއް ބޭފުޅުންނަކީ އެބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުން ނެއްޓި ވަޑައިގެންނެވި ގޮތަށް ތިއްބެވި ބޭފުޅުން. އެ ބޭފުޅުންނަށްވެސް ފަހަރެއްގައި މި ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގެންނެވުން ކަމުގައި ވިޔަސް އެކޮމިޓީގައި އެބޭފުޅުން ހިޔާލު ދެއްވާގޮތަށްވެސް ހަމަޖެއްސިދާން. ދެން އެހެންނެވި ކަމުގައިވަންޏާ، ދެން އެބޭފުޅުން އެމަސްއަލައިގައި އަޅުގަނޑު އެވާހަކަ ދައްކާކަށްނުވިން. އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ޚިލާފު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުންނާއެއްކޮށް، އަލުން ކޮމިޓީގެ ބަހުސްކުރުމަށްޓަކައި ކޮމިޓީއަށް މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތަކާއެއްކޮށް ފޮނުވާލަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން ޙަސީބު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އަލުން ވާހަކަ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް އެވާހަކަފުޅުދެއްކެވި. ދެން އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމަށް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަފުޅުގައި ތާއީދުކުރެއްވި. ދެން އިލްޔާސް ދެއްކެވި ވާހަކައިގެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑު ކުޑަމިންކޮޅެއް އިތުރުކޮށްލަން ބޭނުންވަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅި އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީން ބައްލަވާފައި އެ

އިސްލާހުތައް އެބޭފުޅުން އެކޮމިޓީއަށް ގެންނަވާއިރުގައި އެއްވެސް އިތުރު ސުވާލެއް އޮތްނަމަ، އެކަމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސުވާލުކުރެވިދާނެ. ކޮންމެހެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވިނަމަވެސް. އެއީ ބައެއް ބޭފުޅުންނަށް ތިޔަ ބޭފުޅުންނަށްވެސް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ފަދައިން ހާޒިރުވެވޭ ހާލުގައެއް ނޫން ތިއްބެވީ. އެކަމަކު ހާޒިރުވުމުގެ ފުރުސަތު ދެއްވައިފިނަމަ އެއީ އިތުރަށް ލިބޭ، އެކަމަށް ލިބޭ އިތުރު ކުރިއެރުމަކަށްވާނެ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އުޅުން އަނެއް ވާހަކައީ މިހާރުވެސް މި މަޖިލީހުގައި އެބޭފުޅުން އިތުރު އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ވިސްނަވަޑައިގަންނަވާކަން އެބަހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން ބޭއްވުމުގެ ކުރިން [illegible] އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުން ބޭނުންފުޅުވާ ބޭފުޅުންނަށް އިތުރު ފުރުސަތެއް ދެއްވުން. އޭގެފަހުން ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން ބާއްވާފައި، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާ ހުރިހާ އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީން ކޮންސިޑަރ ކުރައްވާނެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވާ އޭރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވިދާޅުވުން ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު އެބަދޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] ހިންގަން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ހީވާ ވަރަށް ގިނަ ވަގުތު ސަލާމަތްވާނެހެން މިގޮތުން [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް.

މާލޭ މެންބަރު
ޢަބްދުﷲ ކަމާލުއްދީން
ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް. އެހެންވީމާ އެކަންކުރުމުގެ އިތުރު ޕްރޮސެސްއެއް އަނެއްކާވެސް [illegible] [illegible] [illegible] އަވަހަށް [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަކަށް ފަންނީ ކޮމިޓީ މިހާރު [illegible] ހުރި އިސްލާހުތަކެއްގެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ދިއުން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަލުން ކޮމިޓީއަށް [illegible] އަނބުރާ [illegible] މަޖިލީހުގައި އަނެއްކާވެސް މި [illegible]

ބަހުސްކުރަންޖެހިދާނެ. އެހެންވީމާ، އެކަން އެހެންވިދަނުދިނުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ތަރީޚްލިޔުންތެރިއާގެ ދިވެހިތާރީޚީ ވިސްނުން އަނބުރާ ޗާހިދު އޭޑަމް ހުރަހަޅުއްވިހެން. އެހެންކަމަށްވާތީ، އެތަނުގެވާހަކަ ހިމެނުނު އަޅުގަނޑަށް ބާއިދުކުރި ވާހަކަ ދަންނަވާލެއްވި، އެއީ އަޅުގަނޑަށް ހީވާ މިހާރު ހުރިހައި މިއަދު ގާއިދުގައި ކަންތައްތައް ބަލައިލަން ވަޒީރުންގެ ދެންތަކުގެ ހިއްވަރުދެއްވި ކަޅި ހުރަހެޅުއްވިހެއްވާ މަޖީދީހަން ހުރަހެޅުއްވިން ގޮތެއްވެސް. އެހެންވީމާ، އޭގެހަކަތަކާ ދަންނަވާލެވުނު ވާހަކަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖީދީހަން ވަޒީރުންގެ ދެންތަކުގެ ހިއްވަރުދެއްވި މަޖީދީހަން ހުރަހެ ގޮތެއް ނިޔާސަތުން ކަންތައްތަކުގެ ގޮތެއް ހަމަޖެއްސަވާ ދައުލަތުން ޖޯޝްކަމަން އަޅުގަނޑު ދަކަން.

ދެން އެއަންގެވެސް ބާއިދު ލިޔުއްޖެކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑުގެން އެބަހުސްގަކައިގެން ކުރިއަށް ދަވިދާން. ބާއިދުގެ ނުލިކަމަށްވަންޏާ ޖެހޭނީ އެމައްސަލަ ދަކާޝަރުވަން. ދެން އަޅުގަނޑު އަޅުން ގާއިދުހަކާ ކުރިޔަން އެމައްސަލަ ނުފޫޅުކުރަހުގައި އެހެން ވާހަކައެއްވެސް ދަންނަވަން އެބައޮތް. އެއީ މިދުވަސްވަރަކީ ހަމައިދުންގެ މަޖީދީހުގެ އިންތިޚާބަން ގެންބަދަން މާލިއްބާލި ބައެއް ގެންބަދަލުވެސް ކަވާއިދުކަމުވަމަން ގެންދަވާ ދުވަސްވަރު. އެހެންވީމާ އަޅުއްކާވެސް ގާއިދު ހަރާ ކާލިޖުގެ ޖަވާބުސަބަކާއް ބޯޓުލުގެން ދައިދު، ބައްޔެއް ބާޓުގޮތްސަން ވަޅުގެ ގޮތުން ވަރަން ބޭނުން ދަކަވާދަން. އެހެންވީމާ، އެބާޓުގޮތްގެވެސް މަސައްކަތްތޮޅުވު، ކަރުދާސްގެ މަސައްކަތްތޮޅުވެން ފަހަރު ދެފުއްޓުނީމަރުޖެކައިވެސް އަޅުގަނޑަން ހިތަސް

އަވަސްކުރުމުގެ ގޮތުން މިހާރު ހުރަހަލުވަމުގެ ހުރި އިސްތިޢުފާދީކައިގެން ކުރިއަށް ދިއުން ނަހަމަޖެހޭކަމަން. އެހެންކަމާ ދެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުދީގެ ބޭނުންކަކަން. ސާކުރިއާ އިލްމީތޮށި ނައިސް.

ޑޮކްޓަރޭޓްގެ ދަރަޖަޔަ ސާކުރިއާ އިލްމީތޮށި ނައިސް، ދެއްވި ފުރުސަތަށް. ޝުކުރިއްޔާ

ދޮންބަނދު އިބްރާހިމް ޙަޖީ
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައްޔިތުންގެ ހާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލެއްވުމުގައި ގެންގުޅުއްވާން އުސޫލުތަކެއް މިމަޖިލީހުން ކަނޑައެޅުވާ ބެހޭގޮތުން ދެކެވޭ ބަހުސްގައި އަޅުގަނޑެން ފެންނަ އެއްޗެއް ދަންނަވާލާނަން. އާދެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ފުރިހަމަކޮށް ނިންމުމުގައި ގެންގުޅޭނެ އުސޫލަކާ ބެހޭގޮތުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި ދޮންބަނދު އަޙްމަދު ޝާހިދު ހުށަހެޅުއްވި ހިޔާލުފުޅަށް އަޅުގަނޑު ފުރަތަމައިނުންފެށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އެއީ މިހާރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ހެދުމުގެ މަސައްކަތް މިއޮތީ ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ނިމި، ދެރިޕޯޓީއެއް އެކުލަވާލެވިފައި. އެހެންވީމާ ދެވަނަ ފަހަރަށް އަނެއްކާވެސް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ހެދުމުގެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތައް ބޭއްވުމުގެ ބަދަލުގައި މިހާރުން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކާ ބެހޭގޮތުން ބަހުސްކޮށް މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކަށް އިސްލާހުތައް ގެންނަވަމުން ގެންދިޔުން. ދެން ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކާ ބެހޭގޮތުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި އަޅުގަނޑެން ދެގޮތެއް ފާހަގަކުރާނަން. އެހެނިހެން ފުރަތަމަ ގޮތަކީ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވާ ދޮންބަނދު މަޖިލީހުގައި ހާޒިރުވެވަޑައިގެން އިންނެވިނަމަ، އެ އިސްލާހެއް އެމެންބަރަކު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވާ ގޮތަށްއޮތުން. ދެވަނަ ގޮތަކީ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ދޮންބަނދު މަޖިލީހުގައި ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ނެތްނަމަ، އެހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު އެހުށަހެޅުއްވިގޮތަށް މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން މަޖިލީހަށް އިއްވަވައި، އެ އިސްލާހަކަށް ވާއިރު ވިޔަސްނަމަ، އެއިސްލާހާ ބަހުސްކޮށް ބަހުސްކުރެވޭގޮތަށް އޮތުން. ދެން މިކަމާ ބެހޭގޮތުން މި ބައެއް އިއްޒަތްތެރި ދޮންބަނދުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވައިފި. [illegible] ރ. އަޙްމަދުގެ ދޮންބަނދު ޙަޖީ ވަޙީދު، އަލީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި ދޮންބަނދު އަބްދުالله ކަލާފުޅުއިންފެށް ދެންމެ ވާހަކަފުޅުދައްކަވައިފި. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތް މިހާރުން މިހާރަށް ފެށިގެން ބޭނުންވެއްޖެ، ވަރަށް ދިގު ދުވަސްތަކެއް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައިވާތީ، މިހާރުވެސް މަޖިލީހުގެ ހިނގާ، ހާއްޞަ

މަޖިލީހުގެ ހިންގާ މި މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެކަމަށް ފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވަމުން ދެއްވި ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަބްދުއްރަޙީމް މުހަންމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އާދެ! އަޅުގަނޑުވެސް މިތަނުގެ މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ މި މަޖިލީހުގައި މިދެކެވޭ ވާހަކަތަކާ ބެހޭގޮތުން އެއްކޮށް ދަންނަވާލަމުން. ސަޤާފަތާއި ހިތާމައާ ތަޢާރަފު އެއްކޮށް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚު އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހި ބަހަކީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލާއިރުން ވަރަށް ދުރަބަހަކާ، ވަރަށް ނިކަމެތި ބަހަކާ ބުނަމުން ގެންދިޔަކަމުގައި ވިޔަސް، ދިވެހި ބަހަކީ ވަރަށް މުއްސަނދި ފުރާ ދުރާލާއެއްގެ ތާރީޚުގައި ހިމެނޭ ބަހެއް. އެހެންވުމުގެ ސަބަބުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި މަޖިލީހުގައިވެސް މިދެކެވޭ ވާހަކަތަކާއި ތަކުރާރުކުރުން ބަސްކޮށްއުޅުމުން މިގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިވެހިބަހުގެ މުއްސަނދިކަމާއި. އާދެ! ބަހުގައި ބުނެތް ޢިބާރާތަކުން ލިޔުމައި ޤަނާޢަތް އެންމެ އަގުހުރިކަމުންވެސް އާގައި އެހެން މާނަތަކެއް ނެތް. ފާހަގަކުރަން، އަޅުގަނޑު ހިތާއު އަޅުގަނޑުގެ އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އޮނަރަބަލް އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް، މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެމަނިކުފާނު ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން. އާދެ! ސަބަބަކީ ނަތީޖާ، އެމަނިކުފާނު އުސްފުޅުކުރެއްވި ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަފުޅެއް. މިމަޖިލީހުން އަޅުގަނޑުހިތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނު ތަޢުލީމުން މިހައްދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި 62 އައިޓަމް ގަވާއިދުގައި ހިމެނޭ. އޭގައި 9 މެންބަރުންގެ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުގައި މިވަނީ 75. އޭގެތެރެއިން މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ 36. ޖުމްލަ 111 އިސްލާޙު އަޅުގަނޑުމެންގެ މިޤަރާރު މި ހަމަޖެއްސެވި. 62 ނަންބަރުގެ ގަވާއިދުގެ

މައްޗަށް ހުށަހެޅިފައި އެބަވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ހިޔާލުކޮށްފައިއޮތީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ހުށަހަޅަން. މިހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތައް، ކޮންމެ މާއްދާއެއްގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތައް އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުން މިޖަލްސާގައި އެބޭފުޅުންގެ ދޫފުޅުން ހުށަހަޅުއްވަން ވަޑައިގެން ތިއްބެވި ބޭފުޅުން، އެބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ ދޫފުޅުން ހުށަހަޅުއްވައިގެން އޭގެމައްޗަށް ވާހަކަދައްކަވައި އެއިސްލާހުތައް ފާސްކުރުމަށް. ފާސްކުރުމަށްފަހު، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާއްޞަ ކޮމިޓީއަކަށްވެސް އެ އިސްލާހުތައް ފޮނުވިދާނެ ނުވަތަ އަދި ކޮންމެހެންވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ އިސްލާހުތައް އެމާއްދާތަކުގެ މައްޗަށް ވާހަކަދައްކަވައިގެން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެންނަން ފެންނަ އިސްލާހުތައްތޯ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުން ނިންމަވާނީ. އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެވެސް މަޤްސަދަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވިދާޅުވެވަޑައިގެން އަދި ދިވެހި އުންމަތު މިވަގުތު އެންމެ ބޭނުންތެރިވާ ފަދައިން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޙަވާލުކުރައްވާ މި ބޮޑު ޒިންމާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބޮޑު ޒިންމާ އަވަހަށް ހަމަޖައްސައި ނިންމާ، ދިވެހިރައްޔިތުންގެ ހޮވުމުގެމައްޗަށް، ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އެންމެ ފައިދާ މަންފާ ހުރިގޮތުގެ މަތިން އެކަށް ހަމަޖައްސަން ބޭނުން. ކޮންމެއަކަސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިޔާލުތައް ހުށަހެޅިފައިވަނީ އިސްލާހު ހިޔާލުތައް ހުށަހެޅިފައިވަނީ މާލޭ މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ 36 އިސްލާހު ހުށަހެޅިފައިވަނީ 22 ނަންބަރެއްގެ މައްޗަށް. އަނެއް 9 މެންބަރުންގެ ހިޔާލުފުޅު އޮންނަނީ 42 ނަންބަރެއްގެ މައްޗަށް. ކޮންމެއަކަސް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން، އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުން ތާއީދުކުރައްވާފައެވެ. އެންމެ ރަނގަޅުވާން ނޫންތޯ އޭ، މި އިސްލާހުތަކާ

ބެހޭގޮތުން މިތާ އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދައްކާ ގޮތެއް ނިންމަން. ދެން އަޅުގަނޑުވެސް އެއްބަސްވަން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައެއް މެންބަރުންނަން ނާދެވޭގޮތަން ހަމަޖެހިފައި އޮތުމާއެކު، މާލޭގެ މެންބަރަކީވެސް އެންމެ ބޮޑު އިސްލާހުތަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބޫލުގެއް. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން މި މައްސަލާގައި ބަހުސްކުރަމުންދާއިރު، މާލޭ މެންބަރުގެ ހިޔާލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުލިބޭނެ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން އެ އިސްލާހުތަކަން ވާހަކަ ދައްކަމުންދާއިރު، މާލޭ މެންބަރު، އެއާ ބެހޭގޮތުން ދައްކަވައިފި [illegible] ވާހަކަތަކުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކަން ނޭނގެން. އެހެންނަމަވެސް މި އިސްލާހުތަކާ ބެހޭގޮތުން މިތަނުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަން ވާހަކަދައްކާ ފާސްކުރުވިދާން، އެވަގުތު ސަލާމަތްކޮށަން އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] އަވަހަށް ފާސްކުރުމަށްޓަކައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ މާލޭގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް ލަބީބު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަން ހިޔާލުފުޅުތަކަށް. އެހެންވީމާ، މާލޭގެ މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަމުން، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންގެ [illegible] [illegible] ވާސިލުވުމަށް މަސައްކަތްކުރަން. އަދި މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ކަމާލުއްދީން ހުށަހަޅުއްވުމަކީވެސް ވަރަށް ތެދުފުޅު ވާހަކައެއް. މިވާހަކަތަކީ ވަރަށް ސީރިއަސް ވަގުތެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަން އެނގޭން، އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންގެ ޢަދަދު 105 އަށްވެގެންދާއިރުވެސް، މިއަދު މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހާޒިރުވެފައި މިވަނީވެސް 75 މެންބަރުން. އެއީ ހައިރާންވާންވީ ކަމެއް ނޫން. އެމަދުވި ޢަދަދަކީ އަޅުގަނޑުހިތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދަސްތޫރުގައި ބައެއް ބުނުއްވުމަށް ބައިވެރިވެފައިވާތަން، ނުވަތަ އެހެންވެސް ކަންތައްގައި ބައިވެރިވެފައިވާތަން. އެހެންވީމާ މިއީ ވަރަށް [illegible] [illegible] ދަނޑިވަޅެއްކަމުގައި އަޅުގަނޑުވެސް ދެކެން. އެއީ އަބަދުވެސް ކުރިމަތިވުނު

ތައްވައިގެން ތިއްބެވި ގިނަ ބޭފުޅުންނަކީ މި މަޖިލީހުގައި އުޅުއްވިގެންވާ ގިނަ ބޭފުޅުންނަކީ އެބޭފުޅުންގެ މުޅި މާލިއްޔަތާއި އެބޭފުޅުންގެ މުޅި ހިޔާލުފުޅާއި އެބޭފުޅުންގެ މުޅި ޢާއިލާ ދުރުކުރައްވާ ވަކި މަޖްބޫރުކަމެއް ބާޠިލުކުރައްވަމުން ތަޢްދީލުކުރައްވަމުން ގެންދަވަނީ. އެހެންވީމާ އެއީވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ މީހަކުވެސް ވިސްނައި، ފިކުރުކުރަންޖެހޭކަމެއް. އެހެންވީމާ އޮނަރަބަލް އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމްގެ ވާހަކަފުޅަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ތާއީދުކުރަމުން އަޅުގަނޑު ނިންމާލަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު
ރިޔާޟް ރަޝީދު
ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުންތަކެއް، ވަރަށް ގިނަ ހިޔާލުފުޅުތަކެއް މިހާރުވެސް ހުށަހަޅާފައި އެބަހުރި. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރާ މިގަވާއިދުގެ ބޮޑުކަމާ އަޅުގަނޑުމެން މިކުރަން އުޅޭ މަސައްކަތުގެ [illegible] [illegible] ބަލާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނުއަސާސީއަށްފަހު މި ގަވާއިދު ބޮޑުވެއްޖެ ކަމަށްވެއްޖިއްޔާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހީވަނީ މީގައި އުނދަގޫތަކެއް ކުރިމަތިވާނެކަން. އެހެންވީމާ ހިޔާލު ހުށަހަޅުއްވަމުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށްގިނަ ފުރުޞަތުތަކެއް އޮތީ ވަރަށް ދިގު މުއްދަތުތަކެއް ވަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible]. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ވިދާޅުވިފަދައިން، އަދި މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވިދާޅުވިފަދައިން، މިހާރު އިސްލާޙުތައް ހުށަހަޅުއްވަމުން ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާ އެގޮތަށް މިކަން ގެންދިޔުމަކީ އަޅުގަނޑަށްވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ފެންނަކަމަށްވާތީ، އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ހިޔާލު ހުށަހަޅާލަން އަޅުގަނޑު ގަސްދުކުރީ. އެއީ އެހެން [illegible]، މިކަމުގައި ވަރަށް ގިނަ ވަގުތުތަކެއް [illegible] ހޭދަވޭ، ވަރަށް ގިނަ ވަގުތުތަކެއް މިކަމުގައި މަޖިލީހުގައި މަޝްވަރާކުރަން

ޖެހިދާނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވާތީވެ، އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުމުގެ އެންމެބޮޑު ބޭނުމަކަށްވެސްވީ، މިމަޖިލީހުގައި މިހާގިނަ މެންބަރުންތަކެއް މިވާހަކަދައްކާ މިކަމަށް ވަރަކަށް ގިނަ ވަގުތުތަކެއް ހޭދަވާނެތީވެ، ކުޑަ ކޮމިޓީއަކުން މިކަން ހަމަޖެއްސުމަށްޓަކައި. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށްބޮޑަށް ތާއީދުކުރެވޭ ހުސެއިން ރަޝީދު ވިދާޅުވިފަދައިން ހިޔާލު ހުށަހަޅުއްވުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާފައި އެގޮތަށް މަޖިލީހުން އެކަން ފާސްކުރެއްވުމަށް. އެހެންވީމާ، އެހިޔާލު ހުށަހެޅުމުގެ ބޭނުމުގައި އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، މިހާރު މި މައްސަލާގައި ހިޔާލު ފާޅުކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ބޭފުޅުން، އާ ބޭފުޅަކު ނެތް. އެހެންވީމާ ކުރިން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި ބޭފުޅުންގެ ދެތިން ބޭފުޅުން އިދިވަޑައިގެންނަވައިފި. އެބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތު އަރުވުމަށްފަހު، ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީގައި ހުރަހަކަށްވެފައިވަނީ ދެގޮތެއް. އެދެގޮތުންކުރު ގޮތެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނިންމާލައިގެންނަމަ މިމަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާނެގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތްކުރިއަށްގެންދަން ފެށިދާނެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އެ 3 ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އެއީ އެންމެ ފުރަތަމަ ވާވުއަތޮޅު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ޝާކިރު.

ވާވުއަތޮޅު މެންބަރު
ޢަބްދުﷲ ޝާކިރު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެން އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ދެން ދުވަސްވަރަކު އެދިފައި އޮތުމާއެއްގޮތުން، ފާއިތުވި ވަގުތުގައި އަޅުގަނޑު ރަށްރަށަށް ބޭނުންވި ވަރަށް ވާހަކައެއްވެސް އެއީ ތަޅުގައި ހިނގައިފި. ދެން އެވާހަކައިގެ އަސްލަކީ އޭގެ ޒަޢީމު ރިޔާއި ވަރަށްބޮޑަށްވެސް ބައެއް އުނިވެގެން އެދިފައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ރަށްރަށަށްގޮސް

ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް [illegible] މިތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް
[illegible] އަންނަ ވާހަކައާއި [illegible] [illegible]. އެއީ ގާތްގަނޑަކަށް 16،
17 ވަރަކަށް އަހަރުވަންދެން އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށްގެން
އަޅުގަނޑުމެން އެކުލަވާލި ގާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] ގާތްގަނޑަކަށް 7 އަހަރު
ދުވަސްވަރު، އަޅުގަނޑުމެން މިއުޅުނީ އަނެއްކާވެސް ގާނޫނުއަސާސީ
އިސްލާހުކުރަން. އެކަމަކު އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިތަނުގައި
[illegible] އަވަސްކޮށްލަން. އެހެންވީމާ ދެން އަޅުގަނޑުގެ [illegible]
މިއަންނަނީ [illegible] އަނެއްކާ އަވަސްކޮށްލައިގެން [illegible]،
އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާނޫނުއަސާސީއެއްގެ ކަންތައް އަޅުގަނޑުމެން
[illegible] ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަރުދަނާ
ކުރެވިދާނެބާއޭ. ގަބޫލުކުރަން، އަޅުގަނޑުވެސް މަސައްކަތް އަވަހަށް
[illegible] އެކަމަކު ގާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގެ ކަންތައް
ވާހަކަދައްކައިގެންގޮސް އަޅުގަނޑުމެން އަވަސްއަރުވައިގެން ނިންމާލަން
އަޅުގަނޑުމެންގެ މިހިރަ [illegible] އެއްކޮށް އަނބުރާ އެކުލަވާލަން
[illegible] [illegible] ނިމިއްޖެއްޔާ، އަނެއްކާވެސް [illegible]
އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަށް
ވަރަށް ބޮޑަށް [illegible]. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް
[illegible]، އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ [illegible] [illegible]
[illegible] އެދުނީވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮންމެވެސް [illegible] މެންބަރަކު
[illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] މެންބަރުން
[illegible] [illegible] އަނބުރާ [illegible] ކަހަލަ ނުވަތަ [illegible]
[illegible] ކަހަލަ [illegible] ބައެއް މެންބަރުންގެ
[illegible] އައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު [illegible] ރައީސްގެ
އަރިހުން އެދުނީ، އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތު ދިގުވާކަމަށްވާނަމަ، އަވަސް
އަވަހަށް ގިނަ ޖަލްސާތައް ބާއްވައިގެންވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް

ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއްގެ ޚިޔާލުފުޅު އަނބުރާ ރައްދުނުކުރައްވާ އަޅުގަނޑުމެން އެއަށް އިންތިޚާބްކޮށްގެން ކޮންމެ ޚިޔާލުފުޅެއްގައިވެސް ހުންނަ ތަފާތުތަކާއި އޭގައި ހުންނަ ޢިބާރާތްތައް ހޯއްދަވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ޚިޔާލުކޮށްގެންވެސް، މީން އެއްވެސް ޚިޔާލުފުޅެއް އަޅުގަނޑުމެން ނަގަނުވާ، މި ޚިޔާލުފުޅުގެ އަލީގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންގޮސްދެއްވުން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ ދެންމެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި ވ.އަތޮޅު މެންބަރު އެވިދާޅުވިފަދައިން ޢިބާރާތަކީ، އަކުރަކީ ފިޤްރާއަކީ ވަރަށް ތަފާތު އެއްޗެއް. ހަމައެކަނި އަބަދިވި އިބިވިއްހަތަން ބަދަލުތަކެއްގެންގޮސް ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްޗެއްގެ މަޒުމޫނު ދުވިން ގެއްލި ހިނގައިދާނެ. މަޞްލަޙަތު ގެއްލި ހިނގައިދާނެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކުރަމުން މިކޮންމެ ގޮތަކަށްވެސް ހަމަ އެބޭފުޅުންގެ ހާލު، އެބޭފުޅުންގެ ހިޔާލާއި އަސްލު ބޭފުޅުންގެ ހާލު ދަރުބާރުގައި ބަޔާނުކުރަމުންދާއިރު އަދި އެއިން ނުހުންނާނެ އެތަށް އެއްޗެހި ހުންނާނެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ދުރުވަ ފުރިބަސްތަކަން އެދުނީވެސް މިދެންނެވިން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިކުރުކޮށްފާމަކަށް މިގައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ޚިޔާލުފުޅުތަކަށް، ހުރިހާ ޚިޔާލުފުޅުތަކަށް ނިސްބަތްވާ ހިނގައިދާން ކަރަވަ ބޮޑަކަން ކޮންމެވެސް މެންބަރެއްގެ ޚިޔާލުފުޅުން އަޅުގަނޑަށް ދޭހަވެގެން. އެއީ ދެން އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުން ހުރިގޮތުންކަންނޭނގެ. ވެގެން އަޅުގަނޑު އެހާހިސާބުން އަޅުގަނޑު ދެކަން ފުރިބަސްތަކަން އަޅުގަނޑު އެދުނީވެސް. އެހެންވީމާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ އަރިހުން އަޅުގަނޑު އެދޭ އެދުމަކީ އެއީ. އެއީ އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ޚިޔާލުފުޅު ނަންގަވާނުލައްވާ އަނބުރާ ރައްދުނުކުރައްވާ ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެން އިތުބާރުން ހޯދައިގެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް އަވަސް އަވަހަށް ބާއްވައިގެންވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަވަސްކޮށްލަން ބޭނުންވާ ފުރުސަތުތަކެއްވެސް، އެގޮތުން އެފުރުސަތު ހޯދައިގެންވެސް އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ޚިޔާލުފުޅު

[illegible] ވަރަށް ހަރުދަނާކަމާއެކު، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިއިޞްލާހުކުރަން މިއުޅޭ ގާނޫނުއަސާސީއެއް [illegible] އެއިޞްލާހުކުރަން [illegible]، މިކަން ކަމަށް ވިސްނައިގެން، އޭގެ ތަޖުރިބާގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ހަރުދަނާ ގޮތެއްގައި ނިންމަވާދެއްވުމަށް އެދި ދަންނަވަން. ވަސްސަލާމް ޢަލައިކުމް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އާދެ! މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން މަސައްކަތްކުރަމުންދާނީ ހަމަ ތިޔަ އެދިވަޑައިގެންނެވި ގޮތަށް، މެންބަރުންގެ ޚިޔާލު ފާޅުކުރެއްވުމުގެ ފުރުޞަތު ވީހާވެސް ފުޅާކޮށް ތަނަވަސްކޮށް އަރުވާން ގެންދިއުމަށް. ޚިޔާލުފުޅުތަކުގައި ވާހަކަފުޅުގައި އެހެން މެންބަރުންގެ [illegible] އެހެން މެންބަރުންގެ ކަންތައްތަކާއި އެހެން ކަންތައްތަކަށް ވިސްނާވަޑައިގެން ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ ބޭފުޅުން. އަޅުގަނޑު ދެން މި ފުރުޞަތު އަރުވަނީ އައްޑޫއަތޮޅު ހިތަދޫ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް.

އައްޑޫއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައިގައި ފަހަރެއްގައިވެސް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރެއްގެ ޚިޔާލުފުޅަކަށް އުނިކަމެއް ނުވަތަ އިޢްތިރާޟް ކުރެވުނުކަން ވާހަކަދައްކާފައި ނޫންނާން ވާހަކަ މަޖިލީހުގެ ސަމާލުކަމަށް ގެންނަން. އެގޮތަށް އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް [illegible]، އެއީ [illegible]. އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ބިނާވެގެން ވަނީ މިގަވާއިދު އެކުލެވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ވިސްނޭގޮތުގައި، އަދި ހުށަހެޅުއްވި [illegible] އަރުވާން [illegible] ބައެއް [illegible] މައްސަލަތަކާމެދު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު [illegible] ގޮތުން [illegible] އެއްގޮތަކަށް ވިސްނާއިރު، އެއީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ކުރެވޭނެކަމެއް ނޫން. ކޮމިޓީއަށް މައްސަލަ ފޮނުވުން. ދެން [illegible] ވާނީ. މިހާރު އޮތްގޮތާ ޚިލާފުކޮށްކަމަށް އިޞްލާހު ހުށަހެޅުން ގެންނަވާ [illegible] އިޞްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ބޭފުޅުން، މީ [illegible] [illegible]

ނޫނޭ ވިދާޅުވެ އިސްލާހު ހުރަހަޅުއްވާން. ވީމާ ދުވަހަކުވެސް މިކަމެއް ނުނިމޭނެ. އެހެންވީމާ، މިތާނގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ހުށަހަޅުއްވި ފަދައިން މާއްދާއަކުން ފާސްކޮށް، ކޮންމެ އިސްލާހެއް މިތާނގައި ހުށަހެޅިޔަސް އެއާއެކު ބަހުސްކުރަމުން ފާސްކޮށްގެންދެވުނު، މިހާރު [illegible] މަޖިލީހުގެ [illegible] ހުރިގޮތަށް ބަލާއިރު، އެއީ ކުރެވޭނެކަމެއް ނޫން. އެގޮތަށް ކުރެވޭ ކޮމިޓީއެއްގައި އަޅުގަނޑު ބައިވެރިވެވުނު ވާހަކަ ވަރަށް ހިތާމަޔާއެކު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރަން މިއުޅެނީ ޤާނޫނުއަސާސީއެއްވެސް ނޫން. އަދި 17 އަހަރު 18 އަހަރު ނުވަތަ އެއަށްވުރެވެސް ދިގު މުއްދަތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރާނޭ ދޮގެއްވެސް ނޫން. މިއީ މިތާނގެ [illegible] [illegible] އޮތް [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ ފާސްކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާއިރު، ބަދަލުކުރައްވާނެގޮތް. ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވާއިރު، އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރަން މިއުޅެނީ ބަހުސްކުރަމުން މިދަނީ ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަށް [illegible] [illegible]. މިހެން ފެންނަނީ އެއްގޮތަކަށްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް އިބްރާހީމް [illegible] ނޫންކަމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކޮށް ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު ބަހުސްކުރަމުންދާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ހަމައެކަނި އޮތް [illegible] [illegible] މަޖިލީހުގައި [illegible] ހުށަހަޅައިގެން އެ [illegible] [illegible] ދާއިރާއެއްގައި ބަހުސްކުރެވިގެން، ހަމަ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] ދިގު މުއްދަތެއް ނެގިކަމުގައިވިޔަސް، [illegible] [illegible] ވަގުތު އެކަމުގައި [illegible] [illegible] ގޮތެއް ނެތުމުން. އެނޫން އެއްވެސްގޮތެއް މިކަމުގައި އޮތްކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެއީ 10 ފަހަރުވެސް 20 ފަހަރުވެސް އަދި 100 ފަހަރުވެސް ކޮމިޓީއަކުން

ފޮނުއްވިދާނެވެ. ކޮދިޔަން އިބްލީހުގެމައް ބަނަފަރައި އިބްލީހު ހުރަހަލިދާނެވެ. ހަމަ ހުރަހަޅުގަތެއް، އެ އިބްލީހުގަނޑުގަ އަނބެއްކަވަސް ހިނގާދަމަފަމާފެކެން ބަހުސް އުފެދުނު. އިއްޒަތްތެރި ބަޔަކު، އެއް ގަދަކަރަމުން އިބްލީހު ހުރަހަޅުއްވާ ބާރުގެން އެކި އެކި އިބްލީހު ހުރަހަޅުއްވާ. އަދި އެއިބްލީހުމަށް އަށުފުން، ދެންދިބި ބާރުގެން އެއަން އިބްލީހު ހުރަހަޅުއްވާނީ. އެހެންވިޔާ، އެކޮތްނުވާނެ ކޮތެކަމިން ރަޔިސްކަމުގެ ފަތުރިއައިގެ އިއްޒަތްތެރި ގެންބަރު އެހުރަހަޅުއްވި ކޮތަން ގާއްދާއަކުން ދިތަރަން ހުރަހަލިގެން ދަ ދަރިސްކަ ނިންމާނުގެ ކޮތަކަން ރިޔާސަތުން ހުއްދަވުމަށް އަދުގަނޑު ވަރަން އެދިކަފުއް. ދެވަން ކަމަކަން އަދުގަނޑު ފެހެގަކަރަން ބޭނުންވަނީ ބަނދުގައި ތިއްބެވި ބާރުގެން ފޮނުއްވި އިބްލީހުއްކަމަން ބަރުވަޔި، މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ގެންބަރަކަމުގައި އެ އިބްލީހުމަށް ހުރަހަޅުއްވައިގެން، ނޫނިއްޔާ ރިޔާސަތަން ހުރަހަޅުއްވައިގެން ނަމަވެސް ދިކަން ގެންދަވާނުކޮތަކަން ހެދުން. އެބާރުގެންގެ އިބްލީހުވެސް މަޖިލިހަން ހުރަހަލި އެއަން ތާއިދު ދިބެޖެއްހާ އެއަން ބަހުސްކަރުވި އެއަން ފޮޖެކަން އެކިގެން އެބައިވެސް ހިމެނިގެން ދަންނަވާކަމަކަން، އެބައިވެސް އޮތުމަކީ އަދުގަނޑު ފެނުނު ވާހަކައެއްކަމުގައި ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިންޖެހޭގޮތުގެ ގޮތް ކައިރިވެގެން މިދަނީ އެހެން ނަމަވެސް ވާހަކަދެއްކެވުން އެދިވަޑައިގެންނެވި ބަޔާން ބާރުގެން އެބައިއްބޮ. އަދުގަނޑު މިފުރުސަތު އަރުވަނީ އަރިއަތޮޅު އުތުރުބައިގެ ގެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު އިބްރާހީމް.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބައިގެ ގެންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު: بسم الله الرحمن الرحيم އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި ގެންބަރުން. އަދުގަނޑު ދެވަނަ ފުރުސަތުގައި އުޅޭ އަދުގަނޑު ފާހަގަކަރަ މި ވަޙީދުގައި ހުށަހެޅި ކަތްތަކަން

އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ބައެއް މަޢުލޫމާތު ރިޔާސަތަށް އަރިސްކޮށްލުމަށް. އަޅުގަނޑު އަރިސްކޮށްއެރުވި ހިޔާލަކީ، އެއީ ރިޔާސަތުން ވަކިގޮތަކަށް ނިންމުމަށް ބާރުއަޅުއްވަނީކަމަށް ބޭނުންވާފަދަގޮތެއްގައި ކަމެއް އޮތުމަކީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ކަމަކަށް ނުވާތީ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ނާއިބު ރައީސް ހާމަކޮށްދެއްވި ކުރުމަށް އައްސަރިބަރާއި ސާބަސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިކަން ފުރިހަމަކުރެއްވުމަށްޓަކައި ވަގުތާއި މަޝްވަރާ، އެއީ މިކަމަށް ފުރިހަމައަށް އޮތް އެންމެ ރަނގަޅު ކުރިމަގުކަމުގައި އަޅުގަނޑަށް ފެންނާތީ މިހުށަހެޅުމަށް މާލޭ މެންބަރުން އޮނަރަބަލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ކުރެއްވި ތާއީދު ފާހަގަކުރަމުން، ދެއްވި ފުރުސަތަށް ރިޔާސަތަށް ޝުކުރު އަރިސްކުރަމުން މަޑުކޮށްލާނަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ! އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއް މެންބަރަކަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އެއީ މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ޢާދިލް.

**މާލޭ މެންބަރު
އަޙްމަދު ޢާދިލް
ވާހަކަދެއްކެވުން:** ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ އެއްކޮށް [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] އަޅުގަނޑު

ދެކެނީ. ދެން މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވިދާޅުވި އެއްޗެކާމެދު ވިސްނާލާއިރު އަޅުގަނޑު ހިތަށް ވަންނަނީ، ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ރަސްމީ ޖަލްސާއަކަށް ވަޑައިގެންނެވި ތިއްބެވި ބައެއް ބޭފުޅުން އަދި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަކަށް ވަޑައިގަތުން ވަރަށް ދަތިވެދާނެކަން އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ. އެހެންވީމާ ހިނގާދާނެކަމަކަށް ނުހިނގާނެކަމަށްވެސް ހީވަނީ، އެގޮތަށް މަސައްކަތެއްކަން އުޅުން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އަދިވެސް ހުރަހަރަނީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމައްޗަށް ތިބުމުން މެންބަރުން އެއްވެސްކަހަލަ ހިޔާލެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކަމަށްވެސްނޫން، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިގަންނަންޖެހެން އެއްޗެއްކަމުގައި މި މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން ނަމަވެސް އެކަން ކުރެވޭނެގޮތް ހެދުން. އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގެ ހާއްސަ މަޖިލިސް އޮތްއިރު ގަވާއިދު ވަގުތު ކޮންމެހެން އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރާކަށް ނުވެސް ޖެހޭ. އޭރުގައި ބަދަލުކުރި ގަވާއިދެއް، ހިޔާލެއް ހުށަހަޅުއްވާ މެންބަރު ޖަލްސާގެ ހިޔާލު ހުށަހަޅުއްވީމާ އެކަން ހިނގާގޮތަށް އޮޅުން. އެހެންނަމަވެސް ކޮންމެހެން އެކަން އެގޮތަށް ވާކަށްނުޖެހޭ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ހިޔާލެއް ހުށަހެޅި މީހުންނަށްވުރެ ހުށަހަޅުއްވި ބޭފުޅުން އެކަމާ ކޮންސާރން ވެގެން ބޮޑަށް މަސައްކަތްތައް ކުރައްވާފައި އެއޮތީ. އެހެންވީމާ އެބޭފުޅުންނަށް އެ ފުރުސަތު އޮތުންވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ބޮޑަށް ރަނގަޅުވާނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ، އާދައިގެ އަޅުގަނޑުމެން ޖަލްސާ ހިނގަމުންގެންދާގޮތުން ޖަލްސާ ހިނގަމުންދާނީ 1 ގައި 30 މިނެޓްވުމުން، 30 މިނެޓްގެ އިންޓަވަލެއް ދޭން ވަނީ ހަމަޖެހިފައި. އަދި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ތައްޔާރުކުރަމުންދާ ގަވާއިދުގައިވެސް މިކަހަލަގޮތަކަށް ހިނގައިފައިއޮތީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް މިހާރު ތިޔަ ބޭފުޅުންނަށް 30 މިނެޓްގެ

އިންޓަވަލްއެއް އަރުވާނަން. އާދެ، އެއީ އިންޓަވަލްގެ ކަށްތަކަން ނުކުމެވަޑައިގަންނަވާއިރު، މިހާރު މަޖިލީހުގެ ކުރިމަތީގައި ހުރަހެޅިފައިއޮތް ދުރުގޮތެއް ތިޔަ ބޮޑުވުމުގެ ހަނދުމަފުޅު އާކޮށްދެއްވުމުގެ ގޮތުން ދަންނަވާލާނަން. އާދެ! އެއީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ބައްލަވަމުން، އެމާއްދާއަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުއްވާނަމަ، އެ އިސްލާހަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމަވަމުން އެ މާއްދާއެއް ނިންމަވަމުން ގެންދިއުމަށް، މިހާރުއެބަވާ ހުރަހެޅިފައި އަދި ތާއީދު ލިބިފައިވާ. ހަމައެކަންގެ މުސްތަޤްބަލުން ވިދުމުން ގޮސްއުވާލައިވާ އިސްލާހުތަކާއި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ޤާނޫނީ ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވާ މެންބަރުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ އަލީގައި ގަވާއިދުގެ ދުވާލުކޮޅު އަވުން ދިރާސާކުރައްވައި، ފާސްކުރައްވައި، ހުށަހަޅުއްވުމަށް އަދި މެން މިމަސައްކަތްކުރެއްވުމުގައި ފޮނުއްވި މެންބަރުންގެ ހުރުމުގެ ކޯރަމް ގޮތެއްފަހުން އެއީ. މިގޮތަށްވެސް ހުރިހާ މިހާރުވަނީ ތާއީދު ލިބިފައި. އެހެންވީމާ، މިގޮތަށް ނިންމާލެއްވުމަށްފަހު ދުރުގޮސްކަށް ގޮތަކަށް ވަޑަން ދަންނަވާލައި ނިންމާލަން އަދުވަސްވެ ޤަސްދުކުރަނީ. ދެން އަދި އިންޓަވަލްގެ ފަހުން އަދުގަސްދުން ބައްދަލުވުމަކުން ބައި ވުޒުރުން ވާހަކަދެއްކެވުން އެދިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށްވާނަމަ، އެ ފުރުޞަތުދޭނަމަކަށް އަރުވާނަނުގައިވެސް އަރުވާނަން. މިހާރު މިހާސަލުން ތިޔަ ބޭނުމުންނަން ގަޑިކަނޑައެޅިކަން ދިޔަކަން މިނެޓުގެ ފުރުސަތެއް އަރުވާނަން އެންމެންނަށްވެސް އަދުގަނޑު ބޮޑަށް އެދެނީ 11 ޖަހާއިރު އަދުގަސްދުކުން ފެށިގެން ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގަންދެއްވުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

[އިންޓަވަލް 10.30 ން 11.00 ށް]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ކުރިންވެސް ދެންނެވިހެން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރުވެސް ވާހަކަދައްކަމުން މިގެންދާ މައްސަލައިގައި ދެގޮތަކަށް ހުރަހެޅި، ތާއީދު ލިބިވަޑައިގަތީ، އަދި މިކަމުގައި އެއްބަސް ވިދާޅުވާން ނުވަތަ ވާހަކަފުޅުދައްކަވަން އެދިވަޑައިގެން މެންބަރަކު އެދިވަޑައިގަންނަވައި[illegible]. އެއީ، ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު އަންވަރު. އަޅުގަނޑު އަޙްމަދު އަންވަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު އަންވަރު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު މަޖިލީހުގެ [illegible] ޖަލްސާގައިވާ ރިޕޯޓުން އަޅުގަނޑު މިވަގުތުގެ ފުރުޞަތުގެ ބޭނުންކުރަން ނޭދޭ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ... ވޯޓުނަގަން. [illegible] ހުށަހަޅުއްވާފައިއޮތީ ދެގޮތް ކަމަށް ވިދާޅުވެވަޑައިގަތީ. ކުރީގައި އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ އޮތްގޮތުން އެއީ ހުށަހެޅުމެއްކަމުން ނުބެއްލެވޭނެ. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން، ކޮމިޓީން އައިސްފައިއޮތް ގޮތަށް މި ގަވާއިދު ވޯޓުނަގަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެވިދާޅުވިގޮތަށް ކުރިންވެސް ވަނީ ހުށަހެޅުއްވާފައި. ނަމަވެސް އެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ ތާއީދު ލިބިވަޑައިނުގަތީ، އަޅުގަނޑު އެއީ މިކަމަށް ހުށަހެޅި، އެހެން ފާބަން އަހަން އޮތްގޮތް ކަމަށް ނުވިނަމަ މިހާރަށްވެސް ބާއްވިފައިއޮތީ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް ތިޔަ ބޭފުޅުންނަށް އެރުވުމަށްފަހު، މިކަމާދު ބަހުސްކުރުމުގެ ވަގުތު ނިމުނީކަމުން އިޢުލާންކުރަން ވޯޓުނަގަން. އެހެންވީމާ، ކުޑަ ވަގުތުކޮޅެއް އަޅުގަނޑު އަރުވަން.

އާދެ، މަޖިލީހުގެ ކުރިމައްޗަށް މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމަށް މަޖިލީހުން ހޮވި ކޮމިޓީން ހުށަހެޅުއްވި ޑްރާފްޓާމެދު ބަދަލުކުރަމުން ގެންދާނެ ގޮތެއް، އަދި އެ ޑްރާފްޓް ފާސްކުރުމުގެ ކަންތައް ގެންދާނެ ގޮތަކާމެދު މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވަނީ ދެގޮތެއް. އަޅުގަނޑު މިޤަސްދުކުރަނީ އެދެގޮތް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާލަން. އާދެ، އެދެގޮތް އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ދަންނަވާލާނަން. ފުރަތަމަ ގޮތަކީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި މާއްދާއަކުން ބައްލަވަމުން އެ މާއްދާއަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިޞްލާޙަތައްވާނަމަ، އެ އިޞްލާޙަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމެވުމުން، އެ މާއްދާއެއް ނިންމަވަމުން ގެންދެވުން. މިގޮތަށް ހުށަހެޅުއްވީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ޒާހިރު. ތާއީދުކުރެއްވީ މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޙަލީ ވަޙީދު، ދެވަނަ ގޮތަކަށް މިއޮތީ، މެންބަރުން ލިއުމުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިޞްލާޙުތަކާއެކު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ [illegible] ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައި، މެންބަރުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިޞްލާޙުތަކުގެ އަލީގައި ގަވާއިދުގެ [illegible]

[illegible]

މާއްދާއަކުން ބައްލަވަމުން އެ މާއްދާއަކަށް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހެއްވަނަމަ، އެ އިސްލާހަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމެވުމުން އެމާއްދާއެއް ނިންމަވަމުން ގެންދެވުން. މިގޮތަށް ފެނިވަޑައިގަންވާ ބޭފުޅުން ވޮޓު ދެއްވުން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ.

[ވޮޓުދެއްވުން]

އާދެ ވޮޓަށް ދަންނަވާލެވުނީ، މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި މާއްދާއަކުން، މާއްދާއަކުން ބައްލަވަމުން ގަވާއިދުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދެވުން. އަދި އެމާއްދާއަކަށް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހެއްވަނަމަ، އެ އިސްލާހަކާމެދު ގޮތެއް ނިންމަވަމުން މާއްދާއެއް ނިންމަވަމުން ގެންދެވުން.

ވޮޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	68
ވޮޓު ދެއްވީ:	43
ވޮޓު ނުދެއްވާ:	24

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަޖިލީހުން، މިކަން ފާސްވިކަމަކަށް ނިންމޭކަށެއް ނެތް. ގާނޫނުއަސާސީގައި މިމަޖިލީހުން، ކަމެއް ފާސްވުމާ ބެހޭގޮތުން، ކަނޑައެޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible]، މި ޚާއްޞަ މަޖިލީސް އެކަމަކަށްޓަކައި، އެކުލަވާލެވުން ކަމަކީ ގާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހު ގެނައުން، ނުވަތަ އެކުލަވާލެވުން. އެހެންވީމާ ގާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހެއް ގެނައުމަށް ނުވަތަ މާއްދާއަކަށް ބަދަލެއް ގެނައުމަށް. މިކަން ފާސްވާނީ މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ކަމަށް

ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ ބެހޭގޮތުން ގާނޫނުއަސާސީގައި ލިޔެފައިވާ ގޮތުގައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންވެސް އެއްވެސް ކަމެއް ފާސްވާނީ، މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާތީ، އަޅުގަނޑުވެސް ގާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން އެ އުސޫލު ހިފަހައްޓާއިރު، މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތު ނުފިޓޭތީ، މިކަން މިގޮތަށް ފާސްނުވާވާހަކަ މިދަންނަވާލެވުނީ. އާދެ، އުސޫލުއެއްގެ ގޮތުން، ވޯޓު މައްސަލައެއްގައި ނަގަމުންދާއިރު، ނިޒާމާ ބެހޭގޮތުން ނުކުތާއެއް ވިދާޅުވުން ނޫނިއްޔާ، ފުރުޞަތު ނުދެވުމަކުން ވަނީ، އަޅުގަނޑުވެސް ކަންތައް ހިނގަމުން އަންނަ އުސޫލަށް ބަލާއިރު، އެގޮތަށް ގެންދެވިފައި. އެހެންނަމަވެސް މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް އެއްޗެއް ވިދާޅުވުން އެދިވަޑައިގެންފައި އެބަވޭ. އަދި ރ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުވެސް އެއްޗެއް ވިދާޅުވުން އެދިވަޑައިގެން އެބަ އިޝާރާތްކުރައްވަމުން ދެންނަވާ. އެހެންވީމާ، މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކީ މިދެ އެއްގޮތް [illegible] ބޭނުމެއް. އެހެންވެފައި، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކާ ބެހޭގޮތުން އެއްޗެއް ވިދާޅުވުން އެދިވަޑައިގަންނަވާފައިވާ، އެފުރުޞަތު މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމަށް އަޅުގަނޑު އަރުވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

މާލޭ މެންބަރު
އިލްޔާސް އިބްރާހީމް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ވަރަށްބޮޑަށް [illegible] [illegible]. ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަނިކޮށް، އަޅުގަނޑަށް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ ނަފްސު ދުރީ ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއްކަމަށް އިޝާރާތްކޮށްގެން، މިދެންނެވީ ވަނުން އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް ނޫންކަމަށް. އާދެ، އަޅުގަނޑު [illegible] ދަންނަވަން ދަރި، އެހެންނަމަވެސް ދެންމެގެ ވޯޓުގެ ނަތީޖާ ވިދާޅުވިއިރު އަޅުގަނޑުމެން މެންބަރުން ވޯޓު ދެއްވިތަން ބެލިބެލުމުން، އަޅުގަނޑެކަން ފަހަރެއްގައި [illegible]، އެއްގޮތަކަށްވެސް ގިނަބޭފުޅުން އަތްފުޅު އުފުއްލަވައިވިކަން. އެހެންވީމާ،

ސަމީހާ ވިދާޅުވި ވިދާޅުވުމުން، ތިންބައިކުޅަ ދެބައި ބޭފުޅުން ގާތްގަނޑަކަށް މިހާރު މިއްބެވި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން، ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމަށް އެކަމަށް ތާއީދުކުރައްވާކަން، އިޝާރާތްކުރެއްވި. އެހެންވީމާ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް އަޅުގަނޑު ދެންނެވިޔަސް، ނުވަތަ ގަވާއިދުގެ ގޮތުން، މިއީ އަޅުގަނޑަށް ހުށަހެޅޭން މައްސަލައެއްކަން އަޅުގަނޑަށް އެނގިގެންނެއް ނޫން އަޅުގަނޑު މިހުރަހަށްވީ. އެހެންވީމާ ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑު އެދެނީ، އަޅުގަނޑު އަމިއްލައަށް ބަލާލި ބަލާލުމުން. ދިނަ ބޭފުޅުން ވޯޓް މިފަހަރު ނުދެއްވާކަމަށް، އެހެންވެ އެވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއެކު. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިދާރީ ގޮތުން، ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެވިދާޅުވި ވިދާޅުވުމަށް އެއްޗެއް ދަންނަވާލަންޖެހޭ. އާދެ، ވޯޓު ނެގުމުގެ އިންތިޒާމު މިހާރުގައި ހަމަޖައްސަވައިވަނީ، ކޮންމެ ސަބަބު، އެސަބަބުން ވެސް އަދި ދުވަހަކުން ބައިކޮށްލަވައި، އެއިން ކޮންމެ ސަބަބަކާ ބަލަހައްޓާފައި އިދާރީ މުވައްޒަފުގެ މިހާ ބޭފުޅުން ކުރިމަތީގައި މިއްބަވަނީ. އެބޭފުޅުން ހަމަ ކޮންމެ ސަފަރެއްގައި، މިއްބެވި ބޭފުޅުން ވާހަކަ ބައްލަވައިގެން، ވޯޓު ދެއްވުމަށް ބޭފުޅުން ވާހަކަ ދައްކަވައިގެން މިވަރަން ސިޔާސީ ދަންނަވަނީ. މިގޮތުގައި އަސްލު އެއްކޮށްލާފައި އާދެ ނަމާދަށް ހަމައެކަނި މިއަދު. އެހެންވީމާ، ވޯޓު ނުދެވޭނެކަމަށް ފާހަގަކޮށް ދެކަމަށް އިއްޒަތްތެރި ޗުއްޓީގައި އެހެން މަޖިލީހުގެ ގެންގުޅުއްވާ މުއްދަތުގައި. އާދެ، އެއްބަސްވެވަޑައިގަންނަވާ ހުށަހެޅުން އެކީވަޑައިގެން ޗުއްޓީއަށް ބަލާފައި، އެހެން ބޭފުޅުންނަށް އަދުއްލަތުގެ މިވަގުތު ހުށަހެޅުން އަޑުއަހާނަން. އެއްކޮޅުން ހިފުނުކުރެއްވުން އެދެން.

ގާފަދާލު އުތުރުބީ
މެންބަރު އަލީ ވަހީދު

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ހުށަހަޅަން، މަޖިލީހުން ގާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ވާސްކުރުމުގައި، އަޅުގަނޑަށް ހިޔާލު

ވާހަކަދެއްކެވުން: މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތު ބޭނުންވާނެހެން. މަޖިލީހުގެ ހިނގާ ޙާލަތު ދިރާސީ ކަންތައްތައް ހިނގުމުގައި، މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތު ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ކަމަކަށް، އަޅުގަނޑަށް ހީކުރެވިފައެއްނުވޭ. އެހެންނަމަވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ޤާނޫނުއަސާސީ ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނަކުން ނަމަވެސް ނުވަތަ ހެދިފައިވާ ގަވާއިދަކުން ނަމަވެސް އެގޮތް އަޅުގަނޑަށް ވިސްނާލަ ދެއްވައިފިއްޔާ، އަޅުގަނޑު ހިތުގެ އަޑިން ޤަބޫލުކުރާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި ބައެއްފަހަރު ކަންދިމާވާގޮތުން، އެބަހުރި ހަމަ ދިމާވެފައި، އަޣްލަބިއްޔަތު ނުލިބި މިބާވަތުގެ ކަންތަކުގައި. އެހެންވީމާ އެވާހަކަ ދަންނަވާލާ ހިތުވީ. ހަމައެއާއެކު ވަރަށް ހިތާމައާއެކު އަޅުގަނޑުވެސް ފާހަގަކޮށްލާ ހިތުވޭ. އަޅުގަނޑު އެކޮޅަކަށް ތާއީދުކުރާ އިހުތިރާމު ގޮތަކަށް، ދެން ވޯޓު ނުލިބުނީވެސް. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށްވެސް ވާހަކަދެއްކެވި، އަޅުގަނޑު އެދޭގޮތް އެގޮތުގައި އެއްވާ އަޅުގަނޑާ ދިމާކޮށް ގޮތަކަށް، އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ބޭނުން ގޮތަށް އަޅުގަނޑުވެސް ވާހަކަކޮށްލީ މުޅި ހަރަކާތްތެރިކޮށް. އެހެންނަމަވެސް ވާދީ ކަމެއްނޫނޭ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އާދައިގެ މަތިމަތިން އެހެން ބަލާލުމާއި ހުއްސަކޮށްލުން ދެން މިހާ ވިދާޅުވާހެން އިދާރީގޮތުން ބަލަހައްޓަވާ ހުށަހެޅުއްވި ވަކި ހޯދަން ވަކިން މިއްބަޔާ ބޭނުން އެކުލަވާ ގޮތައި، އެކަމަކު ދެންމެ މިހާ ވިދާޅުވިގޮތުން، އަޅުގަނޑު ހިއްސާކުރާ ވަރަކުގައި، މައްސަލަޖެހުން އެކަށީގެންވާ ކަމަށްވާތީ އެއް ހޯއްދެ ދެބަސްވުން ބަލަހައްޓާކަން ވެއްޖެއްޔާ ވަރަކުގައި، ޤާނޫނަކީ އެއީ އެކަށީގެންވާ ކަމެއް އިތުރުކުރުމަކީ އޮތީ. އެހެންވީމާ، މިއުސޫލުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަ ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. މިމައްސަލަ ފާސްކުރުމުގެ ގޮތަށްވެސް ހަމަ އޮތީ. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ގަވާއިދުން އެކަހަލަ...

އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާތަކެއް އަނެއްކާވެސް މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް އެދިވަޑައިގެންފި. އެހެންވީމާ، އެފުރުސަތު އަރުވަން.

މާލޭ މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ވަރަށްގިނަ ބޭފުޅުން، ބެއްލެވި ނިންމަވާފައިވާކަމަށް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެގޮތަށް ބިލުގައި ނެތް. އެހެންނަމަވެސް ވަރަށްގިނަ ޖަމާޢަތްތައް ވަކިން މަޝްވަރާގައި އެކުލެވިފައި ހުރުމާއެކު، ކަންތައްތަކެއް ވަރަކަށް ހަމަ އެހެން ބަޔާނާ ބޭފުޅުން ވާހަކަދެއްކެވި. އެހެންވީމާ، ވަރަށްބޮޑަށް އަޅުގަނޑަށް ހަނދާންވޭ މަޖިލީހުގައިވާ 68 މެންބަރުން ތިއްބެވިއިރު، 41 މެންބަރުން ފާސްކުރައްވައިގެން ނިންމަވާފައިވާކަން ބިލު ނިންމެވިކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އެއްބަސްވެވޭ. ދެން އެހެންނަމަވެސް ކުރިންކަމުގައިނުވޭ. ރިޔާސަތުން އެކަން ފާސްކުރުމަކަށް ވިދާޅުވެފައި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ދެން ހެއްދެވިކަން ގޮތެއް އޮތްކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނަމަ ނޫން ދެންނެވިކަން. އަޅުގަނޑު ނަމަ ބޭނުން ރިޢާޔަތްކުރެވެނީ، ހަމަ އަނެއްކޮޅުވެސް ފާސް އަސްލުގައިވެސް ފުރުސަތު އޮތުމަކީ، އެހެންވުން. ދެން ކޮންމެއަކަސް އަޅުގަނޑު މިއީ ގާނޫނީގޮތުން، ގާނޫނުތަކާ ގާނޫނުތަކާއި، ނޫނީ ގާނޫނުއަސާސީގެ ކަމަކަށްވާތީ، އެހެންނަމަވެސް އަމަލުކުރައްވަން މިގޮތަށް ނިމުނުކަމަށްވާތީ، މިއޮތީ ނިމުނީކަމަށް އަޅުގަނޑުވެސް އެއްބަސްވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ރިޔާސަތުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން އޮތީ، މިހާރު އެ ހުށަހެޅުއްވުން ވޯޓް ފާސްނުވި. އެހެންވީމާ، އެއީ ނިޔަލަށް ދަންނަވާފައި ދެން އޮޅުވާލަން ވޯޓަށް ދަންނަވަން އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހުން އަޅުގަނޑު ކުރިއަށް ގެންދިޔައީ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ހަމަޖެހިފައިވާ، މަޖިލީހުގެ އާދައިގެ ކަންތައްތައް ނިންމާނީ، ރިޔާސަތުގެ

ރާޖިބުވް ދިއްބާވި ގުނބަރުނުގެ އަރުވަބިއްހަރުމަނުމަ. އެހެން ގަވާއިދުގައި ވިއްމަށްއިޕިވެއްޔާ، އެގޮތަށް ހަމަޖެހިގެން ދާނެ. ގަވާއިދު ހަމަ ކޮޅުޖެހިގައި، އޮޅުނަކަ ދެއްކިގެންވެސް ނިކުނި ހަމަ މަޖިލީހާ ބަލާގޮތުން ނިސްބަތްކޮށް، މަޖިލީހުގެ އަރުވަބިއްޔާތުން ނިސްބަތްވުން ވާނެކަމަށް. އެގޮތަށް އަދުގަނޑަން ހިފައި ދިރާސާކުރުމުގެ އަހުރުތުގައި، ގަވާއިދުގައި އެބައި އޮންނާނެއެވެ. އެކަމުގައިވެސް އުސްތާދަކަށް ބެއްލުމަ، ކިޔުންވެސް ދެނެނިގަތުން މިމަޖިލީސް އެކަމަކަށްޓަކައި، އެއްކުރިކަމެއްވާ ކަމަށް، ގާނޫނުއަސާސީ ގުނޑުކަމަށްވާގައި، އެކަމަށް ކަމުއް ފާސްވާން މިއަރުނަކުޅި، މަޖިލީހުގެ އަރުވަބިއްޔާ ވިބެދުނުކަމަށްވާ، އޭރު އުސްތާދަކަށް ބަވައިގެން ގެނދިޔުން. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ކުރިއަށް އެކަށޭނެދޭތަ އަދުގަނޑު މިބަދަލުން ގެނދަނީ. މަޖިލީހުން އަދި ޖަވާބުދީ އެހެންގޮތަކަށް ނިސްބަތްވައިވަނީ، އެ ގަވާއިދުގައި އޮތްގޮތަކަށް ގެނދަން އަދުގަނޑު ހަމަ ކުރިއަށް އޮތީ ތަނެއްގައިވެސް ހުށަހަޅަން. އާދެ، އަދިވެސް ދުވަސްބަދަލު އުދިމަޑުއެއްގަނޑުވާގެ. އަދުގަނޑު އެދުން މަސައްކަތާއި ބެހޭގޮތުން އިތުރު ހިދުމަތް ވާހަކަދެއްކުމަށް، ހަމަ ކުރުކޮށް ވިދާޅުވާ އެއްކޮށް ވިދާޅުވާ ދިއްވުން. އާދެ، ހަމަދުއްލާ އުމުރުބެހޭ ބިއްޖެހެމުގެ ގުޅިގެން އަދުރުން ބަޔާނެވެ.

ހަވީރުއައްޔު އެދުރުބެރި
ވަރުބަދު އަދުރުނު ބަޔާން
ވާހަކަދައްކާފުން:

ފުރަތަމަ އަދުގަނޑު ބަހިސް. ބިއްޖެހެމުގެ ސަލާމާތާ. ކިބައިގެން މަސައްކަތް ދޭތެރޭގައި ވާހަކަދައްކާފުން ދިޔައީ އެގޮތަށް، އަދުގަނޑުގެ ނަމުގައި ކިބައިވެސް، މަސައްކަތް ވިދާޅުވިއްޔާން ހާޖިބުވާވެއިގެން ދިއްބާވި ގުނބަރުނުގެ އަދަދު 68 އެއް ކަމަށް. މިމަޖިލީސް ގާނޫނުގެ ގެންނަވަން 43 ބާރުގެން ނަމޫ ދެއްވިއްޔާ ނަމޫ ނުދެއްވާ 24 ބާރުގެން ދިއްބާވިކަމަށް ވިދާޅުވި. އެހެންވީމާ، ކަންތައްވެސް ބޭރުބަހަކަށްވަނީ 67 ބާރުގެ ދެއްވުން މަސައްކަތްވެސް

އޭގައި އެބަހުރޭ.އާދެ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް ކުރީގައިވެސް ވަތް މައްސަލައެއް މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެއްވެސް ބަޔަކަށް، ބަދަލެއް ގެނެވޭނީ، ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ފާސްވެގެންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް ޚާއްޞަ މަޖިލީސް، އެއްކޮށް ހުރިހާ ބޭފުޅުން އެކީގައި ފަށައިގެން ޖަލްސާތައް، ނުކުރެވި ދިޔުމަކީ، އަދަދުގެ މުއްދަތުތަކުގައިވެސް ވެދާނެކަމެއް. ހަމައެކަނި މިދުވަސްވަރު އެކަނި ނޫން އެހެން ދިމާވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ރިޕޯޓުތަކުގެ ތެރޭގައިވެސް އެބައި އެގޮތަށް ގެނެސްފައި އެއޮތީ. އަޅުގަނޑެން ވިސްނޭގޮތުންވިއާ، މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބައެއްކަމަށް ނުވާތީވެ، ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނެވި 68 މެންބަރުންގެ ތެރެއިން 43 މެންބަރުން ވޯޓު ދެއްވީމާ، އެގޮތް ފާސްވާނެކަމަށް ފެންނަ ވާހަކަ، ދަންނަވާލީ. ހަމައެކަނި އިދާރީ މައްސަލައަކަށްވާތީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ހިސާބުގެ ކުށެއް ނޫން. ދަންނަވަންތޯ 68 މިދަންނަވަނީ، މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގައި މިއިން އަޅުގަނޑަކީވެސް، މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށްވާތީ، ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނެވި މެންބަރުންގެ އަދަދުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުވެސް ހިމެނިގެން. އެކަމަކު ވޯޓު ދެއްވި މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑު ނުހިމެނޭތީ، ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ، 43. އަދި ނުދެއްވާ ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަކީ 24 މެންބަރުންކަމުގައި މެންބަރުން ކަމުގައި ދެންނެވުނީ. އާދެ، ދެން ހައްދުންމަތީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުއްރަޝީދު ޙުސައިން.

ހައްދުންމަތީގެ މެންބަރު
ޢަބްދުއްރަޝީދު ޙުސައިން

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑެން ހީވާގޮތުގައި ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެންމެ ތިޔަ ވިދާޅުވިގޮތުން، މިހާރު މިއަދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހިޔާލުފުޅު ހުރިކަން އަޅުގަނޑަށް އެނގިއްޖެ. އެއީ ދެން ހުރަހެޅިފައި އޮތް ގޮތަށްވެސް، ވޯޓަށް އެއްސެވުން. ފަހަރެއްގައި، މިގޮތް ފާސްނުވާކަމަށް ފެނިވަޑައިގެންފިއްޔާ، ބައެއް މެންބަރުން އެގޮތުންވެސް ވޯޓު ދެއްވުމަކީވެސް އެކަށީގެންވާކަމެއް. އެހެންމިދެންނެވި، އަޅުގަނޑު ގައިމުވެސް ވޯޓު ނުދިނީ، އަޅުގަނޑަށް މިހާރު މި ހުރަހެޅިގެން އަޅުގަނޑުގޮތުގައި، ކަންތައް ހިންގުމުގައި ހުންނާނެ ދަތިތަކާއި ވިސްނުންތީ، ޑްރާފްޓިންގ ކޮމިޓީގައިވެސް، އެއްޗޭ އެކަން އެބަދޭ އެންމެ މާއްދާއަކަށް ވާހަކަދެއްކެވުމަށްޓަކައި. އެހެންވީމާ އިންޓަރވަލް އޮފް ޓައިމް، މިދެންނެވީ ވަގުތަށް ބަލާއިރު މިމަޖިލީހުގައި މި މާއްދާއަކުން ބަހުސްކުރާކަމަށްވަންޏާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުހުއްޓުވޭވަރު ކަމަކަށް ނޫނީ ވަރަށް ދިގުވައިގެން ހިނގައިދާނެކަމެއްކަމަށް ފެންނަނީ އަޅުގަނޑު، ކޮންމެއަކަސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވިދާޅުވެފައި އޮތީ މިވާހަކަ ނުދައްކާށޭ ހަމައެކަނި މިޕޮއިންޓް ދަންނަވާލާނަން. އެހެންވީމާ މަސްރަހުން މިހަ ވިދާޅުވިގޮތަށް އަޅުގަނޑު ދެވަނަ ގޮތަށްވެސް ވޯޓަށް އެއްސެވޭކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑު އިތުރަކަށް ދަންނަވާނެ އެއްޗެއް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށްބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ ވަރަށްބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ހުރިހާ މެންބަރުންވެސް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވީ، މަޖިލީހުގެ ކަންތައްތަކެއް، އާދެ ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއް.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
މެންބަރު އަބްދުﷲ ޒާހިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑަކަށް ހިއެއްނުވޭ މި ކޮމިޓީއަކަށް ގެންދެވޭނޭކަމުން އިތުރަކަށް މިމަޖިލީހުން ގޮތެއް ނުނިންމަވައިފިނަމަ. އެހެން މިދެންނެވި ވަޒީރުން މިއޮތް ފޮނުވަނީ އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވައި. އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމާއި މަޖިލީހުން ގޮތެއް ނިންމަވަންޖެހޭނެ. މިވާ އަޅުގަނޑުދެކޭގޮތުގައި ވިއްޔާ މިހާރު މިއޮތީ ފިޔަވަޅުން އިސްލާހު

ހުރަހަޅުއްވާފައި. ދެން އޮންނަނީ މަޖިލީހުން ނިންމަވަންވީ އޭނާގެ އަޅުފުރުން އެބައި ހިއްވަން. އެހެންކަމަށްވަންޏާ މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ވާހަކައި މިދާންދޭހާ، ދެން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައިވިއްޔާ ކޮމިޓީއަކާހަވާލުކުރަން ދަންނަވާލަން، ތުރުރަސް ދަންނަވާލަން އެއްބަސްވެރިކަމުން ކޮންމެވެސް ވާހަކަތަކެއް ދާރުވިގެން. އެދި މިހާރު މިއޮތީ އެ އިސްލާހުގެމަގުގައި ބައްދަލުކުރެވިފައި. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޖިލީހުގެ ތުރާއަން ނުވަނަނަމަވެސް ނުހައެ ގެންދިއުމަށް. ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު ޤަވާޢިދު ދިރާސާކުރަންވާ ކަމުން މައްސަލަ ނިންމަވައިދީ. އެހެންވީމާ ދެން އެއްބަސްވުމަކުން އޮތީ އެންމެގޮތައް. ޤާނޫނީ ފޫބަކަން އެއްސުވުން. އެހެންނޫނިއްޔާ މިއާބެހޭގޮތުން އިސްލާހު ވާހަކަދެއްކެވުމުގެ ފުރުސަތު ދެއްވައިދެއްވީމާ އަޅުގަނޑު ވަގުތު ގެއްލޭނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އިޖުރާއަތުކުރައްވާއިރުވެސް ދެން ކުރުއްވުން އޮތް އެންމެރަނގަޅު ޤާނޫނީ ފޫބަކަން އެއްސުވުން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅަށް އަޅުގަނޑު ހިތުގެ އަޑިން އިޙްތިރާމްކުރަން. އަޅުގަނޑު މިގެންދާގޮތް، ހަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް ވަންނަނީ އެކޮމް އަދި ހަމަ ސާފުވެގެންދާނެކަން އާދެ އަނެއްކާވެސް ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކަށް ބޭފުޅަކު އެދިވަޑައިގެންނެވީ. ދެން އަޅުގަނޑު ވަކިން އަސާސީއާއި ދަންނަވާލިކަމާ، މި ހަމަ އަޅުގަނޑު މެދުރަން ޖަވާބުދާރީ ހަމަ މިޢިބާރާތުގެ ނިންމުމަކަށް ހަމަ މިކަން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމޭ. އެއްގޮތަކަށްވެސް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަގޮތުން އަދި ނުވަތަ އެހެންގޮތަކަށް ގެންދާކަމުން މިއުޅެނީ. އެހެންވީމާ މިހާރު ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކަށް އެދިވަޑައިގެންނެވީމާ އިޢުތިރާސް އިޞްރާރުވޭ.

ގާފޫ ދެންބަދު ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަދި ދުވަސް ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކަށްނުވެ

އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ހިނގައިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން އަދި ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ފާހެއްނުކުރަން. އެހެންވީމާ އޭގެއޮތް މާއްދާއަކާ ޙަވާލާދީގެންނެއް އަޅުގަނޑުމެން އަދި އެއްވެސްކަމެއް ނިންމާކަށްނުޖެހޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިންވެސް ދެންނެވިހެން، މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދު، މަޖިލީހުން ކަމެއް ފާސްކުރުމާދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުން ގެންގުޅުނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަޑީގައި، އޭގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި. އެގޮތަށް ބެލިއިރުގައި މިކަމަކީ އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ކުރިން ހުށަހެޅުނުގޮތަށް ފާސްވިކަމެއްކަމަށް ނިންމޭކަން އަޅުގަނޑުގެކަން ނެތް. އެހެންވީމާ ދެން ދެވަނަގޮތެއް ހުށަހަޅުއްވައި އޮޅުމާއެކުގައި ދެވަނަގޮތް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާނަން. އާދެ އެގޮތުންވެސް ފާސްނުވެއްޖިއްޔާ، ދެން އަނެއްކާވެސް މަޖިލީހުގެ ބަހުސަކަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާނީ. އެބަހުސްކުރައްވާފައި ދެން އަނެއްކާވެސް ވޯޓަށްއެހޭނެ ގޮތަކަށް ކުރިއަށް މިކަން ގެންދާނީ. އެހެންވީމާ މިހާރު ހުށަހަޅުއްވައިވާ ގޮތްތަކުގެ ތެރެއިން ދެވަނަގޮތް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާނަން. އެއީ މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވައި، ދ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޑޮކްޓަރު ހުސައިން ޒަރީފު ހުށަހަޅުއްވައިވާގޮތް. އާދެ، މެންބަރުން ވިދާޅުވުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކާއެކު، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދިވެހިކޮޕީ، ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައި، މެންބަރުން ފޮނުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ އަލިގައި ގަވާއިދުގެ ދިވެހިކޮޕީ އަދި ދިރާސާކުރައްވައި ފުރިހަމަކުރައްވައި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވުން، އަދި މިހެން މިމަސައްކަތް ކުރެއްވުމުގައި އިސްލާހުކޮށްދެއްވާ މެންބަރުން ބައިވެރިކުރައްވައިގެން ނުވަތަ މެންބަރުންގެ ޚިޔާލުފުޅު ހޯދައިގަނެގެން މިމަސައްކަތް ކުރައްވަން ގެންދަވާނީ. މިގޮތުން ފަރާތްތަކާ ބޭނުން ވަގުތު ދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

އާދެ މިހާރު އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާލަނީ ދެންމެ ވޯޓަށް ދެންނެވުނު މައްސަލަ. އާދެ އެއީ މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތަކާއެކު ގަވާއިދުގެ ދެޓިކޮޕީ ކޮމިޓީއަށް އަނބުރާ ފޮނުވުން. އަދި އޭގެވަރުން ކޮމިޓީން ވިސްނަވާފައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެޓިކޮޕީ، ގަވާއިދު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައި މެންބަރުން ފޮނުވާފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ އަލީގައި ގަވާއިދުގެ ދެޓިކޮޕީ އަލުން އިސްލާހުކޮށް ދިރާސާކުރައްވައި ފުރިހަމަކުރައްވައި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވަން. އަދި މިހެން މިމަސައްކަތްކުރުމުގައި އިސްލާހު ފޮނުއްވި މެންބަރުން ބައިވެރިކުރައްވައިގެން ނުވަތަ އެމެންބަރުންގެ ޚިޔާލުފުޅު ހޯދަވައިގެން މަސައްކަތް ކުރައްވަން ގެންދެވުމަށް.

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 68

ވޯޓު ދެއްވީ: 31

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 36

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ މިގޮތަކަށްވެސް ފާހެއްނުވި.

އެހެންވީމާ، މިހާރު އަނެއްކާވެސް މިމައްސަލަ މިއޮތީ އާދެ ގަވާއިދު އިސްލާހުކުރުމުގެ ކަންތައް މިއޮތީ ހުށަހެޅިފައިވާ ދެޓިކޮޕީ ފާސްކުރުމުގެ ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ގެންދާނެގޮތް ނިންމަވައިދެއްވުން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އަރިހުން އަނެއްކާވެސް މިއެދެނީ ތިބޭފުޅުންގެ ކުރިފުޅުމަތީގައި މިހާރު މިވަނީ އަނެއްކާވެސް މިކަމަށް ވާހަކަދައްކަވައި ބަހުސްކުރުމުގެ ވަގުތު ހުޅުވިފައި. ޝުކުރިއްޔާ.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރި
މެންބަރު އަހްމަދު އަންވަރު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، މިހާރު މަޖިލީހުގެ ދެގޮތަކަށް ވޯޓަށް އައްސަވައި ދެގޮތުން ކުރެ އެއްގޮތެއްވެސް ފާސްނުވެ ދިއުމާގުޅިގެން، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވިސްނާވަންޖެހޭ އިދާރީ ނުކުތާއެއް މީގައި އޮންނަހެން، އެހެންވެގެން އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ. އެހެން މިދެންނެވި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ކުރިން ވިދާޅުވިފަދައިން ގާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ފާސްވާނެކަމަށްވަނީ މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްވެގެން. އެހެންވީމާ އެއީ އުސޫލެއްކަމަށް ބައްލަވާލައި އެގޮތް، މިއަދު އެގޮތް ބެއްލެވުމާގުޅިގެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިގޮތަށް މިދިޔާވީ. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ނިންމެވިގޮތަށް އިޙްތިރާމްވެސް ކުރަން. އެވިދާޅުވި ބަސްފުޅަށްވެސް އިޙްތިރާމްކުރަން. އެހެންނަމަވެސް ޢަމަލީގޮތުން އަޅުގަނޑަށް ތަފާތުކުރެވުނީ މަޖިލީހުގައި މިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުންގެ އަދަދުގެ ގޮތުން ފަހަރެއްގައި އަދި މިމައްސަލަ ނޫނަސް، އެހެން މައްސަލައެއްގައިވެސް ކުރިއަށް އޮންނަ ތާނގައި [illegible] އިދާރީކަމެއް، އިދާރީކަމެއް އެހެން ދިޔާއިރު، ކުރި މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތު ނުވުމުގެ ސަބަބުން ކަންތައް [illegible] [illegible]، ނުވަތަ [illegible] ދިމާވަމުން. އެހެންވީމާ އެއީ ވަރަށްބޮޑަށް ވިސްނާވަންޖެހޭނެކަމެއް ހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، އެއީ ޢަމަލީގޮތުން ކުރާކަންކަމުގައި މިގޮތަށް [illegible] ހަމަ މަޖިލީހުގެ ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ އެއީ ވަކިގޮތަކަށް ނުނިންމިގެން އުޅެންޖެހިދާނެތީ. އެހެންވީމާ އެވިސްނުން އެހެން ގެންގުޅުއްވާގޮތުން އަޅުގަނޑު މިވާހަކަ ހިތަށް އަރުވާއިރު، އިދާރީގޮތުން މިމައްސަލަ އަދިވެސް ކުރިއަށް އޮތްތަނުގައި ދިމާވުމަކީވެސް އެކަށީގެންވާކަމަކަށް ވާތީ މިވާހަކަދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ. އާދި އަހްމަދު އަންވަރު، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި
މިދުވެގެންދިޔަ ކަންތައްތަކާދޭތެރޭގައި ކަންބޮޑުވެވައިގެން ތިޔަ ހުށަހެޅުއްވި
ހުށަހެޅުއްވުމަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމައެކަނި ރިޔާސަތުގެކަމެއް ނޫން،
މަޖިލީހުގެ ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވިސްނައިލަދޭގޮތް ރަނގަޅު ނުކުތާއެއް.
އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދު ހެދިގެން އަންނައިރު، އެނުކުތާއަށްވެސް
ވިސްނިގެން އެކަމާދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެގޮތަށް ދިއުމަށްވިޔަކަން
ވާނަމަ އެކަން އެގޮތަށް ގެންދަން އަޅުގަނޑު މިހިރީ ތައްޔާރަށް.
ކޮންމެއަކަސް އެގޮތަށް މިބޭފުޅުން ނިންމަވައިލިއްޔާ އެގޮތަށް ކުރިއަށް
ގެންދަން އަޅުގަނޑު ތައްޔާރަށް ހުރިވާހަކަ ދަންނަވާލަން.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ
މެންބަރު މުޙަންމަދު ވަޙީދު
އިބްރާހިމް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތުގެ ބޭނުން މިހިފީ،
މިޖަލްސާގައި ދިޔަ ވަގުތުގައި ޖާގާ މެންބަރު އަސާސީ އަލްޖޫސިލް
އިލެކްޝަން އިބްރާހިމް ހުރަހެޅުއްވުމުގެ ފެނަވަރަށް އަޅުގަނޑު
ހުށަހެޅިވަރަކަ މަޖިލީހުގައި ގަވާއިދުހަރަކަން ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
މެންބަރު އަޙްމަދު ޒާހިރު
ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މަޖިލިސް ގެންދަވާގޮތާމެދު
އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހޭ. ދެން އެއްގޮތަކަށްވެސް އެއްޗެކޭ
ހިތްވަރުދެއްވުން އެދުން އިތުރުއިތުރުކަމާ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތް ވާހަކަދައްކާލީމު.
ބަޖެޓުގައި ފުރުޞަތަކަށް އެދިނިވާން އަވަހަށް މިދަސްއަހާކަށް ކުރިއަށް
ގެންދަވަނީ މަގެއް ފުށުން ބަދަލުވެގެން ހާސްފުޅެއް ދަންނަވާލުމުގެ
ގޮތުގައި. އަޅުގަނޑުވެސް ދަންނަވަން އެދެނީ ދެންމެ ވ. އަތޮޅުގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެފާހަގަކުރެއްވި ނުކުތާއާބެހޭގޮތުން. އަޅުގަނޑަށްވެސް
ހީވޭ އަޅުގަނޑުމެން ކުރެވުން ވިސްނާލަން އެބަޖެޓްކަންކަމުގެ، މުޅި
މަޖިލީހުން ވިސްނާލަން އެބަޖެޓްކަންކަމުގެ، މިކަހަލަ އިދާރީ ކަންތައްތަކާ
ދިމާވާ ކުރިންއޮތް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްދޫކުރީ. އަޅުގަނޑު
ވިސްނާވާއިރުގައިވެސް، މިހާރު ދެންމެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން

ކުރިއަށް ޖަލްސާއެއް މަޖިލީހުގެ މިއަރުސީ ވޯޓަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވައި
ގެންދަންޖެހޭގޮތަކާބެހޭގޮތުން. ރަނގަޅުވާހަކައެއް. އަޅުގަނޑުމެން މިޖަލްސާކުރާ
ވީމާ. ހުންނަކަމެއް ގުޅުން ގާނޫނުއަސާސީއާ ކޮންމެކަމަކީ ކުރާ ހުޅުގައި
މަޖިލީހުގެ އަދި އެބަހުރި. އެވަރަށްބޮޑުކަން ބައްލަވައިލައްވައިފިއްޔާ އެނަޖަރުން
ރައީސްވެސް އެންމެހާ ތަރުޖަމާވެސް ހަމަ ރަނގަޅުކަމަށް އަޅުގަނޑު
ދާނެ. އެހެންނަމަވެސް މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާވަންޖެހޭ ނުކުތާއެއް
ކަންނޭނގެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ މިއަދުގެ
ޖަލްސާގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އެއްކަމެއް ވިދާޅުވިން، މިސާލަކަށް
މާއްދާއަކުން ގެންދަވާނީ. އެހެން ކުރަހަންނުޖެހުނު ވިނަމަވީ
ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އަރަހައިންވެސް ނުބުން ގެންދިއުމަށްޓަކައިކަންނޭނގެ.
އެހެންނޫނިއްޔާ ދެން ޖެހޭ ހުއްޓަ ކުރަނީމުއްދަތު ގޮތުން ކުރެއްވިއްޔަކަސް
ކުރަނީމުއް އަޅުގަނޑު ނުކުތާ. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް
މިހާތަނަށްވެސް ގޮތުގައި ނިންމާލެވުނުގޮތާ ޖަލްސާ ހުރިއަށް ގެންދަން.
އަޅުގަނޑަށް ތަރުޖަމާކުރެވުނީ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް އިހުތިރާމު
ލިބުނަމުންދާއިރު ގެންދަވައިގެންދާ ޖަލްސާހުރިއަށް ގެންދަމުން ގެންދެވި ގޮތުން.
މިހެންދަންނަވައިލަން އަޅުގަނޑުވެސް އެންމެ، މިހާރު ޖަލްސާތަކުން
ދަލައިމަގުއަތުގެ ކުރަހާމުއް ކުރަހާފި ދަލައިބަރުއަތު ކުރަހާމުވަރުވެސް
ބާރުދެނުމަށް މިއޮޅޭ. މިހާރު މިއަދު ޔެހެކަން ހުއްޖަމަކަން އަހުރެވުމަށް. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން ބައިސަރަކަން ދަރަމަށްވާނީ ކުރަ މިޖުވަ ލިބޭދެއްކަން ޖަވާލުކުރާ ގޮތުގައި
އަރަގަހަތަ. ކުރިޔަމަކަން މިނިސްޓްރީއަކަށް ސަރުކާރުގެ ވަޑަފް ސަރުކާރުގެ ބަރަކުރި ބަރުހުގެން. އެގޮ
ބައިދުގަތުގައި އަދި އަޅުގަނޑުމެން މިޔަދީ ގަލު ވާހަކަދެއްކުމަށް ދިރައެވެހި،
ދިރައެރަގޮން އަދި ވަޑަހި ބާއްދެވުނު ދިނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް
އަޅުގަނޑު ކުޑައެއްކޮށް ދަރުމަވަންތަ ބާރުކުރި. މިހާރު މިޖެހިއްޖެކަމެ
ކަމިޖީ ނުވަތަ ގަވާއިދު ކަމިޖީއަށް އަނބުރާ މައްސަލަ ޖަލްސާވާމާބާރުގެ ޖަލްސާއެއް
މި ހިނގާނުގޮތް ދަރުމަވަންތަ ބާރުކުރި. އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ އިއްޒަތްތެރި

މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވިއިރުވެސް އެކަން އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެކަން. މިހާރު މިއޮތީ އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި، އަޅުގަނޑު ހަމަ ވިސްނާގޮތުގައިވިއްޔާ މިއޮތީ މަޖިލީހަށް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކުގެ ހިޔާލު ހުށަހެޅުއްވާފައި. ޑްރާފްޓިންގ ކޮމިޓީއަށް އާންމު ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން، ޑްރާފްޓިންގ ކޮމިޓީ އޮންނަ ޒަމާނުގައި މައްސަލަތައް ގެންދަނީވެސް ހިޔާލުކަން ތާއީދުލިބިއްޖިއްޔާ ފޮނުވަނީ. އޭގެ މާނައަކީ މިހާރު މަޖިލީހަށް މިހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ގެންނަވާކަމަށްވަންޏާ، ތާއީދުނުލިބޭ ހިޔާލުފުޅުތައް ފޮނުވަނީ ކޮމިޓީއަށް. ވީމާ އަޅުގަނޑުމެން މިދެކިހިން ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ހިނގާއިރުވެސް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ހިނގާއިރުވެސް ވަރަށްގިނަ ހިޔާލުފުޅުތައްބާއްވާގޮތުން ފާޅުކުރައްވާ. އެއްވެސް ހިޔާލުފުޅުތަކަށް ކޮމިޓީއާ ހަމައަށް ނުދަނުން ތާއީދުނުލިބިއްޖެ. މިހާރު ފޮނުއްވާކަމަށްވަންޏާ، އޭގެ މާނައަކީ، އެހިޔާލުފުޅުތައް [illegible] ތާއީދުހަކާންވާ ކޮމިޓީއަށް. [illegible]. މައްސަލައެއް ނެތް. ފޮނުއްވުން. ކޮމިޓީއަށް [illegible] ކޮމިޓީގައި ތިއްބަވައިގެން [illegible] ހިޔާލުފުޅުތަކާބެހޭގޮތުން ފާޅުކުރައްވާފައި. ވީމާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާއިދު ހަމަޖެހިފައި އޮތްގޮތުންވިއްޔާ 7 ދުވަހުގެ ނޯޓިސްއަކަށް ފޮނުވާން މެންބަރުންނަށް. ފޮނުއްވީމާ [illegible] މެންބަރުން އެހިޔާލުފުޅުތަކާބެހޭގޮތުން އެބޭފުޅުން ދެނެވަޑައިގަންނަވާ ގޮތް ދެއްވާން. ވީމާ [illegible] ލިބޭ ފާއިދާއަކީ، ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވައިގެން ލިބޭ ފާއިދާއަކީ، ކޮމިޓީއިން ވިސްނާލައި [illegible]، އެއްމާއްދާ އަނެއްމާއްދާއާ [illegible] އޮތިއްޔާ [illegible]. މިހެން ފެނިވަޑައިގަންނަވާނެ. [illegible] އިޞްލާޙަށް ގެންނަން، ދިވެހި ބަހުގެ ގަވާއިދުގައި އޮންނަނީ [illegible] ގޮތް [illegible] ގޮތާ ވިދާޅުވެފައި އެ އެކްސްޕްރެޝަން ދެއްވިއްޔާ އޭގާއިބެހޭގޮތުން އިތުރު އެއްވެސް ވާހަކައް ނުދައްކާން. ދެން މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައި އޮތް މާއްދާއާބެހޭގޮތުން ކޮމިޓީއަށް ގެންދަވައިގެން [illegible] ފޮނުވަދެއްވައިގެން

ކޮމިޓީ ތެރެއިން އަނބުރާ އެމައްސަލަ ގެންދެވޭގޮތަކަން ހުންނާނެ. އެހެންނޫން. އެއްބަސްވުމަކަށް އާދެވިއްޖެއްޔާ އޭނާ އަނެއްކާވެސް މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގެން ވިދާޅުވެދާނެ ރިޔާސަތަށް ހުށަހެޅުން އަނބުރާ ގެންގޮސްފިއޭ، މިހާރު އެވިދާޅުވިގޮތަށް ރަނގަޅޭ. ކާފީ ހަޤީޤަތުގައި މިކުރެވޭކަމަކީ ވޯޓީ. ވޯޓިން ކުރަންވެގެން އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަނީ އިތުރު ކަމެއް ނުކުރޭ. އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިބާރުގައި ތިބެގެން ހިޔާލުފުޅާއިޔަގައި ވާހަކަ ދެއްކެވިއަސް، އޭރުން މިޝަރުޢުގައި ނުވާނެ ދެން އަނެއް ޖަލްސާއެއްގައި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވަވާފައި މިހުރިހާ ހިޔާލުފުޅުތަކާ ބެހޭގޮތުން ހިޔާލުފުޅު ކުރައްވާފައި ކޮމިޓީގެ ވިސްނުންފުޅާއި ތަޢާރުފު ވަޑައިގެންނެވިފަރާތުން، މިޖަލްސާގައި މިހެން ދިމާވިއްޔާސް. އަދި މިގޮތަށް ފާސްވިއަސް ނުވިއަސް އެއީ ކުރެއްވިދާނެ ކަމެކޭ. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވާހަކަދައްކަން ވާއްދާއަތުން ހުރަހަރަކައިގެން މިކަންތައް ގެންދެވިދާނޭ މިހާރުވެސް މިގެންދާ ގޮތަށް. އަޅުގަނޑު ވިސްނާއިރުގައި ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި އެއްވަރުކަމެއް ދެމެހެއްޓުން އެއްބަސްވާކަން، އެއްމަންޖިޔަކަން ދާންވެގެން ދެމަގުން ކަންކަމާގެ މިދުވަސް. އެކަމު ނަތީޖާ މިނުކުންނަނީ އެއްނަތީޖާއެއް. ވީމާ ދެން މިވާހަކަ ދަންނަވާލީ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ އެއްވެސް މެންބަރަކު ވިސާއިން ތޮޅުފުޅުވަޅައިގެންނަވަމުން އެއްވެސް އެއްކޮޅު ހިމަނާން ނާނެ. އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަން ހަމަ ހުރިހާ މެންބަރުންވެސް ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަނީ މަޖިލީހުގެ ކަންތައްތަކާ ވާ ބަހުސްކަމަށް، ވީމާ އަވަހަށް ކުރިއަށް ގެންދަވަމުން އެދިވަޑައިގެންނަވައިގެން ހަމަ ބޭފުޅުންގެ ހިޔާލުފުޅު ދެނެގެން ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވި މެންބަރުން ވިދާޅުވުމުން ހުރިހާ ބޭފުޅުންގެވެސް

މަންޒިލަކީ، ހަމަ އެއްމަންޒިލެއް. ވަޑައިގަންނަވާ މަގު [illegible]
[illegible] ތަފާތުވިކަމުގައިވިޔަސް. އެހެންވީމާ ހަމަ މިކަންތައް ކުރިއަށް
[illegible] އަޅުގަނޑު ހަމަ [illegible]. ދެން މިއަދުވެސް [illegible] ނިންމާ
[illegible] [illegible] ވަރަށް ކައިރިވެފައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށްބޮޑަށް
އެދެން މިއަދުގެ މިޖަލްސާގައި އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާއިގެން
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާހަކަ
ދަންނަވަން.

އައްޑު އަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހީމް ސަޢީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބޭބޭފުޅުން ގޮތެއް ނުނިންމަވާކަމަށް ވިދާޅުވާ
[illegible] އަޅުގަނޑު އިންކާރު ކުރަން. ގޮތެއް ނިމިއްޖެ.
[illegible] [illegible] ބަލާއިރު [illegible] [illegible] އިސްލާމްދީނާއި
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ދެން [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑު [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އިއްޒަތްތެރި
ރައީސް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] ދެން [illegible]، [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ދެން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،
އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible]، 25 [illegible]، [illegible]

އަތޮޅުތަކުން އެއް ރަށްރަށްތަކުން ހުރެގެން ވަޅި މަގުބަނދަރުގައި. ވަރަށް ދިގު
ދަތުރުކުރުމަށްފަހު، މަސްވެރިކަމުގެ ހިނގުމަށް އެކުލަވާލެވުނު، މަސްވެރިން
ކުރެއްވި ހިނގުމަކީ އާދަ ހުރިހާގޮތެއް ހިނގާ ހިނގުމަކާއި އެކުލަވާލެވިފައިވާ
މަސްތަކަށް މި ގޮތުގައި އެކުލަވާ ނިޔަމަށް މިވަނީ. އެކަމަކު އަދުވަހުގެ
ހިސާބުތަކަށް މިއަދު ފެށި 25 ދުވަހުން މި ގޮތުގައި އެކުލަވާލާފައި.
އަދުވަހުގެ ސިފަގައި މިވަގުތުގައި ދޯނިތަކުގައި އެއްބަސްވެ
އެކުލަވާލެވޭ މިގޮތުގައި މިކޮޅަށް ހުރިހާ ވާހަކަތަކަށް ހުރިހާކަމެއް،
އެއްވަސް ބުރަކަ އަދުވަހުގެ ބާއިދު ނުކުތުމުގެ. ވަރަށް ހިސާބުތަކަށް،
ވަރަށް ފަދަގޮތްތަކުގެ ފެށުނުކަމެއް. މިއީބޮޑު ކަނޑުގެ، ދުވަ މި
ދިސާބަކަށް ވަރަކަށް ހުރިބަޔަކު އޮތްކަމާއި ނުވާށް.
މަސްވެރިން އެހެންމަކުތަކަށް ހުރިހާކަމެއް މިއުޅޭ އެއްމިޖެހި ވަރަށް
ނުކުތާހުރިދި. މިވަރަކީ އެކުލަވާ ދަނޑުވެރި، އެއްޗެހި މި ގޮތުގައި
ވަސްހިނގުމުގައި އަދިވަސް އެބައުމު ހުރިބަޔަކު ބޮޑުވާ މިފަދަ ވާވާނެ
ކަމަކު ނުދީ މިގޮތުގައި ދިސާބުހިނގާ ހުރިހާކަމަށް މަސްވެރިކަމެއް
ބޭނުން ހުރިހާމެދުކުރަނިވެ. އެއީ ނުނިކަމަކު ވަސްވެއްޖެ
ކޮށްޖެހިހިން ކޮށްޖެހިހިން ވަސްކަތި ކާބަޔަ އެކުލަވާ ހުރިހާމަކަށް
ދިސާބަކަށް މިއުޅޭވެ އެކުލަވާ ހުރިހާކަށް. އެމޮއްސި އަ ކޮށްޖެހިހަކަމު
ބަޔަސް ކަނޑުވެރި އަކަނޑުކަން، ފަކޮށްކަން، އަދި ބާދުވަހު ހިއްޖެ
ހަމަޖެހިވަޅިއެކަމެ އެއްކަމު ވެއްޖިޔާ ދިސާބަށް ހުރިހާމިގޮތުން.
އެމޮއްޔަކެވިއްސަ މިއީބޮޑު ބަޔަސް އަދިހަން އެކުލަވާ އެގޮތް މިކަމު
ހުރިހާސް ދިސާބަށްކަމުގެ، ފިލަނިކަކަ އެއް ދެ ދިސާބަށްކަކަ. ދުވަ
ހުރިހާދި މި ވަސްކަމަކަށް ކަނޑު މިހެން މަސްކަމަށް. އެހެންމިވެ އެމޮއްޔަ
ކޮށްޖެހިހަކަން ހުރިކަމަށް އެކުލަވާ ހުރިހާކަމަކަށް ކާރު
ކަމަށްވާ ބާދުވަހު ހުރިހާޖެއްސާ ކާރު ކަމަށްވާން އެދުން. އަދިފަސް
އެކުލަވާ ވަރަކަށްދި މި 25 ބާދުވަހު ވަރަށް ބޮޑު ބަޔަސްކަށްގަން

މަޖިލީހުގައި ހުށަހެޅި އިސްލާހުތަކާއި ބަހުސްތަކާއި ޚިޔާލުތަކާ އެއްގޮތަށް އެކުލަވާލެވިފައިވާ އެއްޗެކޭ. އެއްގޮތަކަށްވެސް މި 25 ބޭފުޅުންގެ އެކަނި ޚިޔާލުތަކަށްވެސް އެކުލަވާލެވިފައިވާ އެއްޗެއްނޫނޭ. މީގައި މުޅި މަޖިލީހުގެ ވިސްނުމާ ޚިޔާލު އެކުލެވިގެންވެއޭ. އެހެންވީމާ، އަދިވެސް އެއްފަހަރު މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވިސްނާވަޑައިގެން މިކަން ގެންދަވާށޭ. ފަހަރެއްގައިވެސް ކުރަމުންދާ މި މަސައްކަތަށް ހުރަސްއަޅާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ޚިޔާލުތަކަށް އަޅުގަނޑު އިޙްތިރާމް ކުރުމުގެ ގޮތުން ދަންނަވާ ވާހަކަތައް ނޫންކަމުގައިވެސް އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން.

މާލޭ މެންބަރު
އިލްޔާސް އިބްރާހީމް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އާދެ އަޅުގަނޑުވެސް ދެކޭ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ހިނގަމުން މިދާ ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހަކީ، ތަފާތު ހާލަތްތަކާ ކުރިމަތިލާ އޭގެ ތަޖުރިބާތައް ކުރަމުންދާ މަޖިލީހެއް ކަންނޫނޭ. އެހެންވީމާ، މިވެސް މިއޮތީ އަޅުގަނޑުމެންވެސް، އެހެންނަމަވެސް ކުރުކުރުމުގެ ގޮތުން މިއަދު ގޮތް ނިންމަވަން އެއީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑުވެސް ދެކެން. އެހެންކަމާއެކު އަޅުގަނޑުމެންވެސް ހީވާގޮތުގައި، ދެން މިހާރު މަޖިލީހުގެ އަކްސަރިއްޔަތު މިހާރު ވަކި ގޮތަކަށް ހީބިއްޖެ. އެގޮތާ [illegible] އެއްގޮތަށް، ދެންމެ ސ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުވެސް، އެހެން އިބާރާތަކުން ނަމަވެސް އެހުށަހެޅުއްވީ. އެހެންކަމާއެކު މި މަރުހަލާގައި، އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް ހީވަނީ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ކުރީކޮޅުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ނިންމާފައި މިގޮތަށް ވަކި ތާރީޚެއް ޖައްސަވާ އެކޮމިޓީގެ ވަރަށްބޮޑު މަސައްކަތާއެކު ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް އެ ޑްރާފްޓް ގަވާއިދު މިއޮތީ މިގަނޑަށް ހުށަހެޅިފައި. އެހެންވީމާ، ދެން މި ޖަލްސާތަކުގައި ބައިވެރިވެ، [illegible] [illegible] ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވި، ބޭފުޅުންނަށް [illegible]. އެހެންވީމާ،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ފާސްކުރުން ފިޔަވައި އެކި އެކި ކަންތައްތަކާއި ގަވާއިދާ، މިކަންކަން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެޖަލްސާއެއްގައި އަޣްލަބިއްޔަތެއް ލިބިގެން ފާސްކުރެވެން ޖެހޭނެއެވެ. އެހެންވީމާ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ ނިންމުމެއްކަމަށް ނިންމަވާފައި އާދެ، މުޅި ގަވާއިދު ފާސްވިކަމުގައިވިޔަސް މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަޖިލީހުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ނިންމޭނެކަން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއެއް ނޫނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބައެއް ކަމަށްނުވާ، ދެން ހުރި މައްސަލަތައް އެ ޖަލްސާއެއްގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ނިމުނުގޮތަކަށް އެއީ ނިންމުން ކަމަށް ބައްލަވަން. އެހެންވީމާ އެއުޞޫލު ހިފަހައްޓައިގެން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ މިއަދުގެ މިޖަލްސާގައި މިހާރު، ކޮންމެގޮތެއްވިޔަސް އަޣްލަބިއްޔަތު ލިބިފައި މިއޮތީ މާއްދާއަކުން ބަހުސްކޮށްގެން ނިންމަވުން ގެންދަން. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ [illegible] ނިންމުން އެއީ ކުރިން [illegible] [illegible] ދެން ކޮމިޓީއަށް [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އެބަ ވިސްނަވަންޖެހޭ. އެއީ ބައެއް ބޭފުޅުންގެ ވާހަކަފުޅުން އެބަހީވޭ، އަނެއްކާ ނިމޭ ގޮތެއްވެސް ކޮމިޓީއަށް ދާންޖެހޭނެއޭ. އެކަމަކު މިހާރު މިއޮތީ [illegible] ކުރެވިގެން ގަވާއިދެއް [illegible]. ދެން [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދު. ހަމަ އެންމެ ފަހު މާއްދާ ނިމޭދުވަހު ގަވާއިދު ނިމިފައިއޮންނާނީ. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް ފައްޓަން އަޅުގަނޑަށްވެސް ފެނޭ. އާދެ އެހެން ބޭފުޅުންނާ [illegible] އަޅުގަނޑުވެސް ބައިވެރިވަން [illegible]. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދެއްކެވުންތާ މައްސަލަތަކުގައި ބައިވެރިވުމާ، ހިންގަންޖެހޭ މިހާރު މަޖިލީހުން ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާ މިހާރު ވާންޖެހިފައި [illegible] އެއްޗެއް ދަންނަވަން ދަތި. އެހެންނަމަވެސް، ދެންމެ [illegible] މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ކަންތައްތަކުގައި، ނުވަތަ އެހެންވެސް

ޤާނޫނު އަސާސީގެ މާއްދާއެއް ފިޔަވައި އެހެން ކަންތައްތަކުގައި، ހާޒިރުވި މެންބަރުން އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްކުރުން އެންމެ ރަނގަޅުކަމަށް ނިންމާލާއިރު، ޖަލްސާއެއްގެ ކޯރަމްގެ އަދަދުވެސް އެއީ ހަމަ ނިންމަން ޖެހިފައިއޮތްކަމެއް. ގަވާއިދު އެބައިވެސް އޮތީ މިކަހަލަ އެތައްކަމެއް ހިމެނިގެން އެބަދޭ. އެހެންވީމާ މިއިން އެއްކަމެއް، ފަރިކަމެއް ހަމަ ކުއްލިއަކަށް ފާސްކޮށްލުމަށް އެއީ މާ ބުއްދިވެރި ކަމަކަށް ނުވެ ހިނގައިދާނެ. އެހެންވީމާ އެތައް ގޮތަކަށް މިގައި ވިސްނަންޖެހޭ ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރިކަން ހަމަ ހުރިހާ ބޭފުޅުންވެސް ވިސްނާވަޑައިގަތުން އަޅުގަނޑު އެދެން. އަޅުގަނޑު ހަމަ ގައިމުވެސް މަސައްކަތް މިކުރަނީ، ވިދާޅުވެސް ރަނގަޅަށް މިކަންތައް ގެންދެވޭތޯ ގިނަ ބޭފުޅުންގެ ހިތްވަރުލިބޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު ޤަސްދުކޮށްގައި އޮތީ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވާނަމަ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހާލަތުކުރިމަތިވާ ގޮތުގެމަތިން، މިޖަލްސާވެސް މިންގަނޑު މިނިޓް މިނިޓް އިރު ދުވާލު 12.30 ވަންދެން ޖަލްސާ ގެންދަން. އެ ގުޅުންތަކުގެ ތެރޭގައި، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އެބަފަރަން މިދިޔަ މަސައްކަތްމެދު މެންބަރުން ގޮތެއް ނިންމަވާފައިވާކަމަށް އަޅުގަނޑު ހީކުރަން. އާދެ ދެންމެ މާލޭގެ ބިއުރޮކްރެޓިކް މެންބަރު ފާހަގަކުރު ގޮތުން އަޅުގަނޑަކަށް ކުރިން މިހާރު ރިވަނި، އަޅުގަނޑު ދައްކާލި ގެންގުޅުއްވި ހިތާމަ، މިހާރަށްވުރެ ދެގޮތުގެ ތެރެއިން އެއްގޮތަކަށް ބުރަވެވަރެއްގެންނަމަ ގޮތަކަށް ބަދަލުވަމުން ދާނެން. އާދެ އެންމެފަހުގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު މިހާރު އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންނަށް ފުރުސަތު އަރުވަން.

މާޅޮސްމަޑުލު ދެކުނުބުރި އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ އަޅުގަނޑުވެސް ބައެއް ހިޔާލު

މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުށަހެޅުއްވުމުން. އެހެންނަމަވެސް އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑު އިތުރު ވާހަކައެއްނުދައްކާނަން. އެއީ ސ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝަރީފުގެ ވާހަކަފުޅުންނާއި، އަދި މާލޭ މެންބަރު، މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސްގެ ވާހަކަފުޅުން އެބައި، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވި އެއްޗެއްގެ ބޮޑުބައި ހިނގައްޖެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު މި އެފުރުޞަތު ހަމަ ބޭނުންކުރާނީ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނުވި ބޭފުޅުންގެ އަދަދުބަލައިގެން، ވައްސަވަ ނިސްބަތުން ފާހަގަކޮށްލަން އެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދު ކުރަން.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ވަރަށްބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުވެސް ގިނަ ވާހަކަތަކެއް ދައްކާކަށެއް ނޫން. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި ހުށަހެޅުއްވި ދެގޮތް. އަޅުގަނޑުމެން ތަސްދީޤުކޮށްދިން، އާދަކާދަތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެމަތިން އެއްގޮތަކަށްވެސް ފާހަގަކޮށްލުން. ދެން އަޅުގަނޑުވެސް އެދެނީ، މިއަދުގެ ޖަލްސާއަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަގުތުގެ ތެރޭގައި، ކޮންމެވެސް ގޮތެއް ނިމިގެންދިއުން. ދެން ކޮންމެ ގޮތެއްނިމިއަސް، އަޅުގަނޑުމެން ބޭސިސްއެއް ގޮތުގައި، ނުވަތަ މައިގަނޑު ރެފަރެންސްއެއްގެ ގޮތުގައި މިހާރު ބޭނުންކުރަން މިއޮތީ، 25 މެންބަރުންގެ ދައްކަން އެކުލެވޭ ގަވާއިދުގެ ކޮޕީ، ފޮތުން ނުވަތަ ގަވާއިދު އެކުލެވިފައިވާ ކޮޕީއިން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި ގަވާއިދު. ދެން އެގަވާއިދަކީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙުތަކާ، އަދި ވިސްނުންތަކާއި ދިރާސާކުރުމަށްފަހުގައި އެކުލަވައިގެން އަނބުރާ ފާސްކުރުމަކަށް ގެންނެވުން. އެހެންވީމާ، ދެން އަޅުގަނޑަށްވެސް ނުވިސްނޭ އެހެންގޮތެއް އެއަށް ގަވާއިދުގެ ކޮޕީން ފޮނުއްވި އަސްލު ބަލައިގެން ހަމަ ބަދަލުކުރުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން ނޫނީ. ދެން ކުރިއަށް ގެންދާއިރުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ހިޔާލުތަކާއި އިޞްލާޙުތަކާއި އެކުގައި

ކޮންމެސްގޮތްތަކެއް ފާސްކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން ގެންދިޔުން. އެ ދެގޮތުންކުރެ 3 ވަނަ ގޮތެއް އަޅުގަނޑެކަށް ހިއެއްނުވޭ ދެން އޮތްހެނެއް ދެން ތިން ވަނަ ގޮތަކަށް އައްޑުއަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވުމީ ޑްރާފްޓިންގް ކޮމިޓީން ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ފާސްކޮށްލުން. އާދެ، އެއީ އަޅުގަނޑު ހިތުން ދެން އެއްގޮތަކުން ބަލާއިރު ވަރަށް ސިފާ ޑައިރެކްޓް ބަހެއް. އެހެންނަމަވެސް އަބަދުވެސް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދިޔައީ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ހިޔާލުފުޅުތަކަށް ދުވަހަ ފުރުސަތެއް އަދި ތިން ވަނަ ފުރުސަތެއްވެސް ދެމުން ގެންދިޔުން. އާދެ، އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުވެސް ބޮޑަށް އެދެނީ މިހާރު އެ ހުށަހެޅިފައިވާ ގަވާއިދުގެ މިކޮޕީ އެއީ އަސްލެއްކަމަށް ބަލައިގެން ދެން ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާ ހިޔާލުފުޅުތަކާއެކީގައި މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ނުވަތަ ބާބަކުން ނަމަވެސް މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރަމުން ގެންދިޔުން. ދެން މިހާރު ކޮންމެސްވަރަކަށް ބައެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހިޔާލުފާޅުކުރައްވަމުން ގެންދަވާ މައްސަލައެއް އެއީ ދެންމެ ރިޔާސަތުންވެސް ވިދާޅުވެއްޖެ އެމައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން ނަގަންޖެހޭ މަޖިލީހުގެ މުޅި ކުރިމަތީ ކޮބައިތޯވެސް ބަލާލައިގެންނުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، އެހެންނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާތަކަށް ފިޔަވައި ދެން ހުންނަ ކަންތައްތަކުގައި ވޯޓު ނެގުމުގައި ހާޒިރުވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތަކަށް ތަބާވެގެން ދިޔުންވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅުގޮތެއްހެން. ދެން އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ކުޑަކުޑަ އޮބްޖެކްޝަނެއް ނުވަތަ މުޚާލަފާއެއް ދަންނަވާލާނަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ޕްރޮސީޖަރަށް ކަންތައްތަކޭ މި ބުނާ އިނގިރޭސި ބަހުން ބުނާ އެ ފަރްޟު އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންކުރާ ހިތްވެސްވޭ. އެއީ އިނގިރޭސި ތަރުޖަމާކަމަށްވިޔަސް. އެކީގައި ވަރަށް ސިފާ މާނައެއް އެކުލެވިފައިވާ ކަންތައްތަކެއް އެއީ އިދާރީ ކަންތައްތަކެއް ނޫންކަން

އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ. އިދާރީ ކަންތައްތަކަކީ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލާއިރުގައި ޕްރޮސީޖަރަލް ކަމަކާބެހޭގޮތުން ބުނާކަމަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަ އަހަރީ ޙަޤީޤަތަކީ އިޖްރާއީ ކަމެކޭ. އިދާރީކަމެކޭ އެއްނޫން. އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ އެއަށް އިވޭ ކޮންމެ ވަރަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ހިސާބު އަރަނީ އިދާރީކަމެކޭ ބުނާއިރުގައި ވަޒީފާ ދިނުމާއި ފުސްކުރުމާއި ގޭ ޖުރުމާއި މި ކަހަލަ ކަންތައްތައް އެއީ އިދާރީ، ތަނުގެ އިންތިޒާމުތަކާބެހޭ ކަންތައްތައް. އެހެންނަމަވެސް ޕްރޮސީޖަރަލީ އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ އާދައި ވަރަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މާނައެއް އެކުލެވޭ ކަމެއްކަން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ހިފަނީ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލާއިރުގައި ޕްރޮސީޖަރަލް އެ ޙަޤީޤީ ބޭނުންކުރަންވީ ނޫނުތޯއޭ. އެކަމަކު އިދާރީއޭ ބުނާއިރު ޕްރޮސީޖަރަލްގެ ބަދަލުގައި އިދާރީ ބޭނުންކުރަން ވެއްޖިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ހިފަނީ ހަމަ ތަރުޖަމާގެ ގޮތުން އިނގޭތޯ ވަރަށް ބޭ އޮޅުމެއް އަރާނެތީ ހަމަގައިމު އަރަބި ބަސް ހިފަހައްޓަން އެކި މިހެން، އެހެންވީމާ އިތުރަކަށްވެސް ހަމަ ދަންނަވާލާފައި ޕްރޮސީޖަރަލް ކަންތައްތަކުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ޤަވާޢިދު ތިއްބެވި ބޭނުންކުރާ އަށްޓަކައި ގުޅޭ ގަވާއިދުގައި އަޅުގަނޑުވެސް ބޭ އިއްތިފާޤުވަނީ. އަޅުގަނޑެން ހީވަނީ އެއީ އެހެންކަހަލަ މަޖިލިސްތަކުގައިވެސް ހަމަ ކަންތައްތައް ކުރަމުން ގެންދާ ގޮތެއްކަން. އެހެންނަމަވެސް ފާރޫޤު ފާސްކުރުމުގައި ޒާތުގައި ފާސްކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ވަރަށް ބޭ މިންގަނޑެއް، ވަރަށް މަތީ ފެންވަރެއްގައި ބޭނުން މިންގަނޑެއް ބޭނުންކުރާނެ ހުށަހެޅުމަށް އާއި މިއާ ވަރަށް ބޭ ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް ﷽ އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، އަޅުގަނޑުވެސް ފުރުޞަތަށް އެދެން

ޝަރީފް ފަރުދީ ހާލަތުގެ ބޭނުމެއް ކުރިމަތީގައި އިޖްތިމާޢީ މުންސިފުން ފުރުޞަތުދެއްވީތީ.

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޚާއްސަކޮށް މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިލްޔާސް އިބްރާހީމް އަދި ބ. އަތޮޅުގެ މެންބަރު ޢަލީ ފާއިޒް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދު ފެނިގެން މި ދިޔައީ ކަމެއް ނިންމުމާ ބެހޭގޮތުން ކުޑަކޮށް ހިޔާލުފުޅުން ތަފާތުވެގެން ދިޔަ ތަނެއް އަދި ކަމެއް ނުނިމިގެން ދިޔަތަން. އާދެ، މިގޮތަށް ހިނގާފައިވާތީ މިހާރު މާއްދާއަކުން އަދި ގަވާއިދުގެ ކަންތައްތައް ނިންމަވަން ބޭނުންފުޅުވިއަސް އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖިލީހުން މިހާރު ނިންމަވަންވީ ކަމެއް ނިމޭނީ ކޮންގޮތަކަށްތޯ، މިކަމާ ބެހޭގޮތުން ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން ވާހަކަދައްކަވައިފި. އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި ކަމެއް ނިންމެވުމުގައި ބައްލަވަންވީ މިންގަނޑަކީ މި އިދާރީ ނުވަތަ [illegible] އަދި ކޮންމެ ބަޔެއް މިގޮތަށް ބޭނުންކުރައްވާތީވެސް މަޖިލީހުގެ މި ޤަވާއިދު ހިންގުމުގައި ބައްލަވަންވާ މިންގަނޑެއްކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މަޖިލީހަށް [illegible] [illegible] އައި [illegible] އިތުރަށް ވޯޓު ދެއްވުމުން، ދެން އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދަވާގޮތަކަށް ގޮތެއް ނިންމަވައިގެން ދެން ހުރި މާއްދާއަކުން ނިންމުމުގެ ކަންތައްވެސް ގެންދަވަންފެއްޖެއްޔާ ގެންދެވޭނީ. އެހެންނޫނިއްޔާ މާއްދާއަކުން ނިންމުންވެސް އެއީ އުނދަގޫކަމަކަށްވާނީ. އެހެންވީމާ އެކަން އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ކޮށްދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން.

ދެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސްވެސް [illegible] [illegible] މިއަދު ފަހަރެއްގައި މި ކޯރަމްގެ މައްސަލަ ނުވާނެ ކަންނޭނގެ، އެހެންނަމަވެސް ކުރިއަށް އޮތް ބަދަލު ކޯރަމްގެ މައްސަލަ ޖެހިގެން އަދި މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ނިންމަވަމުން ދާއިރުގައިވެސް. އެހެންވީމާ މިއަދު އެ ކޯރަމްގެ ކަންތައްވެސް ކޮންމެވެސް އެއްގޮތަކަށް ނިންމުމުގެދުރުން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ފުރިހަމަކުރެއްވުން. ދެން ކޯރަމްގެ ގޮތުގައިވެސް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާގޮތަކީ [illegible] [illegible] އައި [illegible] އިތުރަށް ތިއްބެވުން. މިގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާގޮތަކީ އަދި ބައެއް

މެންބަރުން ގަބޫލުފުޅު ނުކުރައްވާ ގޮތަކަށްވެސް ވެދާނެ. އެހެންނަމަވެސް މި މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ފުރުޞަތު އޮތިއްޔާ އެއީ އެންމެ [illegible] އެހެންވީމާ އެގޮތަށް ކުރިއަށް [illegible] އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމުން [illegible] ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، މިހާހިސާބުން މިހާރު ވާހަކަދައްކަވަމުންދާ މައްސަލާގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައި ތިއްބެވި ބަޔެއް ބޭފުޅުން އެދިވަޑައިގަންނަވާފައިއެބަވޭ. އެހެންނަމަވެސް އެބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތު އަރުވުމުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] ތެދުވެވަޑައިގަންނަވަން ބޭނުންފުޅުވާ އެބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުއަރުވަން. އާދެ، މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަލީ ވަޙީދު.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރި
މެންބަރު ޢަލީ ވަޙީދު
ފާހަގަކުރެއްވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑުވެސް ފުރުޞަތުގެ ބޭނުންކޮށްލީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލު އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ [illegible] އަދި މިފަދަ މަޖިލީހެއްގައި ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ [illegible] އަޅުގަނޑަށް ފެންނާތީ އެއުސޫލަށް ތާއީދުކުރަން އެގޮތަށް [illegible] އިލްޔާސް ހުށަހަޅުއްވިނަމަ އެއަށް ތާއީދުކުރުމުގެ ގޮތުން. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ ކުރިން ބ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ފާއިޒް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައިވި ތާއީދުކުރައްވަން. ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑުގެ [illegible] ރ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުވެސް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައިވި [illegible] ޙަމީދު އަދި އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު އިތުރު ތާއީދު [illegible] ގޮތުން އަޅުގަނޑުގެ ތާއީދުކޮށް އޭގެ [illegible] [illegible] އެދެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމައެއާއެކު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ ރ. އަތޮޅުގެ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއީ

1950 [illegible] މައްސަލަ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޖަލްސާ އިތުރަށް ކުރިއަށް

ގެންދިޔުމުގެ މި ދެންނެވީ އިސްލާހުތަކާބެހޭގޮތުން ނޫނީ ގަވާއިދުގެ އެހެން

ބައިތަކާބެހޭގޮތުން ކުރިއަށް [illegible] މިވަގުތު އެންމެ

މުހިންމުކަން [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible]

މައްސަލަ ކަންނޭނގެ އެންމެ ފުރަތަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް

1955 ގެންދަންވީ. އެހެންނަމަވެސް ބައެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. އެހެން [illegible] އެއީ

އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] ކަންނޭނގެ. ދެން އަޅުގަނޑު

[illegible] [illegible] ވިދާޅުވި [illegible] [illegible] އިތުރަށް އިސްލާހެއް

[illegible]. އެއީ އެއް [illegible] [illegible] ވިދާޅުވި

1960 [illegible] އެއް [illegible] [illegible]. ދެން އަޅުގަނޑަށް

ހީވަނީ ވިދާޅުވުމުގެ [illegible] [illegible] ކަންނޭނގެ އެއީ. [illegible]

އިތުރަށް އެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިތުރު [illegible] [illegible]

[illegible]، އެހެންވީމާ [illegible] [illegible] އެހިސާބުން

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެކަން [illegible]. އެއީ [illegible] [illegible] އެކަން

1965 [illegible]. އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ނޫނީ [illegible] އެއް [illegible] އިތުރުވުން އެހެންވީމާ

އަޅުގަނޑު [illegible] އެމައްސަލަވެސް [illegible] [illegible]

އަޅުގަނޑަށް ހީވީ. އެހެންވީމާ [illegible] [illegible] 20 ން [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް

1970 ގެންދަންވީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މައްސަލަތަކާއި [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible].

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު
ރިޔާޟް ރަޝީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން ވަރަށް ގިނަ ޚިޔާލުތަކެއް ފާޅުކުރައްވަމުން އެބަ ގެންދަވާ. ހަމަ އެއާއިއެކު ރައްޔިތުންގެވެސް އިތުރު ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންފުޅުކާނީ ފުރުސަތަކަށް އެދެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކީ މިހާރު މަޖިލީހަށް ލިބިފައި ހުރި ޚިޔާލުތަކާއި ކޮމިޓީއަށް އަލުން ފޮނުވާފައި އިތުރު ޚިޔާލުތަކަށް ފުރުސަތު ނުދެއްވާ ގަވާއިދަށް އެބައި އިތުރުކުރުމަށް ފަހުގައި މަޖިލީހަށް އަލުން ފޮނުވުން. ދެން އިތުރު ފުރުސަތެއް ނުދެއްވާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ އަދި މަޖިލީހަށް ގަވާއިދެއް އަންނަން، އެހެންވީމާ އެއަށްވާ އެހެރި ޕޮއިންޓުތަކަށް ވަކިކޮށްތަކަށް އެބޭފުޅުނާ އިސްލާހު ހުށަހަޅަން ބޭނުންފުޅުވާ ޕޮއިންޓަކަށް އެބައި އިތުރުކުރުމުގެ ފުރުސަތު އެބައޮތް ވުމުން. އެހެންވީމާ އިތުރު ފުރުސަތު މިހާރު ހުރި ޚިޔާލުތަކުގެ އިތުރުން ފުރުސަތު ނުދެއްވާ މިހާރު ލިބިފައި ހުރި ޚިޔާލުތަކާއި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާފައި އެކޮމިޓީން މިހާރު ގަވާއިދަށް އެބައި އިސްލާހުކުރުމަށް ފޮނުވައި ފޮނުއްވާގޮތަށް އެއީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތް ކަމަށްވާތީ އެކަން އެގޮތަށް ނިންމަން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ އެހެންވީމާ އެއީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް އެއީ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް އެކަން ވަރަށް ބޮޑަށް ފެންނާތީ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތްވަރުދޭކަހަލަ މަސައްކަތްތަކާއި މިއަދު މިތަނުން ފެނިގެން މިދަނީ އެއީ ޚިޔާލު ތަފާތުވުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ މިހާރުވެސް ޑިމޮކްރެސީގައި ކުރިއަރުން އެއީ. ކަމެއް އެއްގޮތަކަށްވެސް ނުނިމި ގިނަވަގުތު ހަދަމުންދިއުމަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިކަހަލަ ކަންތައްތަކުގެ ސަލާމަތްކަމަށް އަޅުގަނޑު އެކަން ޝުކުރުކުރަނީ އެހެންވީމާ އެއީ މައްސަލައެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާކަށް އެހެންނަމަވެސް ވަގުތީ ވަރަށް މުހިންމު އެއްޗެއް. އެހެންވީމާ ވަގުތު ހޯދޭގޮތަކީ ބޭނުންކުރުމަށް އަޅުގަނޑުވެސް ބޭނުންވަނީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް

މިއީ ކުރިން މިދެންނެވި. އެހެންވީމާ އެ ހުރަހަހުގޮތުން ހުރަހަނާތުމަތުންޖަހަކައި އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތުގައި ބޭނުންހުރީ، ޝުކުރިއްޔާ.

މާލޭ މެންބަރު
އަބްދުﷲ ކާމިލް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދަންނަވާލަން މި އުޅުން ދެކިން ވާހަކައަށް މިއަދުން އިވިގެން މިދިޔައީ މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމްގެ ވިދާޅުވުމުގެން ހިނގައިތަ އަދި ރ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝާހިދު ޙަމީދުފުޅު އެކަހަލަ ވާހަކައެއް ވިދާޅުވެއްޖެ އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިބާވަތުގެ ކަހަލަކަމަކާ ދިމާވާ ދުވަހަށް ވަރަށް މަދުކޮށް މިފެންނަނީ މި ތަޖުރިބާ ފެނުމުން ފަހުން. އެހެންވީމާ އެ ދުވަހުގައި ދިމާވާ މިބާވަތުގެ ވަކިގޮތަކަށް ނުހިނގާ ގަވާއިދަކުން އެއްގޮތަކުން ނުހިނގާ ކަންތައްތައް ހަމަ އުދުވަހަކު ވެސްކަން އައިސްވަޑައިގެން ނިންމަވާފައި ދެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން. އެއީ ދާދި އެއްވަރަކަށް އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދެން.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ
މެންބަރު އަބްދުﷲ މުޙިއްޔު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެކޮޅަށް ވޯޓަށް އެކި ވަކިގޮތަކަށް ފާސްކުރެވުން ހިނގައްޖެ. އަބްދުލް ޤާހިރު ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރުން ނަމަވެސް ރިޔާސަތުން ވަކިން އެއްސެވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން މާނަކުރުވުމަށް ކޮންމެ މަޖިލީހަކުން ވާހަކަދައްކަން އެ މަޖިލީހަކުން ވޯޓު ނެގިގެން ފާސްކުރުމުން ގޮތަށް ނިންމުމުން ދޭނީ. އެހެންވެގެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ކުރަނީވެސް ތާއީދުނުކުރުމުނީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އިތުރު ގޮތެއް ހުށަހަޅަން މި ތޮދުވި، އެގޮތަށް ތާއީދުއަކުން ޒާތީވޯޓުކުރުމުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ދެކެން، ނަމަވެސް ކޮންމެ މެންބަރަކަށް ވަކިން ވޯޓު ނުއެއްސަވާ އެމެންބަރަކަށްދީ ޒާތީވޯޓުކުރުން ނިމުމުން ބެހިގެން އޮތް މެންބަރުންނަށް ގަވާއިދާމެދު ޒާތީވޯޓުކުރުން

ނިމުމުން ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާ ކޮމިޓީން ގެންނަ ޑްރާފްޓާއެކު މަޖިލީހުން ގޮތެއް ނިންމުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ދެން އެދިވަޑައިގަންނަވާފައިވަނީ މި މަޖިލީހުގައި ކުރިންވެސް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާފައިވާ ބައެއް ބޭފުޅުން އެއީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް އަދި އައްޑުއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޒާހިރު އަދި ނިލަންދޫއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަބްދުﷲ އަންވަރު. އެންމެ ފުރަތަމަ މި ފުރުސަތު އަރުވަނީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް.

މާލޭ މެންބަރު އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ މި ވާހަކަދައްކަން ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވި އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލު ބަދަލުވުމުންދާކަމަށް. އާދެ، އަޅުގަނޑުގެ ޚިޔާލަކީ ހަމަ އޭރުވެސް ހުށަހެޅިގޮތަށް ކޮމިޓީ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފަލުން [illegible] އަޣްލަބިއްޔަތަކުން [illegible]، އެގޮތް ޤަބޫލުކުރުން އެހެންވީމާ މި މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތު [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އެގޮތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އަޅުގަނޑަން [illegible] ހުރިހާ [illegible] [illegible]. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ އަޅުގަނޑުމެންނަން މިހާރު [illegible] މި ގަވާއިދުގެ [illegible] ނުވަތަ ގާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި މިހާރު [illegible] ރިޔާސަތުން [illegible] 68 ދުވަހުން. [illegible] އަޅުގަނޑަން [illegible] [illegible] 40 ދުވަހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދެބައިވެސް ހަމައެއްނުވާ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއަކަށް ނުވިނަމަވެސް މި ޤާނޫނީ ޖަލްސާއެއް ގެންދިޔުމުގައި ކޯރަމް ހަމަކުރުމުގެ މައްސަލަ ކަންކަމުގެ އަސްލު ފުރަތަމައޮތީ އަދަދުން ކޯރަމްހަމަވާ ޖަލްސާއެއްގައި ދެން އަޣްލަބިއްޔަތުގެ މައްސަލަ ނުކުރެވޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާއަކަށްވާ އެހެންކަމުގައިވެސް. އާދެ، އަޅުގަނޑުގެ ހިތާމަކަން މިދަންނަވާ ތިންބައިކުޅަ ދެބައި ހަމަނުވެއްޖެ ކޯރަމެއް އެއީ އަސްލު ފުރިހަމަކޮށްގެން ނުވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ އަދި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ހިތްފުޅުވެސް އެކަހަލަގޮތަކަށް ހުންނާނެހެން. އެހެންވީމާ މިއަދު ދެން މި ޖަލްސާގައި އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް 12.30 ވަންދެން ވާހަކަދައްކުން ކަންކަމުގެ ބަހުސްގައި އެއްވެސްގޮތެއް ނުނިންމައި ކޯރަމް ހަމަނުވާ ޖަލްސާއެއްގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަލްސާއެއްގެ ކޯރަމްގެ މައްސަލަވެސް ކުރިއަށް އޮތްކަމުގައި ގަވާއިދު ފާސްކުރުމުގެ ކުރިއަށްވެސް ގެންދިޔުމަށްޓަކައި ނިންމަންޖެހޭ އަދި ކޯރަމްހަމަވާ ޖަލްސާއެއްގައި އަޣްލަބިއްޔަތުން ވޯޓުން މިންވަރެއް ކަނޑައެޅުމަށްވެސް އެބަ ދަތިވާ ނޫނީ އަޣްލަބިއްޔަތު ލިބިގެން ކޯރަމްހަމަވާ ޖަލްސާއެއްގައި އަޣްލަބިއްޔަތު ލިބިގެން ޤާނޫނުއަސާސީއާބެހޭ ކަމެއް ނޫން. އެހެންކަމެއް ނިންމުންވެސް ނިންމާނީ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކޯރަމް ހަމަވާ ޖަލްސާއެއްގައިހެން. އެހެންވީމާ އަސްލު ފުރަތަމަ އޮތީ ކޯރަމް މައްސަލަ. އަދަދުން މިދަންނަވާ މައްސަލައޮތީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ މިއަދު މިޖަލްސާގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބައޮތްގޮތަށް، އެއްވެސްކަމެއް ނިންމުން. އާދެ އަޅުގަނޑުގެ ހިތާފު، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ހިއްސާކުރާ ދޭން ފުރިހަމަވާނެހެނެއް. މިހާ ފަހުން އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން އެނގިވަޑައިގަތުމަށް ސާފުކުރަން ގެންދެވުން މަދު. އެހެންވީމާ އާދެ، ކުރިންވެސް ދެންނެވިހެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ، އަޅުގަނޑުގެ ހިތާވު އަނެއްކާކަމަށް ބަދަލުވީ ނޫން. އެހެންނަމަވެސް

އަޣްލަބިއްޔަތަން ތަބަޢަވުމުގެގޮތުން އަޅުގަނޑު އެގޮތް [illegible].
ޝުކުރިއްޔާ.

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު
[illegible] ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ދެންމެ ހދ. ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޢިއްޒު [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރަމުންދާއިރު، އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައްތައްކުރަން މި ގަވާއިދުގައި ހިމަނާފައިވާގޮތަށް. އެއީ ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި މަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ހިޔާލުފުޅުތަކަށް ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible] ހިމެނުމަށްޓަކައި. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ގަވާއިދު [illegible] އެއް ސްޓޭޖު ފާސްކޮށްފަހު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ. އެހެންނަމަވެސް ދެވަނަ ފަހަރު އެ ސްޓޭޖު [illegible] މެންބަރުން އެދިވަޑައިގަންނަވާ ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު އެއަށް ތާއީދުކުރާނަން. އެއީ ވީހާވެސް ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ހިޔާލުފުޅު ސާފުކުރުމަށްޓަކައި. ޤާނޫނުއަސާސީ ފަދަ މުހިންމު [illegible] މެންބަރުން ދެކެވަޑައިގަންނަވާނަމަ އެގޮތަށް ހެދިދާނެ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ގަވާއިދު އެކުލަވާލުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މި މަޖިލީހުގައި މި ގަވާއިދު [illegible]، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި ހިޔާލުފުޅުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން [illegible] [illegible]. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ބޭނުންވާ ޕޮއިންޓަކީ ކޯރަމްގެ ވާހަކަ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި މަޖިލީހަކީ މިހާރު 109 މެންބަރުންގެ [illegible] އެކުލެވިގެންވާ މަޖިލީހެއް. އަޅުގަނޑެން [illegible]. އެގޮތުން މިހާރު [illegible] އުސޫލަކުން ބަލާއިރު މި މަޖިލީހުގެ ކޯރަމަކަށްވަނީ 55. [illegible] ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން [illegible] ހަމަ އެންމެ 28 މެންބަރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތަކުން މި މަޖިލީހުން ކަމެއް ނިމިގެން ހިނގައިދާނެ. ކަންކަން [illegible] މަޖިލީހުން ކަމެއް ފާސްވާ އަޣްލަބިއްޔަތު ދަށްކުރުމަކީ

ބުއްދިވެރިކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި މަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަކީ ވަރަށް ޒިންމާދާރު، ރައްޔިތުންގެ ބައްދުމަކަން ހުރުމަތްތެރިކަމާއި، ރައްޔިތުންގެ އިންޓަރެސްޓްގައި ފާހަގަ މަސްލަ ކުރިއަށް ނެރެވޭނެ ބޭފުޅުން. ވަކި އަތަކަށް ވޯޓު ނުދެއްވާ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި އެބޭފުޅުން ތިއްބަވާނީ ވަރަށް މަތިވެރި މަސްލަހަތަށްޓަކައި ވަރަށް ބޮޑެތި ސަބަބުތަކެއް ހުރެގެން. އެހެންކަމުން މަޖިލީހުން ފާސްވާކަންތައްތައް ފާސްނުވުމަށްޓަކައި ހުރަސްއަޅުއްވާނޭ ބޭފުޅުން މި މަޖިލީހުގައި ތިއްބަވާނެކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތި. އެހެންކަމަށްވާއިރު އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުން ކަންކަން އަވަސްއަވަހަށް، ދުއި ފަސޭހައިން ފާސްކުރުމަށްޓަކައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ތިރިކުރުމަށް ނުވަތަ މަޖިލީހުގެ އޮނިގަނޑު ބަދަލުކުރުމަކީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބުއްދިވެރި ކަމެއްވެސް ނޫން. ރަނގަޅުކަމެއްވެސް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން މި ތަޖުރިބާކުރަނީ މަޖިލީހުން ކަންކަން ފާސްކުރުމުގައި، މެންބަރުން ހުރަސްއަޅުއްވާ، އެކި ގޮތްގޮތުން ފެނިވަޑައިގެން ތިއްބަވާފަދައިން، އެހެންވީމާ ފާސްވާ ގަވާއިދު މެންބަރުންނަށްވެސް، އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ އެއްގޮތަކަށްވެސް. މި ގަވާއިދު ފާސްކުރިއިރުވެސް ޖެހުނު ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައެއް، ގާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގައިވެސް ގަވާއިދުގައި 50، ދެބައި ކުޅަ އެއްބައި އަދި އިތުރު އެއް ބޭފުޅެއް ހުރުން ކަމުގައި، ދުނިޔޭގެ ގިނަ ގައުމުތަކުގައި ގާނޫނުއަސާސީ ފަދަ މުހިންމު ކަންތައްތައް ފާސްވަނީ މަޖިލީހުގެ ހާޒިރުވެތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރިމަގުގައި ޕާޓީ ސިސްޓަމްގެ ނިޒާމު ތަޢާރަފުވެގެންދާއިރު މިފަދަ ދަށް އަޣުލަބިއްޔަތަކުން ކަންކަން ފާސްވާގޮތް އޮތުމަކީ ވަރަށް ނުރައްކާތެރި މައްސަލައެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން ކަމެއް ފާސްކޮށް ގޮތެއް ނިންމާއިރު މުސްތަޤުބަލުގައި

ކަންތައްތައް ހިނގައިދާނޭ ގޮތުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެން
ވިސްނަންޖެހޭނެހެން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އަރިހުން އެދެން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި މިއޮތް މައްސަލައަށް ވާހަކަފުޅު މިސްރާބުކޮށްދެއްވުން. މިހާރު މުޅިން އެހެން މައުޟޫއެއްގައި މި ވަކާލާތު ކުރެއްވެނީ ކަމަށް ހީވާލީ ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއެކު ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ނޫން ނޫން. އާދެ، އަޅުގަނޑު މި ކުރަން ޤަސްދުކުރާ ބޭރުގޮތުން ބޭފުޅުން ހުރަހަޅުއްވަމުން ގެންދަވާތީ، އަޅުގަނޑު މިވާހަކަ މި ދައްކަނީ އަޅުގަނޑަށް ނުފެންނަ ވާހަކަ ނުފެންނަ ސަބަބަކަށް އަޅުގަނޑު މި [illegible].

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ނޫން، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެބޭފުޅުން ވިދާޅުވި އެންމެ ފުރަތަމަ ނިންމަވަންޖެހޭނެ އެއްކަމަކާ އެއީ. އެބޭފުޅުން އެކަމާ ބޭރުގޮތުންނެއް، އަދި [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] އަޅުގަނޑު ތިބޭފުޅުންނަކަށް ނުފެނޭ އަދިވެސް.

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: މައްސަލައެއް ނޫން، އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު

މެންބަރު އަހުމަދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިފުރުސަތުގެ ބޭނުންމިކުރަނީ، އެންމެ ފުރަތަމަ އައްޑު އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިން ހުށަހަޅުއްވި ހިޔާލުފުޅަށް ތާއީދުކުރަން. މިހެން ދަންނަވާއިރުގައިވެސް، އަޅުގަނޑު ފުރަބައިގައިވެސް އެހެން ތާއީދުތަކެއްވެސް ހުށަހަޅުއްވި ފުރަތަމަ އެންމެ އޭނަ ވެގެން. ފުށުއަރާގޮތްވެސް އެބަ އާދޭ، ހިޔާލުފުޅުގައި ވިދާޅުވިކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ވިސްނުނީ، މަޖިލީހަށް ދެގޮތަކަށް ހުށަހެޅިގެން މަޖިލީހުން ފާސްނުވިއޭ. ފާސްނުވިކަމަށްވިޔަސް ދެން އޮންނާނީ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުނުގޮތަށް. [illegible] ކުރިއަށް ގެންދިއުން. އަޅުގަނޑަށް ހިމެނިގެންވާތީ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި އެ ވިދާޅުވީ [illegible] މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ގޮތް. ވަކިގޮތަކަށް ހުށަހެޅިގެން އެގޮތަށް ވޯޓަށް އަހައި ފާސްނުވެއްޖެއްޔާ ދެން އޮންނާނީ، ހަމަ އެންމެ ވޯޓަށް އެޅުނުއިރު އޮތް ބަހުގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންދިއުން. އެބާވަތަކީ ހުށަހެޅުން އިސްލާހުތަކާ ދެން ގަވާއިދު ކޮމިޓީން ހުށަހަޅުއްވި ގޮތުގައި މަޖިލީހުގެ ބަހުސަށް ގެންދިއުން. ވީމާ އެހީތެރިވުމަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރަމެވެ. ދެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނަންގަވި ޕޮއިންޓަށް އަޅުގަނޑަށް ތާއީދުކުރަމެވެ. އެއީ ޖަލްސާގެ އަސަބިއްޔަތުގެ މައްސަލަ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ ވާހަކަފުޅުގައި ފާހަގަކުރެއްވުން، އޭގައި ނުކުންނަން މައްސަލައެއް [illegible] ޕާލިމެންޓަރީ އަސަބިއްޔަތާބެހޭގޮތުން ވާހަކަ ދައްކަވާތީ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ މުހިއްމު ވާހަކަފުޅެއްކަމަށް. އެއާގުޅިގެން، ރ. އަތޮޅު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސާލިހް ހަމީދު ދެބައި ގުޅުއްވައިގެން ހުށަހަޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ތާއީދުކުރަމެވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިޖަލްސާގައި އެބަ ނިންމަންޖެހޭނެ މިހާރުން މިހާރަށް ދަންނަވާތީވެސް އެދެބައި ގުޅިގެން ޕާލިމެންޓް މަސައްކަތްކުރައްވާނީ. އެހެންނޫނިއްޔާ، އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދު ފާސްކުރަންދެންވެސް މިނިންމާ ނިންމުންތަކުގައި މައްސަލަތަކެއް އުޅޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. ވީމާ

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ އިސްކަމުކަން އެކަން ނިންމަން އެބަޖެހޭނެ. ދެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވާ ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ހަޤީޤަތުގައިވެސް އޮޅުންއަރައިގެން ވަރަށްގައި މިކަމުގައި އޮތްގޮތް މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދައްކަވާލެއްވި ހުށަހެޅުއްވުމާ ދަންނަވާލާ ވާހަކައެއް. ހިތްހަމަޖެހޭ މިޕްރޮސީޖަރު، މިފަހަރު އަޅުގަނޑު އަރަބިބަހަށް ބޭނުމެއް ނުކުރާނަން. މިބައި ދަރަނި ހިނބޮޑު ސޮލިއުޝަން އެބަބޭނުންވޭ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިވަރަކަ ދައްކަވާ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި ހުރި އިސްލާމްދީނުގެ ވާހަކަ. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަށް ހީވާގޮތުގައި ހުރިހާ ޤައުމުތަކެއް މަޖިލީހަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ކަނޑައެޅުއްވި އަޅުވެގެން އިސްލާމްދީނުގެ ހުރަހެއް ނެތް. އެ އިސްލާމްދީނަށް ބޯލަނބައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޮޅޭ ނަޒަރިއްޔާ ބޮޑުއަރާ. އެއްބަޔަކު ނަޒަރިއްޔާއެއް ބެލުމާ ޖަލްސާގެ އެއްބައިވަންތަ ވާހަކައެއް ނުދެއްކި ޤާނޫނުއަސާސީގެ މަސްދަރުން ވެސް ދަލީލުތަކެއް. އަޅުގަނޑަށް ހިއްސާވާ މަޖިލީހުގެ ޕްރޮސީޖަރ މިއަދު ބަލަނދޭގޮތެއް. އެއީ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވީއެވެ، ރައްޔިތުންގެ މެންބަރުން، ދަންނަވަން ބޭނުން، ބަޖެޓަށް ބޮޑުވެސް، ނުލިބުނީ އެއީ ބަޔަކު ކަމަށް ބެލެ ދެކެން ހިތްހަމަޖެހޭވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެވެސް މިބަޔަކު އެހެނީ އެ އިއްތިފާޤުން. ބައެއް ހުކުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އިއްތިފާޤުން ބިލުނުކުރާ. މިއީ ކަނޑައެޅުން އިއްޔަތުބާރު ދޭތެރެއިން މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި އެބަޖެހޭން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އޮތީ ވޯޓުކުރުމު އިސްލާމީ. ހުށަހެޅުއްވުމާއިގެން ދެން މިބައިން ނަގައިގެން އެއްކޮން ޤާނޫނީއަސާސީ ގެންދަވާނީ. މިހާ މިއީ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑު ފެންނަވަންޖެހޭ ނިކަންއަދުހުން. އެއީ މި ޕްރޮސީޖަރ މަޖިލީހަށްބައިގައި މިލަތަށް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ ވަރަށް ފަދަ މަޖިލީހުގައި ހުރިހާދިޔުން ދަމަހައްޓާ އިއްޒަތްތެރި އަޅުގަނޑުމެން ހީވަނީ އަހަރު މަޖިލީހަށް ދެން ވަރަން

ޗާގަ ކުޅެވޭނެހެން. ވީމާ ދުސްތޫރުބަދަލުގައިވެސް އެހެން ގޮތަކަށް މިކަހަލަ މައްސަލައެއް އަރުވާދާން. އަތުވެއްޖިއްޔާ ކިޔުންތޯ އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަނީ. އެއީ މަޖިލީހުން ހުށަހެޅުމަކީ މަޖިލީހުގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން އުހުށަހެޅުމެއް ދިޔައިމާ އެހިސާބުން އެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުނީ ކަމަށްތޯއޭ ބައްލަވަނީ. އޭގެ މާނައަކީ މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުގެ، އެއްވެސް ސެކްޝަނަކަން ހުރަނީތީ، އިދާރާއަށް އެދިހުރިމާ އިދާރާއިން އެކުލަވައި ކަމެއް ކުރެއްވުމަކަށްވުރެގައި ހުށަހެޅުއްވުމެއްތޯ. އެއީ ހުށަހެޅުމެއްތޯއޭ ބަލާނީ ނޫނިއްޔާ މިތަނަށް އައިސް ރަސްމީގޮތުން ޓޭބަލްކުރެވުނުކަމުގައި އަދި އެބަހުސްކުރެއްވިއަސް ނުކުރެއްވިއަސް ދެން ކޮމިޓީއަކާއި ހަމައަން ގެންދިޔުންތޯ ހުށަހެޅުއްވުމަކަށްވާނީ. ސަރުކާރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ފާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ކުރެއްވި ބައެއް ސުވާލުތަކަން ހަމަ އިންތިޒާމުތަކާއިރިޔާގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މަޖިލީހުން ވިސްނަވަން ބަހަނގު ސުވާލުތަކާ އެ ސުވާލުތަކަށް. ބަޔާންކުރަމުގައި ޕްރޮސީޖަރު މައްސަލަތަކާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ހަމަ ވިސްނުންތައް އެކިގޮތްގޮތަށްވިސްނަން އެއަން އިޖުތިމާޢީ އަދި ނުވަތަ އިދާރީ ކޮންމެ ނަމެއް ވިދާޅުވިނަމަވެސް، ބޭފުޅުންގެ އަޅުގަނޑުމެންނަން ދިމާވެގެން މިއޮތީ މައްސަލައަކީ، އަޅުގަނޑުމެން އަދި މިމަޖިލީސް އެއްކޮށްވެގެން މަޖިލީހުގެ ހިންގާ ގަވާއިދުން ކަންތައްތައް ހިންގަން ގަވާއިދުން އަޅުގަނޑުމެންނަން އެއްބަސްވެވުނީ ނަމަ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން މިމަސައްކަތްކުރަނީ އެގަވާއިދު ނިންމާލެވޭތޯ. އެގަވާއިދު ހަމަޖެހުމަށްވުރެ ދެން އެގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތަށް މަޑުން ހިނގުމަށް ހަމަ މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން އަދި މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން ހުރިހާކޮމިޓީތަކުން މަސައްކަތްކުރާނެ. މިހާރު އެއްވެސް ކޮމިޓީ

އަޅުގަނޑުވެސް ނިންމާލާއިރަށް، ނުވަތަ ރިޔާސަތުން ވަކިގޮތަކަށް އެކަން ނިންމާއިރަށް، އެކަމާދޭތެރޭގައި ގޮތެއް ނިމިފައެއްނެތޭ ރިޔާސަތުން ވަކި ގޮތަކަށް ގެންދަން އުޅެނިއްޔޭ، މިކަހަލަ ގޮތްގޮތް ނުކުމެދާނެތީ އެހެންވިޔަނުދީ ގެންދެވޭތޯ ހައްތަހާވެސް މަސައްކަތްކުރަނީ. މިސާލަކަށް މިއަދުވެސް ވަރަށް ފަސޭހައިން ހަމަ މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކަށް އިސްލާހުތަކާއެކުގައި ގެންދާނޭ އެހެން ދަންނަވާލައި އަޅުގަނޑަށް މިކަން ތިބޭފުޅުންގެ އަރިހުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވިއްޖައިސް. ނަމަވެސް އޭރުން 111 އިސްލާހަށް، އަދި 62 މާއްދާއަށް ހިޔާލުފާޅުކުރަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެންދެވޭނީ ކިތައް ޖަލްސާތަކަށް، މިކަހަލަ އެއްވެސް އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިހުސާސްކުރަންވެސް ނޭނގޭހާ ބޮޑު މަސައްކަތެއް ފެށަންއެޖެހެނީ. އެހެންވީމާ މެންބަރުންގެ ހިޔާލުފުޅު މިކަމުގައި އޮތީ ހިރިނެއްތޯ ތަންކޮޅެއް ހުށަހަޅުން ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވައިގެން މިކަން ނިންމަވާނީތޯ، ނޫނިއްޔާ ހަމަ މިގޮތަށް ގެންދަވާނީތޯ، ތިބޭފުޅުން ނިންމުމަށްޓަކައި ހުށަހެޅި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގޮތެއް ނުނިންމުނީ. ނުނިންމުނީމާ އަނެއްކާ މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑުވެސް ހިޔާލުފާޅުކޮށްލާފައި މޮޅީ ދެން އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ މިމަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައި ރިޔާސަތުން ހަމަ އެއްގޮތަކަށް ނުކުރެވިގެންނެއް އެކަން ނުވެއެއް ނުދާން. ދެން މިއަދު މިހާރު އަޅުގަނޑު ހިޔާލުކޮށްލައި އޮތްތަނަކުން މިހާރު ނިމެން ވަރަށް ކައިރިވެއްޖެ. އަދިވެސް ދެކިން މެންބަރަކު އެދިވަޑައިގެންނެވިއްޔާ. ދެން ގަޑިޖެހެންދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު އަރުވާނަން. އާދެ، އެންމެ ފުރަތަމަ ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު އަންވަރު.

ނިލަންދެއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން
މެންބަރު އަޙްމަދު އަންވަރު ބޭނުންވީ ޖަލްސާގެ ކޯޓުތަކާބެހޭގޮތުން، މިހާރު މިކަމާބެހޭގޮތުން ވަރަށް

ވާހަކަދެއްކެވުން: ގިނަ އަދަދެއްގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅު ދައްކަވައިފި. މިސާލަކަށް ރ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޝާހީން ރަޝީދު، އަދި އެއަތޮޅުގެ އަލީ ވަހީދު، އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް، މިދެންނެވީ މާލޭގެ މެންބަރު، އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޤާދިރުވެސް ވާހަކަފުޅުވެސް ދައްކަވާފައިވޭ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ އަޅުގަނޑު ހީވާގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނޭގޮތުން، މިގަވާއިދުގެ މާއްދާއަކަށްވުރެ މާއްދާއަކަން ދިއުމުގެ މަސައްކަތްކުރަނިވިކަމަކަށް، އެނޫންގޮތަކަށް ދިރާސާކުރައްވައިފައިވާތީ، ޖަލްސާ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބޭއްވުންތަކާމެދު، ގާނޫނީ ނުވަތަ މަޖިލީހުގެ ތަރުތީބުކޮށްގެން ވަކިގޮތެއް ހަމަޖެއްސުމަށް ކުރިއަށްދިއުން ވަރަށް ދަތިވެދާނެ. ދެން މިހާރުވެސް ގޮތެއް، އަލްއުސްތާޛު ޝާހީން ރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވާފައި އޮތް، އެއިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެގޮތަށް ހުށަހެޅުއްވުމާ އޮތީ އަނެއްކާ އެގޮތަށް އޮތްތާއެކުވެސް ގާތު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްފާޟިލް އިލްޔާސް އިބްރާހީމް ވިދާޅުވި އެއްކަލަކުވެސް ވަރަށްބޮޑަށް ކަންބޮޑުވާންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާވަންޖެހޭ މިހާރުވެސް މިމަޖިލީހުގައި ތިއްބެވި ވަރަށް މަދު އަދަދެއްގެ ބޭފުޅުން. 41 މެންބަރުން ގޮތަކަށް މަދުކަމަށް ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ މީ ކަރަންޓު ހަމަޖެއްސުން އެންމެ ރަނގަޅު ޖަމާއަތްތަކުގެ ރިވެތި އެކުއެކީ ސުވާލުއުފެދޭ. އެހެންވީމާ ކޮންމެގޮތަކަށްވިޔަސް ގަވާއިދުގެ މިހާރު ހުށަހެޅިފައި ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ ނަންބަރުގައި އޮންނަނީ ކުރަމުގެ ވާހަކަ. ޖަލްސާއެއް ބޭއްވުން. އެހެންވީމާ އެކަން ނުވަތަ އެމާއްދާ ފާސްވުން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް އެދޭ ކަންތައްތަކެއް އެއީ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ދެން މިހާރު ހުށަހެޅިފައި އެބައޮތް ގޮތް. އެގޮތަށް ތާއީދު ކުރުމާ ދޭތެރޭގައިވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ވިސްނަން. އެހެން ނަމަވެސް މާތާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވި އެއްކަލަކުވެސް މީހަކަށް އެކަމަށް އެންމެ އެކަނި ޖަލްސާބޭއްވުމާ ހިތްހަމަޖެހެން ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ

އެހެންވީމާ އެއަށް ދަންނަވާ ތާއީދުކުރަމާ ދަންނަވަންވެސް. އެހެންނަމަވެސް މަޖިލީހުގެ ކޯރަމް އެންމެފުރަތަމަވެސް އަދި ކޯރަމާ ޖަލްސާއެއް ކަމެއް ނިމޭނެގޮތް ފުރަތަމަ ނިންމެވުމުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބޭނުންވާނެ މިހާރު ވާހަކަ ދެކެވެމުން ދާގޮތަށް. ދެން އަޅުގަނޑު އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ ހަމަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވި އެއްކަމާބެހޭގޮތަށް. އެއީ މިހާރު އިސްލާހުތަކެއް އެބަހުރި ހުށަހަޅުއްވާފައި. މެންބަރުން ފޮނުއްވާފައި ހުރި އިސްލާހުތަކެއް އެބަހުރި ގަވާއިދުތަކާބެހޭގޮތުން. ގަވާއިދުގެ ޑްރާފްޓުގެ ދައްކަން. އަޅުގަނޑަކަށްވެސް ގަބޫލުކުރުމަށް ގޮތުގައި މަޖިލީހަށް އެގަވާއިދު ހުށަހަޅުއްވުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑަކަށް ނުވިސްނޭ އެކޮޅުޖެހޭކަން ފޮނުއްވާނުލާފައިކަން. އެ ޕްރޮސީޖަރުގެ ގޮތުން ބާވައިރު. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަކަން ފެންނާނީ އެވާހަކަވެސް ދަންނަވާލަން މިފުރުޞަތު ބޭނުންކުރީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

3. އެޖެންޑާގެ ތިންވަނަ ނަންބަރު: ޖަލްސާ ނިންމުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މެންބަރުން ހިޔާލުފާޅުކުރައްވަމުން ގެންދަވަނިކޮށް ޖަލްސާ ހުއްޓާލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑު ހިއްސާކުރަން. ނަމަވެސް މިހާރު މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަލްސާ ކުރިއަށް ގެންދަން ފަސްކުރެވިފައިވާ ވަގުތު ނިމުމަކަށް މިއަންނަނީ. ދެން އަޅުގަނޑު ފަސްކުރަންޖެހިފައިވާ ވަގުތު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ހަމަ މާދަމާ 9.00 ޖަހާއިރުވެސް މިތަނުގައި ބާއްވަން. އާދެ މިމަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެއްގޮތަކަށްވެސް ފަސްނުކުރި މަސައްކަތު ކުރަމުން މިގެންދަނީ. އަޅުގަނޑު ހިތާހިތް އާދޭ ހަމަ މިގެ ދުރު ފުރަތަމަ އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ. އެދެންނަވަން. އެހެންވީމާ މާދަމާ 9.00 ޖަހާއިރު ބާއްވާ މަޖިލީހުގެ

ޖަލްސާއެއް އޮންނަ ވާހަކަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އަރިހުގައި
ދަންނަވަމުން މިއަދުގެ ޖަލްސާ ނިންމާލާނަން.

والحمد لله رب العالمين - ޖަލްސާ ނިމުނީ.